

53,- 90.

Plakat med højst ...
47.70.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

115308003869

+ REX

deutsche
Schriftsteller

编者：王德昭

英、法、德文对照

新文出版社

1956年1月

新文出版社

三

新文出版社

新文出版社

二

新文出版社

新文出版社

新文出版社

Udvalgte
Daniske Biser
fra
Middelalderen;
efter
A. S. Bedels og P. Gyvs
trykte Udgaver
og efter
haandskrevne Samlinger
udgivne paa ny
af
Abrahamson, Nyerup, og Rahbek.

2 den Del.

Kjøbenhavn, 1812.

Etrykt og forlagt af Directeur J. F. Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

U d s i g t

over

Indholdet af 2den Del eller Visernes tredie Afdeling, som indbefatter den historiske Klasse.

Til det 10de Aarhundredes Begivenheder hører

Visen om Tyre Danebod Seite 3.

Til det 11te Aarhundrede.

To Viser om Oluf den Hellige 8—18.

Til det 12te Aarhundrede.

Viserne om Erik Emun 25—30.

Viserne om Baldemar den Store 31—69.

Det 13de Aarhundrede.

Haagen Haagensen, Konge i Norge 19.

Kong Baldemar den 2den 70—106.

Kong Sverker i Sverrig 107.

Marsk Stig angaaende 115—162.

En dansk Printsesse i Sverrig 163.

Det 14de Aarhundrede.

Kong Byrge og hans Brødre 167.

Klosterranene 177—207.

	Side
Thule Bognsen og Svend Graa	208.
Hr. Alf, Greve af Tønsberg, ang.	212—19.
Son Rimaardson	220.
Noverne for norden Skob	227.
Niels Ebbesen	233.
Den engelske Printses Skibbrud	260.
Hr. Bugges Drab	266.
Love Lille ang. og om Folker Lovmandsen	248—259.
Hr. Ebbes Østtre	273—83.
Ellen Øvesdatter	284.
Oluf Vaat	288.
Dronning Margrethe og Kong Albrekt	293.

Det 15de Aarhundrede.

Erik Pukeson i Sverrig	302.
Bøndernes Nederlag under Kong Christopher	306.
Kong Hans's Giftermaal	310.
Morten Venstermand	318.
De Danskes Nederlag i Ditmarsken	322.

Det 16de Aarhundrede.

Abelens Overmagt over Christian II.	326.
Kong Frederik den 2den i Ditmarsken	330.

Anmærkninger 335—384.

Glossarium eller gamle Ords

Forklaring 385—395.

Tredie Afdeling.

Historiske Viser.

LVI.

Ære Dannebod.

Iste Vers.

Danmark, dejligst Vand og Vænge,
Luft med Bølgen blaa,
Hvor de vakre vorne Drenge
Kan i Leding gaae
Mod de Sydske, Slaver, Vender,
Hvor man dem paa Tog hensender;
En Ting mangler for den Have,
Ledet er af Lave.

2. Beltet af Guds Forsyn hegner,
Værger fleste Land;
Hvad man under Danmark regner
Nyder Bærn af Vand.
Ingen Nabo, som vil vinde,
Tør paa Danmark gaae iblinde.
Sik vi Ledet hængt tilrette,
Landet skulde vi tætte.

3. Middelfartsund os Fyn beskytter,
 Samt hin høje Klint;
 Indtil Getsør ingen Rytter
 Ride skal for svindt;
 Guldborg Sund for Lolland gjenner,
 Presund vort Sjælland tjener.
 Hvert Land har sit eget Lukke;
 Alt maa Sjælland bukke.

4. Holster, Vagrer, Lyneborger,
 Som en skadelig Flod,
 Gjør os Sjælland mange Sorger,
 Styrter meget Blod.
 Hvo kan vænde slig en Vane?
 Det er Skam at lade rane
 Saa vort Fæ, vort Gods, Formue;
 Pil vi har og Bue.

5. Saa begyndte Dronning Thyre,
 Ret kaldt Dannebod,
 Tale til dem, Danmark styre:
 "Fatter frejdigt Mod!
 "Gabet kan vi vel tillukke,
 "Saa vi os ej lader pukke
 "Af hver fremmmed Løbeskytte,
 "Os gjæster for Bytte.

6. "Fra Moradset vest ved Strandé

"Til Møsund i Sli

"Vil vi os en Bold bemande,

"Gjøre en firever Sti.

"Alt skal den os Orlov bede,

"Som vi gjennem skulde stæde.

"Ej skal Hver der gjennem fare

"Med vor stjaalne Ware."

7. Det som faldt i hver Mand's Dre

Og Enhver befaldt,

Lod sig af Kong Harald høre,

Taktes overalt.

Bud man over Riget sendte:

"Hvo sig for en Dansk vil kjende,

"Møde der med Vogn og Heste,

"Bolden at befæste!"

8. Fra den østre Danmarks Side

Kom de Skaanske rap,

Sjelandsfaren her vil slide,

Ingen var saa knap.

Fynbo, Lolliken, og Tyden,

Samt hvo som sad næst ved Gryden,

Ingen sig da glemte hjemme,

Som det Verk kunde fremme.

9. Dannebod sig hjertlig glædte,
 Der hun Skaren saae;
 Sagde: "Vi om højt tor vædde,
 Verket fort skal gaae.
 Henter, Syder! Øst og Kage,
 Mens de Andre Muld mon ages
 Ser kost kan Ser Umag spare,
 Skal den Gjerning vare."

10. Skaaningen begyndte at grave
 Først fra Kalegat
 Frem til Hollingsied, og lave
 Volden høj og bradt.
 Fem gang ser God blev den lavest,
 Ser gang otte God var rægest,
 Sommesteds kun fyrrehyve,
 Som den bedst kunde blive.

11. Sælandsfar og Fynbo Rejsen
 Gjorde færdig snart,
 Syden skaffed' Mad for Gjæster,
 Intet blev her spart.
 En Port paa hvert hundred Fayne
 Rejste de, lod Taarn ej savne,
 Hvorfaf Fienden ramte Skade,
 Maar han tog til Stade.

12. Ut des snarer' færdes kunde
Det Verk med Behør,
Dronning Thyre lod af Grunde
Rejse, hvor man fjør'
Gjennem Volden, sig en Bure,
Paa det Verk at have Kure.
Kart, sig Noget ret vil føje
Under fremmed Øje.

13. Efter Ønske vorte Volden,
Dannevirke kaldt,
Som har mangen Tørning holden,
Før den slet forfaldt.
"Vedet", sagde Dronning Thyre:
"Hør Vi hængt, Gud Bangen hyrde!
"At den ingen Fremmed bryder,
"Eller Hofbud byder."

14. Dannemark vi nu kan ligne
Bud en frugtbar Bang
Hegnet rundt omkring; Gud signe
Den i Nød og Trang!
Lad som Korn opvøxe Kægte,
Der kan frisk mod Fienden fægte,
Og om Dannebod end tale,
Naar hun er i Øvale!

LVII.

Kong Oluf den Hellige.

1ste Vise.

1ste Vers.

Oluf Konning og hans Broder
De trættes dem om Norges Skjær.
Det er saa favrt i Trondhjem at hvile.

2. Hans Broder —

De trættes dem om Norges Skjær:
"Hvilken af os bedst segle kan,
Han skal være Konge i Norges Land."

Det er saa favrt i Trondhjem at hvile,

3. Bedst segle kan — Han blive Konge i Norge ges Land.

Hvo af os som først kommer hjem,
Han krones til Konge over al den Egn.

Det er saa favrt o. s. v.

4. Først kommer hjem,
Han blive Konge over Landet allen,”
Det svarede Harald Haardraade:
”Det være, som Du nu sagde.
Det er o. s. v.
5. Harald Haardraade:
”Det være, som Du nu sagde;
Men skal jeg segle idag med Dig,
Da skal Du skifte Skib med mig.
6. I Dag med Dig o. s. v.
”Hi Du haver Ormen hin snare;
Hvor skulde jeg med Dren fare?
7. Ormen hin snare o. s. v.
Ormen er saa snar som Sky,
Dren driver saa langsom til By.”
8. Snar som Sky o. s. v.
”Hør Du Harald! hvad jeg siger Dig,
Hvad Dig tykkes, synes eg mig.
9. Er mit Skib noget bedre end Dit,
Saa gjerne da maa Du tage mit.
10. Saa tag Du nu Ormen hin glade,
Og jeg tager Dren hin lade.”

11. "Først ville vi til Kirken fare,
Førend vi røre ved Segl eller Aare."
12. Sanct Oluf han gaaer om Kirkegaard,
Som Guld da skinner hans dejlige Haar.
13. Saa bradt kom Bud for Oluf Konning ind:
"Og nu segler Harald Broder Din."
14. "Da lad dem segle som segle vil,
Guds Ord saa ville vi lyde til.
15. Messen er vor Herres Ord.
Svende! tager Vand, I gaae til Bord.
16. Vi gaae til Bord, vi faae os Mad,
Saa skynde vi os Stranden ad."
17. Saa ginge de dem til Strandene,
Som Dren laae for Lande.
18. Saa snarlig de til Strandens udbare
Baade Anker og Tov og Aare.
19. Sancte Oluf satte sig i Fremmerstavn:
"Frit frem, Dre! i Jesu Navn!"
20. Sancte Oluf tog Dren ved hviden Horn:
"Gå nu, som om Du gif i Korn."

21. Dren tog til saa fast at skride,
Efter stod Bølgerne jo saa stride.
22. Han viste lidet Dreng op i Naa:
"See, om vi kunde Harald naae."
23. "Teg seer ikke mere til al Verdsens Pris
End Toppen udaf Egeris.
24. Teg seer under Norriges Land
Silkesegl og Guld i Rand.
25. Teg seer under Norriges Skjær,
Hvor Ormen Silkesegl bær.
26. Teg seer mig under Norgelands Side
Ormen saa saare fremskride."
27. Sanct Oluf klapped' Dren paa Lende:
"Du maatte end noget bedre fremrende."
28. Sanct Oluf slog Dren ved sit Øje:
"Langt bedre maa Du ad Havet drive!"
29. Da begyndte Dren at bejse saa,
De Baadsmænd kunde ikke paa Bunken staae.
30. Saa tog han Bast og stærken Line,
Dermed saa bandt han Baadsmænd sine.

31. Det da meldte den Styresmand:
"Og hvor da segle vi nu frem?"
32. Sanct Oluf drog af sine Handster smaa,
Og selv maatte han til Styren gaae.
33. "Vi segle frem ad Bjerge og Klipper,
Den næste Bej, som vi kunne hitte."
34. Saa seglede de over Bjerge og Dale,
De blev som de vare Vand hint klare.
35. De seglede over den Fjeld saa blaa,
Ud da løbe de Trolde saa smaa.
36. "Hvo segler over mit Guld saa rød?
Og hvo da gjør min Fader den Mode?"
37. "Stat Du der og bliv til Sten,
Indtil jeg kommer tilbage igjen."
38. Saa seglede de over de Skaaner Knolde,
Til Sten blev de sorte Trolde.
39. Ud staaer Kjærling med Rok og Ten:
"Sancte Oluf! hvi segler Du os til Men?"
40. Sancte Oluf med Dit røde Skjæg!
Hvi segler Du gjennem min Kjeldervæg?"

41. Sancte Oluf sig tilbage saae:
"Stat Du der, bliv til Kamp hin graa."
42. Saa seglede de foruden al Men,
Der vege for dem baade Stok og Sten.
43. De seglede som de kunde allermest,
Ingen Mand kunde Øjne paa dennem fæste.
44. Sancte Oluf spændte Buen for sit Knæ,
Pilen faldt bag det Segletræ.
45. Han skjed udaf Fremmerstavn,
Pilen faldt bag Øren i Havn.
46. Sancte Oluf troede saa vel Vor-Herre,
Derfore kom han tre Dage førre.
47. Harald blev i Huen saa vreb,
Han stakte sig til en Orm saa led.
48. Sancte Oluf var en gudfrygtig Mand,
Thi blev han Konge i Norriges Land.
49. Sancte Oluf gik i Kirken ind,
Han takkede Gud af Hjerte og Sind.
50. Sancte Oluf gaaer om Kirkegaard,
Der Skinner en Gisel af hans Haar.

51. Om Kirkegaard,
Der Skinner en Gisel af hans Haar.
Den Gud vil hjelpe, han kommer vel fram,
Hans Fiender saae haade Last og Skam.
Det er saa favrt udi Trondhjem at hvile.

LVIII.

Kong Oluf den Hellige.

2 den Vise.

1ste Vers.

Det var St. Oluf Konning saa bold,
Han raader for Norges Land,
Guds Ord han styrked, og Retten han bød
Skulde holde baade Qvinde og Mand.
Der Skinner som Sol Guld hin røde udi Tronhjem.

2. Sanct Oluf lader sig en Snekke bygge,
Det skete udi Marstrand,
Han agtede sig til Hornelummer,
De Trolde til megen Vaande.
Der Skinner som Sol Guld hin røde udi Trondhjem.

3. Det da svared den Styremand,
Han stod påa Bunken hin brede:
"Eil Hornelummer var aldrig god Havn,
Der ere de Trolde saa lede."
Der Skinner som Sol o. s. v.

4. Det meldte Oluf Konning af frit Mod,
Han sprang først i den Stavn:
"Kast paa Øren baade Neb og Tov,
Lad gaae udi Jesu Navn!"

5. Saa fast han knyted, saa fast han pusted,
Han monne mod Bolgen stride,
Saa seglede de ind for Hornelummer
De Trolde til megen Øvide.

6. Jetten han stalker ud med de Bjerge
Ud med de Klipper blaa,
Der saae han Sanct Oluf Konge,
Øg Øren under ham gaae.

7. Øjne havde han som et brændende Baal,
Med Munden monne han stingre,
Negle havde han som Bukkehorn,
Stode alle ud for hans Fingre.

8. Skjæg havde han som Hesteman,
Slog neder til hans Knæ,
Rumpen havde han lang og lodden,
Hans Klør vare slemme at see.

9. "Aldrig kom her den Snekke for Land
Enten nu eller nogensinde,
Teg kunde jo med min eneste Haand
Drage den i Bjerget ind,"

10. Det svarede hannem St. Oluf Kong,

Han lod sig ikke forlange:

"Kast paa Dren Bast og Baand,

Forsøg, hure det vil gange."

11. Han tog Dren om Horn og Stavn,

Han agted at gjøre hannem Be,

Strax sank han udi Klippen ned,

Saa dybt over begge sine Kne.

12. "Her staaer jeg udi Sten nedfunket,

Her maa jeg nu fortøve;

Nyggespend og Haandedrægt

Det vilde jeg med Dig prøve."

13. "Du ti nu qver, Du fuleste Gast!

Du blive forbendlt til Sten!

Stat Du der til Dommedag,

Og gjør ingen kristen Mand Men!"

14. Ud kom løbendes den gammel Kjærling,

Saa saare monne hun fige;

Hun raabte saa højt, hun saae saa vredt,

Sant Oluf bød hun bortvige.

15. Det da undrede de andre smaa Trolde,

Som sad i Bjerget igjen;

"Kjærlingen taler ikke et Ord,

Hvad gik hende da til Men?"

2den Del.

16. Monne han ikke der Kødkjæg være,
Som os haver længe hødt?
Komme vi ud med vores Ternstange,
Han bliver lidet af os bødt."

17. Saa satte de Rumpen paa deres Hoved,
De vilde paa dem indrykke;
Halsen gik dem ned for Bryst,
Deres Rygge alle i smaa Stykker.

18. Det skete da udi Hornelummer,
Det skete ret aldrig førre,
Det Bjerg det blev med Vand omlukt,
Man fandt der ingen Dørre.

19. Nu takker hver Mand den gode Gud,
Og saa Sankt Oluf hin gode,
Nu segler hver Mand til Hornelummer,
Og times der ingen Baande.
Der skinner som Sol Guld hin røde udi Trond-

LIX.

Kong Haagens Haagensens Død.

Iste Vers.

Det er nu skeet udi vor Tid,
Som spaaet haver været for længe,
Den ødle Helled Herre Haagen
Haver under sig Norrige fanget.
Dg saar er min Haand af den Brynie.

2. Byder han ud over Norges Rige
Saa mangen velbyrdig Mand
Baade med Skib og Værge god;
Han agter sig til Skotland.
Dg saar er o. s. v.

3. Byder han ud over Norge saa vide
Saa mange som Sværd kunde bære,
Var Nogen iblandt som mindre var,
Han havde Lov hjemme at være.
Dg saar er o. s. v.

4. Det var Helled Haagen Konning

Han seer over al den Eid:

"Hvor er Oluf Anfindson?

Hvi følger han ikke med?"

5. Svared' det den liden Smaadreng,

Han stander ikke langt dersra:

"Oluf han kommer udi samme Stund,

I lade vort Fæste løsslæg." duor

6. Saalagde de ud fra Bergens By,

Og ud fra Berger Bro;

Silkesegl var flagen til Raa,

Og under var Bonedet blaa.

7. "Hør Du, kære Magnus! min Son,

Og Du skal være hjemme,

Du skal raade for Bergen og Bardhus,

Og Norge skal Du gjemme."

8. "Høre I allerkjæreste Fader min!

I gjøre mig ikke den Baande!" noq

Ieg er for unger og meget saakundig

Saadan Almue fore at stande."

9. "Du klæde Dig snart, Du klæde Dig bradt,

Om Du vil med mig folge,

Du kan ikke lide den salte So

Og saa den stærke Bølge!" noq

10. De lagde ud fra Bergens By
 Og ud fra Vaagen saa silde;
 Og al det Folk paa Bryggen stod,
 Saa modige Zaarer de fældte.
11. Og der de komme for Lindenæs
 Og Bølgen legte af Bunde,
 Alt stod Skibet i bliden Bør,
 Som det havde standet i Grunde.
12. Og det var Helled Haagen Konning
 Han stodte sig ved sit Sværd;
 ”Og er her enten Leg eller Lærd,
 Kan sige mig af denne Færd?”
13. Og det var Milaus Nødernæs
 Han saae over al den Lid:
 ”Her er feg Mand udi vor Færd;
 Gud lade det Kongen ikke vide.”
14. Det var Hellede Haagen Konning
 Saa saare han græmmede sig:
 ”Hvor er Oluf Ansfidsøn?
 Hvi er han ikke hos mig?”
15. Svarede det den liden Smaadreng
 Han stod ej langt derafra:
 ”Oluf ligger i Bunken syg,
 Saa saare ilde han maa.”

16. Og det var Hellede Haagen Konning

Han ganger for Oluf at stande:

"Hure da lider Dig Oluf Unfindsøn?

Og hure gaaer Dig ihaande?"

17. "Jeg haver saa ondt i Brystet mit,

Mig tykkes, mit Hjerte mon soie;

Den gode Gud som Alting haver skabt,

Han give, denne Nat maatte lide!"

18. De vaagede over Oluf Unfindsøn

Og vel udi Nætter to;

Men det var Hellede Haagen Konning

Sin Bane monne der saae.

19. Og det var Oluf Unfindsøn

Han gab der op sin Land;

Det var Hellede Haagen Konning,

Holdt hannem Vorlys i Haand,

20. Da harmede han sig Konning Haagen mest,

Sin Sorg kunde han ej lade;

Han sik Sot, og syg han blev,

Hans Raad de bleve uglade.

21. "Nu have I vundet baade Sejer og Pris

Udi disse fremmede Lande,

Skulde I her dye og gange os fra,

Saa ilde gif os ihaande."

22. "Min Tid er kommet, jeg kan ikke vige,
Mit Testament I skrive;
I holde det fast alt efter min Død,
Hvad jeg Enhver vil give!
23. Min Søn Kong Magnus jeg raade vil,
Han have Guds Lov for Øje:
Han elsker Dom og Retfærdighed,
Saa vel skal det hænne rønne.
24. Præster og Enker skal han forsvare:
Saa bliver han Konning længe;
En fredlös Mand han give ej Fred!
Og Tyven lade han hænge!
25. En Bon vil jeg udaf Eder bede,
Om Andet vil jeg ikke tigge,
I lade mig lægges i Marie Kirke,
Som Kongerne pleje at ligge."
26. Der kom Bud for Bergen ind,
Og ingen Mand det vented;
Død var den ædle Konning Haagen,
Han var Sønt Olufs Frende.
27. Paa Ørkens ø døde den Konning god,
En Løverdag mowne det være,
Næst efter Sante Luce Dag forvist
De misted' deres Konning og Herre.

28. Fra Kirkevaag lagde de ud med Skib
Til Bergen monne de segle,
Der blev undfangen den Herres Lig,
Som han begjerede at hvile.
29. Han var en Konning saa fregder og bold
Som man veed af at sige;
Der findes ej mange paa denne Dag
Med rette kunde være hans Lige.
Dg saar er min Haand af den Brynie,

LX.

Erik Emun og Sorte Plog.

1ste Vers.

Narle om Morgenens Lerken hun sang —

Under saa grøn en Lide —

Herr Carl klæder sig for sin Seng.

Kongen af Danmark lader det hævne.

2. Han drog paa sig Skjorten saa skjøn —

Under saa grøn en Lide —

Dertil stukken Trøje med Silke grøn.

Kongen af Danmark lader det hævne.

3. Bokkeskinds Støvle drog han paa Ben,

Forgyldte Sporer spendte han omkring.

4. Forgyldte Sporer spendte han omkring,

Saa rider Herr Carl ene til Ting.

5. Herr Carl rider ad Vejen fram,

Saa mange Under da prøver han.

6. Herr Carl ganger ad Tinget fram,
Der rømmer for hannem saa mangen Mand.
7. Dan Kongen heder paa Svenne ni:
"J binde Herr Carl, lade mig det see!"
8. Op da stode de raske Svenne ni,
De bunde Herr Carl, lode Kongen det see.
9. De sorte Herr Carl foroven den By,
De lagde hannem paa en Stejle af ny.
10. Saa bradt kom Bud for Herr Plog ind:
Dan Konning lader stejle Broder din.
11. Herr Plog spang over breden Bord,
Han gav derfor ikke mange Ord.
12. Bulkeskins Støvle snorde han ad Ben,
Forgyldte Spore spandte han omkring.
13. Forgylde Spore spandte han omkring,
Saa rieder Herr Plog ene til Ting.
14. Saa fast han red, end faste han rendte,
Sin gode Høle derover han sprengte.
15. Herr Plog han ganger ad Tinget frem.
Dan Konning han stander hannem op igjen.

16. "Havde jeg været her førre i Dag,
Da havde det været bedre i Lag."
17. Min Broder er lagt paa Stejle uden Brøde;
Dankonning! det ganger Eder vist til Møde.
18. Men havde jeg kommet for Tider frem,
Saa visselig skulde han fulgt mig hjem.
19. Nu er min Broder ved Livet skilt,
Dan Konning! Eders Tro og den er spildt."
20. Dan Konning meldte et Ord med Skjel:
"Din Broder fortjente sin Død saa vel.
21. Naar Hver maa raade med Bold og Sværd,
Er Loven ikke en Bonne verd."
22. "Min Broder var saa dannesfuld,
Vi kunde hannem løse med Sølv og Guld."
23. "Dit Sølv og Guld passer jeg ikke paa,
Loven sin Gang jo have maa.
24. Du maatte saa længe tale derom,
Du kan vel nyde den samme Dom."
25. Dan Konning heder paa Riddere ni:
"J binde Herr Plog, lade mig det see."

26. "Est Du, Dan Konning! Mænd for Dig,
Da bæst og bind Du selver mig."
27. Kongen drog af sin Handſke ſaa hvid;
Herr Plog han ryster med gyldene Spyd.
28. Førſt vog han fire, ſaa vog han fem,
Saa vog han Dan Konning med alle dem.
29. Der han havde vejet de Kongens Mænd,
Saa aag han ſin kære Broder hjem.
30. Til Ribe førtes det kongelige Lig,
Det hviles under Marmorsten hvid.
31. Herr Plog han rommer af Landet ud —
Under ſaa grøn en Lide —
Af hannem ſik man ikke anden Bod.
Kongen af Danmark lader det hævne.

LXI.

Tidemands Drab.

Iste Vers.

Narle om Morgenens det var Dag
 Hr. Tidemand klæder sig for sin Seng,
 Og han drog i sin Skjorte saa skjøn.
 Det love alle de Sønderbo.

2. Han drog i sin Skjorte skjøn,
 Og Silketroje, var herlig og grøn;
 De Bukkeskinds Stovle snørte han ad Ben.
 Det love alle de Sønderbo.

3. Bukkeskinds Stovle snørte han ad Ben,
 Forgyldte Spore spandte han omkring;
 Saa drog han til Sønder Herreds Ting.
 Det love a. s. v.

4. Saa rider han til Sønder Herreds Ting,
 Han kræver ud Skat af Edeling,
 Syv Skjepper Rug af hver Mands Plov.

5. Syv Skjepper o. s. v.
 Hvert fjerde Svin af Olden-Skov,
 Op da stod den gamle Mand. —

6. Op da stod o. s. v.

"Den Skat vi aldrig udgive kan;
Dg førend vi skulde den Skat udgive

7. Dg førend o. s. v.

Førre skulde hver Mand paa Tinget blive.
I Sønder Herreds Bønder! staer sammen i Ring.

8. I Sønder Herreds Bønder o. s. v.

I lade ikke Hr. Tidemand komme levendes af Ting!"

Det første Slag den gamle Mand slog —

9. Det første Slag den gamle Mand slog,

Han slog Hr. Tidemand ned til Jord.

Nu ligger Hr. Tidemand, hænnem rinder Blod.

10. Nu ligger Hr. Tidemand, hænnem rinder Blod;

Endnu gaaer Ploven i sorten Jord,

Dg end gaae Svin paa Oldenkov.

Det love alle de Sønderborod gærd

"Vil du ikke se det
"grønne fædrene vil du se dem.

"Dyrlægste mæt værlden med hæder.

"Så glem Grægorien ved lærestedet.

LXII.

"Drof dom i dronningens gæld med hæder.

Biserne om Baldemar I.

Samtidig No. 11. meddelte nu.

Kong Baldemar og hans

Søster.

1ste Vers.

Kong Baldemar og Dronning Sophie i Sale —
Kirstenlille var from.

De kom om liden Kirsten i Sale.

Saa herlig kunde hun raade de Runer.

2. "Hør I, Danner Konning, kjære Herre min!
Kirstenlille var from.

Bil I give Buris liden Kirstin?

Saa herlig kunde hun raade de Runer.

3. I har en Søster, og jeg en Bro'r,
Saa herligt Giftermaal gjøre vi i Nar?"

4. "Det skal ikke skee, men mig undes Liv,
At give min Syster en Hestehv.

5. Liden Kirsten hun er en Frøken saa ven,
Herr Buris er lig en Hestedreng."
6. Dronningen blegner som et Lig:
"Min ædeligherre! hvi foragter I mig?"
7. Dronningen slog sin Haand imod Bord:
"Så sandelig skal jeg hævne de Ord."
8. Kong Valdemar skulde i Leding fare,
Herr Buris skulde tage Landet vare.
9. Kongen han rejser af Landet hen,
Ham fulgte saa mangen Ridder skjøn.
10. Hannem fulgte saa mangen Ridderstare;
Han gav bort sin Søster, det Spegel klare.
11. En mægtig Fyrste, baade rig og sin,
Gav han liden Kirsten Søster sin.
12. Dronning Sophie og Herr Buris sadde over
Bord,
Hun tænkte da paa Kong Valdemars Ord.
13. "Hør Du, Herr Buris, kær Broder min!
Dg Du skal løfke Kongens Søster sin."
14. Her Buris han til sin Søster saae:
"Min kære Søster! hvi taler I saa?"

15. Net aldrig vil jeg den Gjerning gjøre,
Jeg agter hende til min Hjertenskjære."
16. Dronningen sleg sin Haand mod Bord:
"Du maa vel rette Dig efter mine Ord!"
17. Herr Buris tager over sig Kaaben blaa,
Til Frøken Kirsine monne han gaae,
18. Han bad hende baade aarle og silde,
Men ikke kunde han fremme sin Billie.
19. "Herr Buris! hvi vil I mig saa forraade?
Hvor vil I det for min Herr Broder forsvare?"
20. Bort gik Herr Buris med blege Kinder,
Af Hjertens Grund saa elsted' han hende.
21. Herr Buris tager over sig Skarlagen Skind,
Saa ganger han for Dronning Sophie ind.
22. "Den Tomfrau hun er saa fast udi Sind,
Slet ingen Ridder kan hende overvind."
23. "Hvad est Du da for en Elskovsmænd,
Men Du de ramme Runer ikke kan?"
24. "Med Trostlab vil jeg tjene min Herre,
Jeg skjøtter ikke om Dine Runer at lære.

25. Kong Valdemar betroede mig Niger og Land,
Skulde jeg forraade hans Søster forsand?"
26. "Jeg vil skrive Dig Runer i Haand,
Selv saa skal Du bære Dem frem."
27. Han fastede Runer paa Spange,
Som liden Kirsten skulde over gange.
28. Lidens Kirsten blev baade angst og bange,
Til Herr Buris monne hun gange.
29. Hun bankede paa hans Dør under Skind:
"Staa op, Herr Buris! og lad mig ind!"
30. Opstod Herr Buris i Skarlagen rod,
Saa lufte han ind den vænne Mø.
31. Den Nat sov hun i Ridderens Arme
Sig selv til Sorrig og daglig Harme.
32. Det lidte fast mod Sommer og Høst,
Liden Kirsten tyknedes for sit Bryst.
33. Liden Kirsten taler til Ejendems sin:
"Du skal følge mig i Stenstuen ind."
34. Du hente mig ind de Fruer sem,
Lad ikke Dronning Sophie vide af dem."

35. Liden Kirsten taler til liden Smådreng;
"Du hente mig strax Herr Buris her hen!"
36. De mødtes paa den Højelofts-Svale,
Saa sorgelig monne de sammen tale.
37. Derned toge de hinanden i Arm,
De daanede begge af Hjertens Harm.
38. Det Aar det var da gangen omkring,
Kong Valdemar kom fra Beding hjem.
39. Kong Valdemar ind ad Dørren tren,
Dronning Sophie rækker ham Haand igjen.
40. Kongen han sig over Axel saae:
"Hvor er min Søster? hvor mon det gaae?"
41. Dronning Sophie smiler under Skarlagen
Skind:
"Det er tre Maaneder siden jeg saae hende."
42. Dronningen svared' "hun er ude af Lære;
Thi hun lyder mig ikke med Lære."
43. Skulde jeg Dronning i Danmark være,
Da skulde jeg bedre mine Tomfruer lære."

44. "Hvi give I over min Søster Kjære?
Hun haver jo altid levet med Ere."
45. "Hun er gangen i Stenstuen ind,
Hun haver født et lidet Kind."
46. Kongen han blev i Huen saa mod:
"Sophie! jeg troer aldrig Dine Ord."
47. "Det er Guds Sanden og ikke lojet,
Hun haver mig til Barsel bødet."
48. Kongen han taler til Riddere fem;
"I skal hente mig min Søster hjem."
49. Saar rede de hort som Kongen han bød,
De ønskede heller at være død.
50. De banked' paa Dørren under Skind:
"Liden Kirssine! I lader os ind."
51. Til Dørren saa gif den Tjenesteqvind;
"Vi bede os Forlov at gange herind."
52. "Saa vel maa I gange i Stenstuen ind,
Her haver slet Ingen faaet et Kind."
53. Det svared' Herr Peder med sorrigfuld Mod:
"Gud give, at sonde maatte være Dine Ord!"

54. "Staaer op, lidens Kirsten! Jeg klæder Eder brat!
Jeg skal til Eders Broder i Nat.
55. Jeg klæder Eder bradt, og værer ej sen;
Eders Broder er kommen af Leding igjen."
56. "Der tør jeg sætte ved mit Hovedguld
rød,
Denne Aftensfærd den volder min Død.
57. Jeg tager min Datter, svøber hende i Lin!
Aldrig mere seer hun Møder sin.
58. Jeg hjälper min Datter til Kristendom!
Hendes Lykke bliver hende fuld tung.
59. Jeg falder hende stolten Ingerlille!
Min Lykke vil for mig ilde spilde."
60. Lidens Kirsten taler til Ternen sin:
"Du hente mig ind det forgylde Skrin!"
61. Hun lod op sit Liggendefæ,
Saa delte hun ud til sine Ejendere.
62. Først og sidst gav hun sin Terne,
Hun skulde hendes Datter vogte og lære.

63. Hun gav hende det røde Guld,
At hun skulde være hendes Datter huld.
64. "Det kan hver Vinde tænke best,
Hvorledes jeg kan nu ride min Hest.
65. Det kan hver Menneske tænke ved sig,
Den Natterejse er ond for mig."
66. De løfted' hende til Hest saa sorrigfuld.
Hendes Haar det skinned' som spundet Guld.
67. Der de kom for Højelofts Bro,
Da faldt lidén Kirsten for Hestefod.
68. Dronningen staær i Bindvet og leer;
"Kommer og seer Eders Sosters Færd!"
69. Knud lille tog hende op i sin Tavn:
"J værer frimodig i Jesu Navn."
70. De løfted' hende paa den Højelofts Svale.
"Den rige Krist vi Eder befale."
71. I Dørren gjorde hun Kors for sig:
"Den rige Krist besaler jeg mig."
72. Lidén Kirsten ind ad Dørren tren;
Kong Valdemar rækker hende Haand igjen.

73. Hun rakte sin Broder hviden Haand:
"Teg glædes, Søvel er kommet til Land."
74. Stor Maade og Vensteban hende beted,
Derfor blev Dronning Sophie vred.
75. Kongen han tryg et Glas med Vin:
"Du drif mig til, fær Søster min:
76. Hør, lidet Kirsten! hvad jeg siger Dig,
En Elskovs-Bise quæder Du mig!"
77. "En Elskovs-Bise jeg aldrig nam;
Teg synger en anden det bedste jeg kan."
78. "Du skal dansede og Du skal quæde,
Mine Gjæster skal Du i Aften glæde."
79. Lidet Kirsten begyndte en Bise og quæd,
Saa mangen Ridder derester traad!
80. Kongen han med i Dansen sprang,
Han tog sin Søster ved hviden Haand.
81. De dansede ud og de dansede ind,
Han kunde dog Intet kjende paa hend.
82. Han prøved' saa ofte hendes Sang,
Fast mere saae han paa hendes Gang.

83. Saa malte han hende med Belte især,
Han fandt dog Intet kjænde der.
84. "Skam saa Du, Sophie, Dronning min!
Saa harer Du lojet paa lidet Kirsten."
85. "Det er Guds Sanden og ikke Løgn,
Hun harer født en Datter i Løn."
86. Hun gjorde lidet Kirsten mere Harm,
Hun tog hendes Brystet af hendes Bam.
87. Hun gjorde Dan Kongen mere imod,
Hun malkede Melk for Kongens God.
88. Hun malkede Melk for Kongen paa Job:
"Min edelig Herre! Troer nu mine Ord"
89. Kongen han blev saa fort som Muld,
Liden Kirsten hun baaned saa sorrigfuld.
90. "Jeg agled at gjøre Dit Bryllup snart,
Nu skal Du i Aften dce med Fart.
91. En mægtig Herre vilde jeg Dig givet;
Nu skal Du i Aften lade Dit Liv.
92. Den haardeste Ød Du kaale kan,
Den skal Du lide i Aften forsand."

98. Lidens Kirsten hun faldt for Kongen i Knæ:
"Kærlig Broder! naadelig til mig see!"
94. "Du maa på Jordens ej være, saa stort
Et Hodmod er det, Du mig haver gjort.
95. Teg kan ikke bemaade Dig.
Saa ilde haver Du gjort mod mig.
96. Teg lybede Dig bort, jeg vidste ej af dor
Til Kongens Son her over det Hav."
97. Kongen han taler til lidens Smaadrenge:
"Du hente mig ind de Ølsøber sem."
98. Du tor ej hente fire eller fem,
Teg haver nok i en af dem."
99. Lidens Kirsten faldt paa baren Knæ:
"Herre Gud du naadelig til mig see!"
100. Kongen han tog de Ølsøber i Haand,
Han var fuld af Sorrig og Vaand.
101. "Stat op, Dronning Sophie! og bed for
mig!
I og Eders Broder det har voldet mig."
102. "Ilde havde jeg stedt min dronninglig Fore,
Skulde jeg hjelpe din arrige Hore!"

103. "Ja! da skal jeg saa straffe hende,
At det skal spørge baade Mand og Kvinde."
104. Saal slog han hende saa meget længe,
Til hun laae i blodige Strømme.
105. Hun frøb under Dronning Sophies Skind,
Hun sparkede hende ud med Foden sin.
106. "J skjule mig under Eders Skarlagen rød
For Christi Skyld, som taalte for os Død!"
107. Jeg fælder saa mangen modig Taare;
Gud naade! min Lykke har været saa haard.
108. O Broder! lad mig saa længe leve,
Imens jeg skifter min Sjælegave.
109. Eder selv giver jeg mine Slotte bolde,
For J harer mit Liv ivolde.
110. Min Datter giver jeg mit Guldbaa rød,
For hun skal lade hævne min Død.
111. Dronning Sophie giver jeg min sølvbun-
den Kniv,
For hun forraadte mit unge Liv.
112. O, Borre Lille! Gud give Dig Ve!
Nu er mit Hjerte i Sorgen sted.

113. Nu haver jeg mit Skriftemaal gjort;
Min kjære Broder værer mig god!
114. Den rige Krist giver jeg min Sjel.
Her er den inde mig under ej vel."
115. Hun bød dem Godenat der vare inde;
Saa ynkelyg græd' de Alle for hende.
116. Der græd' for hende Fruer og Mør,
Foruden Dronning Sophie, den onde Knør.
117. Saa gav den Rose op sin Aand,
Og den befalede Gud i Haand.
118. Da blev Kongen af Banghed kryst,
Og hannem slog Hjertet udi hans Bryst,
119. "O Sophi! hvad est Du en udhydelig Qvinde,
Men Du vild' ikke ynkles over hende.
120. Skam saa Du, Sophie Du onde Qvinde!
Nu er det skeet, Du gjerne vilde.
121. Nu er min kjære Søster død;
Hvor skal vi lægge den Rose rød?"
122. "Vi lægge hende paa Riber Gade;
Hver Dag træder hende min Hestaplade."

123. "Ret aldrig skal Du faae den Glæde,
Din Ganger skal over hende træde."
124. Til Bestervig Kloster jeg lader hende føre;
De røde Borge over hende gjøre?"
125. Han lod lidet Kirsten saa herlig begrave,
Han sorged' for hende alle sine Dage.
126. "Nu vil jeg være i saa mørkt et Hus,
At jeg seer hverken Ild eller Ljus,"
127. Der maa ej Solen over mig skinne,
For jeg faaer hødet Synderne mine."
128. Kongen han taler til sin Dreng:
Du bed Herr Buris komme her frem.
129. "Hør Du, Herr Buris! hvad jeg siger Dig:
Hvorledes haver Du tjent hos mig?"
130. En Bingaard sik jeg Dig gt være,
Derover har Du gjort mig stor Skæde.
131. Det favreste Vintræ har Du lagt øde,
Dig selv til Spørig og daglig Møde."
132. Herr Buris faldt for Kongen i Kneæ:
"Min kære Herre forlader mig det!"

133. "Nej, Du maa ogsaa lide nogen Nød;
Hun taalte for Dig saa haard en Død."
134. "Den allervørste Død I mig vil giv,
Den lidet jeg gjerne for den høviske Bir."
135. "Hans Øjne skal udstinges, den Hestethyv,
For han forraadte den Benneviv."
136. Saa lod han udstinge hans Øjne baade;
Dronning Sophie sig monne klage saa saare.
137. Hans højre Haand og venstre Fod
Han og tillige ashugge lod.
138. Saa lod han ham følge af Slottet ned,
Dronning Sophie til Spot og Spe.
139. "See nu Din Broder, den mægtige Herre,
Som vilde saa meget fyrstelig være."
140. Kongen han lod en Lænke smede;
I Westervig Kloster lod han den lægge.
141. Derved gik Buris i elleve Aar,
Hver Dag han til hendes Grav mon' gaae.
142. Han monne det hver Dag af Kongen tinge,
Han maatte i Klosteret begraves hos hende.

143. Alle sine Lande maatte han Kongen give,
Førend han maatte i Klosteret ligge.

144. Han døde saa bradt paa det tolvte Aar.
Kirsten lille var from.
Kongen var Dronningen aldrig god.
Saa herlig funde hun raade de Runer.

LXIII.

Biserne om Valdemar I.

No. 2.

Ebbe Galt.

Iste Vers.

De Kongens Mænd sidde udi Kolding,
De drikke til Dagen gjores lys;
Saa gier og ungen Ebbe Galt,
Han tør der saa lidet af rose.
I ride nu til Lundens med.

2. Det var ungen Ebbe Galt
Han rider gjennem Rosens Lund,
Der møder han Bondens vænne Hustru
Alt i saa ond en Stund.
I ride nu til Lundens med.

3. "Hør Du kjære Bondens Hustru!
Vil Du vise mig til By,
Jeg giver Dig Gave og Skjænk saa stor
En Kjortel af Lundiske ny."
I ride nu o. s. v.

4. "Bejen vil jeg Dig viſe ſaa gjerne,
 Mig tykkes, Du eſt det værd;
 Seg følger ſaa nødig en drukken Hofmand.
 Vor Herre være i vor Hærd!"
4. Der han kom ind i Bondens Gaard,
 Der lod han endda værre,
 Han ſlog og banded' ſaa hardt om ſig,
 Og tænkte ſaa lidt paa Vorherre.
6. Bondens Hustru gaaer til og fra,
 Hun byder ham af det bedste;
 Men hvad han mente hende derimod,
 Det var udaf det værſte.
7. Han hug hende med ſine Spore,
 Han drog hende i hendes Haar;
 Havde Ollet ikke været hans Herre,
 Han havde det aldrig gjort.
8. "Nu haver I faaet Eders Billie frem
 Os begge til lidens Gavn,
 Leg beder Eder for den øverfte Gud,
 I ſige mig af Eders Navn."
9. "Hesten rider jeg abildgraa,
 Min Kaabe er ſtribet og blaau,
 Svenne de falde mig Ebbe Galt
 Siden jeg red først til Hove."

10. Det var goden Bonde
Han kom fra Tinget hjem,
Gundelille hans Hustru
Hun ganger ham grædende igjen.

11. "Mig er hendt en hjertelig Sorg
Alt siden I red til Tinge,
Teg lever aldrig saa god en Dag,
At det ganger mig af Sinde."

12. Jeg var gangen i Rosens Lund
At flytte vore Folke saa bolde,
Der kom ridendes en Ridder frem,
Han tog mig ynklig med Bold.

13. Han drog mig udi mit Haar,
Han røved' fra mig min Ere,
Thi maa I mig ikke Eders Hustru falde,
Det Navn er jeg ikke værd at bære."

14. Han tog hende udi sin Arm
Han klapped hende ved Kind:
"I skal dog være kjær Hustru min,
Men det skete mod Eders Minde."

15. Og Tak saa have goden Bonde
Han ganger for Kongen at kjære:
"Min Hustru er med Bold taget,
Derfore saa kommer jeg here."

16. Det var Dannerkonning blev vred,
 Og tog han til sin Kniv:
 ”Haver nogen af mine Hofmænd det gjort,
 Da skal det koste hans Liv.”
17. Sig mig, goden Bonde!
 Udi Din Kjortel graaz:
 Hvad da heder den Ungersvend,
 Din Hustru med Bolde tog?”
18. ”Hans Navn vil jeg ikke dølge,
 Det springer over Mark og Skove,
 Svenden han heder Ebbe Galt,
 Saa falde de hannem til Hove.”
19. Det var Dannerkongen,
 Han sortned' som en Jord:
 ”Den Sorg kom i mit Hjerte,
 Hun monne der aldrig afgaae.”
20. Er det Ebbe Galt, Søsterson min,
 Som lokket haver den Civ,
 Da vilde jeg ikke for halv Danmark
 Saa sterk en Lov have givet.”
21. Det var Danner Kongen
 Han taler til Ebbe Galt:
 ”Træd nu frem kær Søsterson min!
 Du svare for Dig saa bradt.”

22. Fremtraadte han bolde Ebbe Galt
Han svared saa dristelig:
"Du lader Din Hustru tilstede komme;
Hun klager ikke over mig."
23. Det da var den sorrigfuld' Bonde
Han sig over Axel saae;
Hisset kommer hun Hustru Gunder
Hun rider paa Ganger graa.
24. "I mindes vel, bolde Herr Ebbe Galt!
Der I var i vor Gaard,
Den brune Mjød den klare Vin
Den var for Eder uspart.
25. Den brune Mjød den klare Vin —
For Eder og alle Eders Svenne.
Det gjorde jeg paa min Hosbonds Trøst,
Dg selv var han ikke hjemme.
26. Jeg lod Eders Seng af Silke rede,
Som Riddere pleje at sove,
Saa lod jeg Eder til Senge følge
Med Kerte og brændende Lue.
27. Saa gif jeg mig med mine Børn at hvile,
Som jeg var vant at gjøre;
I mindes vel, bolde Herr Ebbe Galt!
I sloge op alle vore Dørre.

28. Vel sem udaf mine næste Mør
 Dem gjorde I Banesaar,
 Og tre udaf mine gjæveste Svenne
 De ligge under sorten Mor."
29. Og opstod Herr Peder hans Fader,
 Han var en Helt saa stærk:
 "Jeg byder for hin unge Ebbe Galt
 Min Hest og tusinde Mark."
30. Det svarede Dannerkongen —
 Ebbe Galt for Dommen stod:
 "Jeg løste hannem med tre tusinde Mark,
 Kunde jeg det svare for Gud."
31. Og svarede Dannerkongen
 Han stod i Skarlagen rød:
 "Haver han hende med Bold taget,
 Han skal for hendes Skyld døe."
32. Det meldte han da Herr Ebbe Galt
 Dentid de ledte ham bort:
 "Ikke vilde jeg vurde at lade mit Liv,
 Havde hun ikke været saa sort."
33. Svared det danske Dronning
 Hun meldte et Ord med Ere:
 "Hvad heller at hun var sort eller hvid,
 Skulle Du have ladet hende være."

34. Saa toge de bolde Herr Ebbe Galt,
Fulgde hannem paa grønnen Bold,
Saa hugged' de ham hans Hoved fra
Alt over hans eget Skjold.
I ride nu til Lynden med.

LXIV.

Biserne om Valdemar I.

No. 3.

Vaagenatten.

Iste Vers.

Det er i Nat Vaagenat;
Der vaage hvo som vil.
Der komme saamange til Dandsen bradt.
Der vaager hun stolt Signelil under saa
grøn en D.

2. Stolt Signelil spurgde sin Moder ad:
Der vaage hvo som vil.
"Maa jeg gaae at vaage i Nat?"
Der vaager hun stolt Signelil under saa
grøn en D.

3. "Hvad vil Du i Vaagstue gjøre?
Der vaage o. s. v.
Du haver Dig hverken Søstre eller Brødre.

4. Og hverken Broder eller Maag,
Ikke skal Du til Baagstue gaae.
5. Der kommer Kongen og alle hans Mænd
Lyder Du mit Raad, da bliver Du hjemme."
6. "Der kommer Dronningen med hendes Mør alle;
Min Moder! lover mig med dennem at tale."
7. Saa længe bad den Tomfru sin,
Det hun sif Lov af Moder sin.
8. "Du gaa, Du gaa nu Datter min!
Til Baagstue gif aldrig Moder Din.
9. Hun gif sig igjennem Lunde,
Saa monne hun til Baagstue stunde.
10. Der hun kom over de grønne Enge,
Da var Dronningen gangen til Senge.
11. Da hun kom til Borgeled,
Bedre Dands der gif derved.
12. Der dandsed alle de Kongens Mænd,
Selv træder Kongen i Dands for dem.
13. Kongen rækker sin Haand fra sig:
"Wil I, skjøn Tomfru! dandse hos mig?"

14. "Teg er gangen her hid over Dale,
For jeg vilde med danske Dronning tale."

15. "J danser med os en lidet Tid,
Saa kommer Dronningen til os hid."

16. Frem gik Signelil smal som Baand,
Hun gaaer i Dansen ved Kongens Haand.

17. "Hør Signelille! hvad jeg siger Dig,
En Elskovens Bise Du quæde for mig!"

18. "En Elskovens Bise jeg aldrig nam,
Teg quæder en anden som jeg kan."

19. Stolten Signelil begyndte en Bise hun quad,
Det hørte Dronningen i Loftet sad.

20. Det meldte Dronningen, i Loftet hun laae:
"Hvilken af mine Tomfuer quæder Bisen saa?"

21. Hvilken af mine Tomfuer danser saa længe?
Hvi fulgte de mig ikke til Senge?"

22. Det svared den Svend i Kjortelen rød:
"Det er ikke nogen af Eders Mør."

23. Det er ikke nogen af Eders Mør,
Det er stolten Signelil under D."

24. "J tag mig hid min Skralagen smaa
Jeg skal gaae bort den Tomfro at skeue."
25. Der hun kom til Borgeled,
Bedre Dands saa gif derved.
26. ~~Tosser~~ dandsede de den Dands omkring,
Alt stod Dronningen og saae den Ring.
27. Det tyktes Dronningen være stor Vaande,
At Signelil dandsed ved Kongens Haand.
28. Sophie taler til Tjenesteqvind:
"Hent Du mig et Horn med Vin!"
29. Kongen rakte han Haand fra sig:
"Bil J, Sophia! dandse hos mig!"
30. "Ikke der jeg dandse vil,
Førend stolten Signelil drinker mig til."
31. Hun holdt det til Munden og deraf drak,
Uskyldige Hjerte i Brystet sprak.
32. Længe stod Kongen, han saae derpaa,
Tomfroen for hans Fodder laae.
33. "Net aldrig saae jeg en vænnere Mo
Saa uskyldig komme til sin Død."

34. For hende græd Mør og gode Kvinder,
De bare hendes Lig i Kirken ind.

35. Havde hun lydet sin Moders Raad,
Der vaage hvo som vil.
Det havde hende ikke saa ilde gaaet. — —
Der vaager hun stolten Signelil under
saa grøn en D.

LXV.

Viserne om Baldemar I.

No. 4.

Kong Baldemar og hans Søsterdatter.

1ste Vers.

Kongen og Dronning Sophie de sadd' over Bord,
De snakkede saa mangt et gammelt Ord.
Saa let da ganger der Dandsen.

2. "Sig mig nu, kjære Herre min!
Hvor er stolt Ingerlil Søsterdatter Din?"
Saa let da ganger der Dandsen.

3. "Jeg haver givet hende Borge saa bolde,
Og Mere skal hun fange ivolde.

4. Alle de Dage jeg leve maa,
Da vil jeg hende for Fader staae.

5. Jeg skal hende elste af alt mit Sins,
Ligesom hun var kjær Datter min."

6. Svared' det Dronning Sophie den onde Maar:
"Gid stolt Ingerlille var i Kongens Gaard!"
7. Da maatte hun Eder Fader falde,
Dg jeg vilde være hendes Moder med alle.
8. Fader og Moder maatte hun os falde,
Vi vilde hende for vor Datter holde."
9. Kongen han svarede samme Stund:
"Du taler det ej af Hjertens Grund.
10. Du haver ej levet med hende saa fint,
At hun skulde falde Dig Moder sin.
11. Ingerlille hun veed det vel selv,
At Du under hende ikke vel.
12. Hvor skulde Du elſſe den Venneviv,
Thi Du forraadte hendes Moders Liv."
13. "Hvi skulde jeg ikke elſſe den vønne Maar,
Om hun vil tjene i Kongens Gaard.
14. Min Herre I giver Eders Minde dertil,
At Ingerlille mig tjene vil."
15. "Saa gjerne giver jeg mit Minde dertil,
Ingerlille at tjene, hvor hun vil.

16. "I spender graa Ganger for Karmen rød,
Og henter mig Ingerlille den venne Mø."
17. Ind da kom den liden Smaadreng:
"Eders Morbroder haver mig til Eder sendt."
18. Svared det Ingerlille den Tomfru sin:
"Saa gjerne taler jeg med Morbroder min."
19. Ingerlille kasted baade Sar og Sør,
Saa klædte hun sig i Silke grøn.
20. De slog over hende det Skarlagen-Skind,
Saa løfted de hende i Karmen ind.
21. Ingerlille kjører op i Kongens Gaard;
Kongen gaaer ud mod den vænne Maar.
22. Kongen tog hende i sin Arm,
Han løfted hende af den skjonne Karm.
23. "Velkommen, Ingerlille! en Rosens Blomme,
Men Du vil til Din Morbroder komme."
24. Han slog over hende Skarlagen Skind,
Saa fulgte han hende i Højelost ind.
25. Ingerlille ind ad Dørren tren:
Dronningen stander hende op igjen.

26. Vænge stod Ingerlille og tænkte ved sig:
"Det er ikke af det Gode Du tager mod mig."
27. Kongen tog hende under sit Skind:
"Lyster Dig at hvile med Morbroder Din?"
28. Sig mig Ingerlille, saa væn en Maar!
Lyster Dig at tjene i Kongens Gaard?"
29. "Hør Du, Ingerlille! hvad jeg siger Dig,
Til Paaskedag saa tjener Du mig."
30. Du skal intet Undet gjøre,
End hvad jeg vil sige og lade Dig høre.
31. Bære mig til baade Klæder og Vand,
Dg tjene mig baade til Hod og Haand.
32. Du skal bære mit Skarlagen Skind,
Dg følge mig selv baade ud og ind."
33. "Hør J., Dan Konning kjer Morbroder min!
Maa jeg svare den Dronning sin?"
34. "Saa gjerne giver jeg mit Minde hertil;
Du svare hende, som hun taler Dig til."
35. "Jilde haver jeg fæst min favre Kynd,
Skulde jeg være Eders Nøgleqvind".

36. Elde havde jeg stædt min Tomfru-fore,
Skulde jeg tjene Din Bispehore.
37. Jeg det med mine Øjne saae,
At vor Bislop hos Dig laae."
38. "Hør Du, Ingerlille! Søsterdatter din,
Spot ikke mere Dronningen min!"
39. "Saa hjelp Marie, den Tomfru, mig!
Som jeg skal aldrig lyve for Dig."
40. "Hvor vil Du, Ingerlille! Din Føde saae,
Men Du vil ikke tjene i Kongens Gaard?"
41. "Jeg vil mig i Kloster give,
Og tjene Vor-Herre men jeg er ilive."
42. "Inaar Du kommer i Kloster ind,
Saa ypper Du Moders Kynde Din."
43. "Min Moder er død og ligger under Muld,
Det haver Du selv, Dronning Sophi! voldt."
44. Min Moder er død og ligger under Jord;
Endnu lever Du Din Bispehore."
45. Kongen han rødmede som et Blod,
Dronning Sophie sortnede som Jord.

46. "Er det sandt, Du siger saa,
Sophia i min Seng ej komme maa."
47. "Min kjære Ingerlille, sig ikke saa,
Ret viiselig Du lyver mig paa."
48. "Det er Guds Sanden, Du haver det gjort,
Og bedrevet baade Hor og Mord."
49. "Sig mig, Ingerlille! Søsterdatter sin,
Hvad Død vil Du unde Dronningen min?"
50. "Det maatte hun Dronning Sophia vel vide,
Hvad det er Svøber at slide."
51. Den Død ville vi hende give,
For hun flyede min kjær Moder af Live."
52. Kongen taler til siden Smaadreng:
"Du hente mig ind de Ølsvøber fem!"
53. Du hente mig ind de Ølsvøber fem!
Sophie skal slide alle dem."
54. Kongen lod hende saa længe slaae,
Hun udi blodige Strømme laae.
55. Hun krøb under Ingerlilles Skind,
Hun stødte hende ud med Hoden sin,

56. "Jæde havde jeg stædt min Tomfrusfore,
Skulde jeg skjule Din arrige Hore."

57. De sloge hende saa længe,
At Døden monne hende trænge.

58. Død er Dronning Sophia den onde Bis:
Hvor skal vi nu lægge hendes Lig?

59. "Vi lægge hende midt paa Ribe Bro,
Der agted' hun min kjære Møder skulde boe."

60. "Jeg vil lyde det Raad saa bradt,
Dg skynde hende af Gaarden snart."

61. Nu ligger Dronning Sophie paa Riber Bro,
Nu raader stolt Ingerlill' for hendes Bo.

62. Nu ligger Dronning Sophie under sorten
Muld,
Nu raader stolt Ingerlil' for hendes Guld.

63. Siden blev Ingerlil en Dronning bold,
Al Engelland sit hun i sin Bold.
Saa let da ganger der Dandsen.

LXVI.

Viserne om Valdemar I.

No. 5.

Asbjørn Snare's Frieri til Kon- gens Datter.

1ste Vers.

Dan Konning og Herr Asbjørn Snare —

Skoven staaer herlig og grøn: —

De drikke Vinen den klare.

Den Sommer og den Eng saa vel kunde
sammen.

2. De drikke Mjød og de drikke Vin —

Skoven staaer herlig og grøn: —

De snakked' saa meget om liden Kirstin.

Den Sommer og den Eng saa vel kunde
sammen.

3. "Hør I, Daner Konning! hvad jeg siger Fer;

Skoven staaer o. s. v.

I give mig liden Kirsten, Eders Dotter Fjær!"

Den Sommer o. s. v.

4. "Liden Kirsten hun er kun Karenे ti,
Hun kan Eders Hofflæder hverken sjære
eller sye."
5. "Liden Kirsten er ung, hun kan vel lære;
I giver mig hende med Hæder og Gre."
6. Herr Asbjørn rider til Ribe,
Silke og Sindal at kjøbe.
7. Han kjøber Silke og Sindal rød,
Det sender han Alt til den Mø.
8. Det første liden Kirsten hun Sømmen sit,
Hun strax ind til sin Fostermoder gik.
9. "Min Fostermoder kjær! Ikjender mig Raad;
Sømmen hun blev mig sendt udigaar."
10. "Hør Du, liden Kirsten! skil Sømmen fra
Hun er Dig sendt til Spot, tro mig!"
11. Liden Kirsten hun ganger i Lønkammer ind,
Saa skar hun Sømmen efter sit eget
Sind.
12. Hun satte sig paa Sømmestol,
Hun somte imod den klare Sol.

13. Hun syede i hans Side som
Fisken som skrider i striden Strøm.
14. Hun syede over hans Hærde
Hemten Riddere med draget Sværd.
15. Hun syede i hans Arme en Krands,
Hemten Tomfuer i en Dands.
16. Hun syede i hans Bryste,
Hvor Ridderen Tomfuen kyste.
17. "Nu er Sømmen syet og staaren,
Herre Christ give den var nu hjembaa-
18. Det svarede Tomfuen egen Svend:
"Saa gjerne bær jeg Sømmen hjem."
19. Det første Herr Asbjørn Sømmen saae,
"Herre Christ signe de Fingre smaa!"
20. Melte det Tomfuen egen Svend:
"Hvad giver I Tomfuen til Sømme-
lon?"
21. "Hvad skulde Tomfuen have andet til
Sømmeløn,
End mig selver en Ridder saa stjøn."

22. Hjem kom Smaasvend, han sagde vel:
"Den Ridder han vil have Eder selv."
23. "Du bede Ridderen segle over Aa;
Aldrig skal han mig i Tale faae.
24. Du bede Ridderen segle over Aa;
Skoven staaer herlig og grøn —
Ret aldrig skal han faae min Tro.
Den Sommer og den Eng saa vel kunde
fammen.

LXVII.

Om Kong Valdemar II.

No. I.

Kong Valdemars Frieri til Dronning Dagmar.

Iste Vers.

Kong Valdemar og Herr Strange
De sidde over breden Bord,
Og de begyndte indbyrdes at tale
Saa mangt et Gammens Ord.
Der segler Herr Strange mod Dronning Dag-
mar.

2. "Hør Du, Herr Strange! hvad jeg siger Dig,
Du skal fare af Landet ud;
Du skal fare til Böhmer Land,
Og hente min unge Brud."
Der segler Herr Strange mod Dronning Dag-
mar.

3. Det svared' Herr Strange Ebbesen,
Saa snildelig monne han svare:
"Skal jeg ind til Bohmerland rejse,
Hvo skal da med mig fare?"
4. "Du tag til Dig unge Herr Limbek,
Dg saa Herr Oluf Lykke.
Du tag hin rige Herr Peder Glob,
Dg flere efter Dit Lykke.
5. Tage Du Bispen af Sjælland,
Han er saa lærder en Mand,
Dg saa Herr Albert af Eskilss,
Sine Ord vel føje kan."
6. Det var ungen Herr Strange,
Han gaaer ned til den Strand,
Hannem fulgte Kong Valdemar selv,
Med mangen velbyrdig Mand.
7. Saa segled' de dem over salten Sø,
Bel udi Synter tre,
Det næste de kunde for Bohmerlands Grænse,
De være udi Huen saa fri.
8. De strøge Segl, fasted' Ankør paa Sand,
De hastede hver til Land.
Saa sauer da var den Herrestare,
Herr Strange den fremmeste Mand.

9. Der de komme noget op paa Land,
 Da skilke de deres Bud,
 De lode Kongen af Bohmerland sige,
 "De vare Dannerkongens Raad."

10. De havde med hannem at tale i Lon,
 Som det sig bedst monne somme."
 Og da blev Silke paa Jordens bredt,
 De skulde for Kongen indkomme.

11. "Hil sidde I, Konge af Bohmerland!
 I er en Fyrste med Ere;
 Kong Valdemar af Danmark giver Eder Bud
 Om Eders Datter saa kjære."

12. "I Herrer! tager Haandklæde og Vand,
 I sætte Eder her til Bord;
 I være velkommen udi vore Land!
 Vi vide Eder Ansvar god."

13. Kongen han ganger udi Højeloft
 Og raader med Dronning sin:
 "Her er' de Herrer af Danmark kommen;
 De bedes om Datter min."

14. "Wil han Kong Valdemar af Dannemark
 Wil han vor Datter have,
 Vi give hannem hende den mægtige Mand
 Og vertil dyrebar Gave."

15. De lagde paa hende det rode Guld,
Fulgte hende i Salen ind;
Herr Strange den Ridder sauer og sin
Han staer hende op igjen.
16. De slog over hende det Silke blaa
Fulgte hende i Salen ind:
"Her maa I see den Frøken selv
Udi Tugt og Sæder sin."
17. Saa bare de ind det Taylebord,
De Tavel af Guld hin rene;
Herr Strange han skulde med Frøkenen lege,
Og tale med hende alene.
18. Den tredie Skaktavel de sammen drog,
Den var af røden Guld,
Herr Strange han vandt den Edling god
Ind udi Kong Valdemars Bold.
19. Det lidte fast ad Aften filde,
Den Tavel skulde have en Ende,
Herr Strange, den vise Høfding og klog,
Skulde følge den Brud til Senge.
20. Saa fulgte de den Frøken til Senge
Alt til den Ridder god;
Herr Strange med megen Tugt og Gre
Imod den Frøken opstod.

21. "Sige mig, Herr Strange! forbist,
Paa Eders Ere og Tro:
Er han, Kongen i Dannemarke,
Baade favr og fast i Tro?"
22. Det da svared' han Herr Strange
Han op i Solen saae:
"Saamænd ved Dannerkonning
Han er langt skjønner end mine to."
23. Der blev Silke paa Jorden lagt,
De fulgte den Frøken til Strand'e;
Hun bød sine kjære Forældre Godnat;
Saa lagde de ud fra Lande.
24. Det var Kongen af Bohmerland
Han monne sin Datter lære:
"Naar Du kommer i Danmark ind,
Du tænke paa Hæder og Ere!"
25. Dydelig, guds frygtig, from og god
Det skal Du altid have til Id;
Det dele med Dine Undersaatter;
Du bliver deres Haab og Lid."
26. Saa lagde de Herrer deres Snekke fra Land,
De ware baade glade og fro,
Saa segled de dennem til Dannemarke,
Bel mindre end Maaneder to.

27. Det var Dronning Dagmar blid
Hun kom for Mand's til Land,
Og det var Kongen af Danmark,
Han fasted' sin Ganger paa Sand.
28. "I sige mig, Herr Strange Ebbeson!
Førre vi komme nærmere Land,
Hvo er den driftige skjelige Svend,
Som rider paa hvilden Sand?"
29. "I være velkommen, Dronning Dagmar!
I sige der sagt fra;
Det er Kong Baldemar af Danmark,
Som trende Kongeriger aaer."
30. Min naadige Frue Dagmar god!
Han er en Hyrste mægtig og bold;
Han haver Borge og rige Fæste
Dertil tre Riger i Bold."
31. "Skam saa Du, Strange! jeg figer Dig,
Saa vel da kan Du lyve;
Mig tykkes at Kongen af Danmark
Han haver ikke uden eet Øje."
32. "Hør I det, min skjønne Gomfri!
Han er en Orlogsmænd;
Han haver vundet til Dannemark
Igjen alt Nordenelvs Land."

33. Han er Mand og dertil Fyrste vis,
 Og tør paa sine Fiender see;
 De flye for hannem baade øster og vesten,
 Naar han i Huen er vred.
34. Hvo Land og Liv ellers vove vil,
 Og prøve godt Ørlogsspil,
 Er han en Første af Mod og Blod,
 Han skal og sætte til.
35. Hør I det, min skjonne Jomfru!
 I skulle være glad og fro,
 Denne Færd skulle I ret aldrig forlykke,
 Saalænge I leve maae.
36. Og al den Stund I leve maa
 Jeg vil Eders Ejener være,
 Al den ADEL, i Dannemark boer,
 De skulde Eder elske og ære."
37. Saa drukke de deres Bryllups-Højtid
 Udi saa god en Stund,
 Konning Baldemar og Dronning Dagmar
 Saa vel hverandre und'.
38. Der glædtes ved baade Store og Smaa
 Den Fattige med den Rige,
 Der glædtes Bonde og Borger mest
 Af Hjertens Grund tillige.

39. Hun kom uden Thynge, hun kom med Fred,

Hun kom goden Bende til Lise;

Havde Danmark altid saadanne Blomster,

Man skulde dem ære og pris.

40. Alle saa mange i Danmark vare,

Dem monne Dronning Dagmar behage;

Saa længe hun lev'de paa Jorden her,

De havde saa gode Dage.

Der segler Herr Strange mod Dronning Dag-

mar.

det er den med gud varede med hund
Det er lidt god & lidet med hund
Det er lidt mindre end dette hundene ved
Det er lidt god men med lidet med hund

34. Hvorfor hundene i ørnen, det vilde
Hundene vandede omkring omkring med

LXVIII.

Om Kong Valdemar II.
Som gennem den øgade med folket var
Kom No. 2.

Dronning Dagmars Hjemfærd til Danmark.

Iste Vers.

Det var Bohmerlands Dronning
Hun tager sin Datter at lære:
"Maar Du kommer i Danmark ind,
Dig vides baade Hæder og Gre.
Den Frøken kom af ædle Bohmerland.

2. Og naar Du kommer i Danmark ind,
Da vides Dig Hæder og Gre;
Du lad ikke Skat over Bønderne skrive,
Da vorder Du dem saa kjær.
Den Frøken kom fra ædle Bohmerland.

3. Den første Bon Du beder Din Herre,
Din Herre saa mild og sin,
Du beder ham lade Bisshop Valdemar ud,
Allerkjæreste Morbroder sin."
4. Og der var Silke og Skarlagen rød
Paa Jorden strax udbredt,
Det var den unge Frøken Dagmar,
Hun blev til Stranden udledt.
5. Saa vunde de op deres Silkesegl
Saa højt i forgylde Maas,
Saa seglede de til Dannemarck ind
Fast mindre end Maaneder to.
6. For Mands kasted' de deres Anfer
Alt paa den hvide Sand,
Loge de hin unge Frøken Dagmar
De løfted' hende først paa Land.
7. Loge de hin unge Frøken Dagmar,
De løfted' hende først paa Land,
Valdemar Konning af Danmark
Han rækker hende hviden Haand.
8. Der var Silke og Skarlagen rød
Saavært paa Jorden udbredt;
Dagmar fulgte baade Fruer og Mører,
Hun blev paa Riber Hus ledt.

9. Saa caarle om den Morgenstund,
 Længe førend det var Dag,
 Det var ungen Frøken Dagmar
 Hun fræved' sin Morgengav'.
10. "Den første Bon jeg beder Eder om,
 Allerkjæreste Herre min!
 I lade Bisshop Baldemar af Taarnet komme
 Til Slegt og Frender sin."
11. Den anden Bon I vide mig vist,
 Jeg beder Eder jo saa gjerne;
 I give Alle de PlovPendinge til
 Og Fangerne løs af Ferne!"
12. "Den første Bon I tie saa stille,
 I tie, Frøken Dagmar! saa qvær;
 Kommer han ud Bisshop Baldemar,
 Han gjør Eder Enke i Aar."
13. Hun tog Guldkronen af sit Hoved,
 Og satte for Kongen paa Bord:
 "Hvad skulde jeg i Dannemarke,
 Maa mig ikke vides et Ord?"
14. "I hente mig ind Ridder Herr Strange
 Og saa hin unge Junker Knud;
 I skulle henfare til Dringsborg
 Og løse de Fanger ud."

15. Der han kom af Taarnet ud,
Da kunde han ikke gange:
"Leg haver her sidt paa tolve Aar,
De Tidé vare mig saa lange."
16. Hans Søster tog Guldkam af sit Skrin,
Hun kjæmte hans gule Haar,
For hver den Løk hun hannem redte,
Da fældte hun modige Taar'.
17. "Hør Du, kjæreste Søster min!
Dg Du græd ikke for mig;
Guld vel skal jeg hævne min Harme,
Om jeg et Aar er qvæg."
18. "I tie qvær Biskop Valdemar!
Lader ikke Eders Brede regjere;
Kommer I atter paa Sjöborgs Taarn,
Leg seer Eder aldrig mere."
19. Ikke kunde Bisshoppen lade sin Harme,
For han maatte Landet rømme;
Det fortrod Dronning Dagmar mest,
Han kunde ikke bedre skjonne.
20. Der var stor Glæde over al Danmark,
At Dagmar var kommen til Lande,
Der levede i Fred, baade Borger og Bonde
Uden Skat og Ploppendings Vaande
2den Del.

21. Krist signe de unge Wdlinge to!
 De længe maatte sammen leve,
 Guds Ord, Retsærdighed, Dom og Skjel
 For hver Mand at haandthæve!
 Den Frøken kom af ædle Bohmer Land.

LXIX.

Om Kong Valdemar II.

No. 3.

Dronning Dagmar spaes af en
Havfrue.

1ste Vers.

Dan konning han lader en Havfru grike,
Den Havfru danser paa Tille —
Og den lader han i Taarnet knibe,
For hun ikke fremmed hans Billie.

2. Dronningen heder paa Svenne to, —
Den Havfru danser paa Tille —
”J bede den Havfru for mig indgaae,
For hun skal fremme min Billie.”
3. Indkom Havfrouen og steddes for Bord, —
Den Havfru danser paa Tille —
”Hvad ville J Dronning? hvi sende J mig Ord?
Jeg kan ikke fremme Eders Billie.”
4. Dronningen klapped' paa Hyndet blaau,
Den Havfru o. s. v.
”Du sidde Havfru og hvil derpaa,
Thi Du skal fremme min Billie.”

5. "Ville I saa forraade mit unge Liv?

Den Havfro o. s. v.

Her ligger under den hvasse Kniv;

Hure skulde jeg fremme Eders Billie?"

6. "Vedst Du det, saa vedst Du mer,

Den Havfro o. s. v.

Du sige mig hvad min Skjebne er,

Saa kan Du fremme min Billie."

7. "Beed jeg Din Skjebne, og siger Dig den,

Den Havfro o. s. v.

Du lader mig vist paa Silden brænd;

Thi fremmer jeg nødig Din Billie.

8. - Du føder Sonner, saa bolde tre,

Den Havfro o. s. v.

Dit unge Liv forspilde de.

Saa fremmer jeg nu Din Billie."

9. "Skal det mig for dennem ikke bedre gaae,

Den Havfro o. s. v.

Sig mig, hvad Skjæbne skulle de saae,

Saa kan Du fremme min Billie."

10. "Den ene skal Konning i Danmark være,

Den Havfro o. s. v.

Den anden skal Kronen af røde Guld bære.

Saa kan jeg fremme Din Billie.

11. Den tredie skal være saa vis en Mand
 Den Havfren o. s. v.
 Dit unge Liv lader Du for ham."
 Nu haver jeg o. s. v.
12. Dronningen svøber sit Hoved udi Skind,
 Den Havfren o. s. v.,
 Hun gik i Loftet for Kongen ind.
 Thi hun havde o. s. v.
13. "Hør I, allerkjæreste Herre min!
 Den Havfren o. s. v.
 Giv mig denne Havfren din,"
 For hun havde o. s. v.
14. "Jeg giver ikke den Havfren Liv,
 Den Havfren o. s. v.
 Thi hun forraadte mine Snekker syv.
 Da fremmed hun ikke min Villie."
15. Dronningen sortned som en Jord,
 Den Havfren o. s. v.
 Hun daaned' død for Kongens Bord.
 For hun havde fremmet hendes Villie.
16. "Min Kjære! Tag det ikke saa nær!
 Den Havfren o. s. v.
 Følg hende til Strandet med alle dine Mør,
 Men hun havde fremmet Din Villie."

17. Hun klede den Havfri i Skarlagen rød,
 Den Havfri o. s. v.
 Skjønt hun havde spaet hendes egen Død.
 Saa fremmede hun hendes Billie.
18. Dronningen taler til sine Mør:
 Den Havfri o. s. v.
 "J folge denne Havfri ud til Sø,
 Thi hun haver fremmet min Billie."
19. Det Havfri sættes paa Bølgen hin blaa
 Den Havfri o. s. v.
 Dronningen græd og Ingen der lo,
 Saa havde hun fremmet hendes Billie.
20. "J tør ikke græde, græd ikke fordi, —
 Den Havfri danser paa Lilie —
 Himmerigs Dør staer aaben for Dig.
 Nu haver jeg fremmet Din Billie,
21. J Himmerig skal Du bygge og bo —
 Den Havfri danser paa Lilie.
 Der fanger Du først baade Hvile og Ro.
 Nu haver jeg fremmet Din Billie."

LXX.

Om Kong Valdemar II.

No. 4.

Dronning Dagmars
Død.

Iste Vers.

Dronning Dagmar ligger i Ribe syg,
Til Ringsted mon de hende vente;
Alle de Fruer i Danmark ere,
Dem lader hun til sig hente.
Udi Ringsted hviles Dronning Dagmar.

2. "I hente mig fire, I hente mig fem,
I hente mig af de Vise,
I hente mig hid lidet Kirstin,
Herr Carls Søster af Nise.
Udi Ringsted hviles Dronning Dagmar,

3. "J hente mig Unge, J hente mig Gamle,
 J hente mig af de Lærde,
 J hente mig lidens Kirstine bold,
 Al Aare saa er hun værd."
4. Ind kom lidens Kirstine ad Dør,
 Hun skin'de saa rød af Guld;
 Hun kunde ikke Lyset paa Kronen see,
 Hendes Øjne var' taaresfuld".
5. Lidens Kirstin ind ad Døren tren
 Med Tugt og favren Sinde,
 Dronning Dagmar staarer hende op igjen,
 Saa vel hun favnede hende.
6. "Kan Du læse og kan Du skrive,
 Og kan Du løse min Pine,
 Da skal Du slide Skarlagen rød
 Og ride paa Gangerne mine."
7. "Kunde jeg læse og kunde jeg skrive,
 Jeg gjorde det jo saa gjerne;
 Det vil jeg for Sanden sige,
 Eders Pine er haarder' end Jern."
8. Det var lidens Kirstine
 Tog Bogen, og derudi saae:
 "Hjelpe Eder Gud Fader i Himmerig!
 Eders Pine er haarder' end Staal."

9. Hun tog Bogen udi sin Haand,
Saa sorgelig derudi læste:
"Hjelp os Krist i Himmerig,
At I Eders Liv kunde friste!"
10. Hun tog Læsten og den hellige Bog,
Hun læste alt hvad hun kunde,
Det vil jeg for sandingen sige,
Saa saare hendes Øyne de runde.
11. De fulgte hende ud, de fulgte hende ind,
Det lidte jo længer jo værre:
"Medens det kan ikke nu bedre være,
I sende Bud efter min Herre.
12. Vil Gud det have, det maa saa fzee,
Og Ødden stander mig fore,
I sende strax Bud til Skanderborg,
I finde min Herre der."
13. Det da var den liden Smaadreng
Han lod sig ikke længer forlide,
Og han rykte Saddel fra Bjelken ned,
Og lagde paa Ørs hin hvide.
14. Og det da var den anden Smaadreng,
Satte sig paa Ganger rød.
End red han langt hastiger frem,
End snaren Falk han sloj.

15. Kongen han stander paa Højeløsts Bro,
Dg seer han ud saa vide;

”Dg hisset seer jeg min liden Smaadreng
Saa sorgelig monne han qvide. (Gren)

16. Hisset seer jeg den liden Smaadreng
Saa sorgelig monne han traa;
Nu raade Gud Fader i Himmerig
Alt hure det mon Dagmar gaae.”

17. Ind da kom den liden Smaadreng,
Dg stedes han for Bord,
Han var snild i Tale,
Han kunde vel føje sine Ord.

18. ”Dronning Dagmar haver mig til Eder sendt,
Med Eder talte hun saa gjerne,
Hun længes fast og overbradt,
Saa saare mon hun sig hyene.”

19. Dan Konning han slog Tavlebord sammen
At alle de Derninger sjunge:
”Forbyde det Gud Fader i Himmerig
At Dagmar skulde døe saa ung!”

20. Der Kongen drog af Skanderborg,
Da fulgte ham hundrede Svenne,
Dg der han kom til Gridstedbro,
Fulgte hannem kun Dagmars Dreng.

21. Der han red over Randbøl Hede,

Da fulgte ham femten Svenne,

Der han kom over Ribe Bro,

Da var den Herre allene.

22. Der var stor Ynk i Fruerstue,

Der alle de Fruer græde,

Dronning Dagmar døde i liden Kirstens Arm,

Der Kongen red op ad Stræde.

23. Det var Dannerfonning

Han ind ad Dørren tren,

Det var liden Kirstin bold

Hun rakte hannem Haanden igjen.

24. "Og hør I, naadige Herre og Kong!

I skulde hverken sørge eller qvide,

Og I haver faaet en Son i Dag,

Er skaaret af Dagmars Side."

25. "Teg beder Eder alle Tomfruer og Møer

Teg beder Eder hver og alle:

I bede en Bon for Dagmars Sjel,

At hun maatte med mig tale.

26. Teg beder Eder Fruer og heviske Kvinder,

Saa mange som her ere inde:

I bede en kristen Bon for mig,

At jeg maatte tale med hende."

27. Saa fulde de paa deres bare Knæ,
 Saa mange som der vare inde.
 Dem hørtes deres Bon og kongelig Graad,
 Han monne hende levende finde.
28. Dronning Dagmar rejser sig op paa Bare,
 Hendes Øjne vare blodige røde:
 "Ah min ædle Herre Kong Valdemar!
 Hvi gjør I mig den Møde?"
29. Her tør ingen Mand ræddes for mig,
 Teg haver ej andet Ondt gjort,
 End at jeg mine Silke-Ermer smaa
 Om Søndagen haver snørt.
30. Den første Bon jeg Eder beder,
 Den vider I mig saa gjerne!
 Alle fredløse Mænd dem give I Fred!
 Og lad alle Fanger af Fern!
31. Den anden Bon jeg beder om,
 Den kommer Eder selv til Fromme,
 I tage ikke ved Berngerd i Aar!
 Hun er saa bedst en Blomme.
32. Den tredie Bon og største Begjær,
 I tage saa vel til vare,
 I lade ikke vor kjære yngste Son
 I Aar udi Beding fare!

33. "J lade hannem Konning i Danmark være,
Naar J gaaer selv til Døde;
Beringerd vil Eder en anden føde,
Som hannem agter at forøde.
34. "J tage liden Kirsten til Eders Viv,
Hun er saa stolt en Tomfrue;
Men gaaer det anderledes ihænde,
Da kommer J mig ihu."
35. Denne Bon som J nu beder mig,
Den vider jeg Eder saa gjerne,
Jeg tager aldrig liden Kirsten til Viv
Eller nogen Verdsens Terne."
36. "J ville ikke ægte liden Kirstin,
Dg ej nogen Forderigs Terne,
Dog skulle J fare til Portugal
Alt efter saa bedst en Verne.
37. Havde jeg ikke mine Ermer om Søndag snært,
Dg ikke der Striger paasat,
Da havde jeg ikke syndet dermed,
Dg havt saa ond en Nat.
38. Hør J det, min ædle Herre!
Wil J mere af mig vide?
Der sidde Guds Engle i Himmerig,
De monne fast efter mig lide.

39. Nu er det tid jeg farer herfra,
 Jeg maa ikke længer dvæle,
 Himmeriges Klokker de ringe efter mig,
 Mig længes hen til de Sjæle.”
 Udi Ringsted hviles Dronning Dagmar.

all vil skæl med min hund, når jeg drukker mit
væske, og jeg vil ikke lægge min hund til mig
med en hund, der har været med min hund.

LXXI.

Kong Valdemar II.

No. 5.

Dronning Berngerd.

1ste Vers.

Varle om Morgenens langt før Dag
Hun kævede for sig Morgengav'.

"Give I mig, kjære Herre! Samsø,

Og en Guldkrone af hver en Mø."

Bee da vorde hende Berngerd!

2. Kongen han soared, Berngerd saa:

"Jomfru! noget Mindre I bede maa;

Der er saa mangen fattig Mø,

Formaaer det ej alt for sin Død.

Bee da vorde hende Berngerd!

3. "Min kjære Herre! lad det saa være,

I lade ikke Fruer Skarlagen bære,

Min Herre! denne Bon maa I mig vide,

I lade ikke Bondesson god Hest tide."

4. "Hvad Fruer kan læste at kjøbe for sig,
 Det maa enhver vel slide for mig;
 Formaar han Bondesøn Hest at føde,
 For hannem lægge vi den ikke øde."
5. "Min kjære Herrel lade vi det gaae.
 I lade vore Lande med Ternlænker beslaae,
 Saa kommer der Ingen ud eller ind
 Uden Told, Mand eller Dvind."
6. "Hvor skulde vi saa meget Staal faae,
 Saa vi kunde Land og Vand beslæg?
 Min kjære Tomfri! I fare i Mag,
 Over Eder vil ellers komme stor Klag."
7. "Vi ville fare til Ribe i Vinterleje,
 Der finde vi saa mange gode Smede,
 Vi smede baade Nøgel og Laas tillige;
 Plogjern og Lundstikke maa ikke svige."
8. Den Bonde skal føre Kul og Bed,
 Den Borger skal betale den Smed,
 Herre! I lader Eder sige og raade,
 I skulle deraf vel finde stor Baade."
9. "Min Fader var en Konning for mig,
 Han havde en Fader til Konge for sig,
 Uden flig Paafund danste Konge sig føde,
 Og lægge ikke Bonder og Borger strax øde."

10. "Kjære Herre! hvad tør Bonden mere ved
End Bændredør og Flagreled?
Hvad skal Bonden med mere i Bo
Foruden en Øren og en Kø?"
11. Hvilken Bondekone som føder en Søn,
Hun give mig en Dre Guld skjøn!
Men føder hun Datter sig saa ven,
Hun give da Hælvten for hver og en!"
12. Dan Konning gif til Seng at hvile,
Hannem lyster da ej længer at dvæle;
Det første hannem faldt Sovnen paa,
Hannem tyktes Dagmar for sig staae.
13. "Herre! nu haver I faaet den bedste Blomme,
Som jeg Eder spaade, til siden Fromme;
Drage I udi Aar i Leding hen,
I lade ikke Berngerd blive hjemme igjen.
14. Tage I for Meget af hendes Smiger,
Det græder det Barn i Buggen ligger;
I tage hende med, det er mit Raad
Selv skal I kjende Eder deraf Baad."
15. Den Herre lader byde over alt sit Land,
Udi Leding at fare hver tiende Mand:
"Min kjære Frue! I ere det værd,
At I forsøge med Os den Færd."

16. Den første Pil udi Leding blev skudt,
Den blev udi Berngerds Hjerte brudt.
Man saas der Ingen sine Hjne væde,
Som kunde for Berngerd sørge eller græde.
17. Og nu ligger Berngerd i sorten Jord,
Endnu haver Bonden Dre i Gaard.
Nu ligger Berngerd i sorten Muld;
De danske Mænd ere deres Konge huld.
18. Nu ligger Berngerd i evig Uro,
Endnu haver Bonden baade Hest og Ko;
Saa ilde hører Berngerds Rygte og Navn;
Saa lidet var hun paa menige Mands
Gavn.
19. Langt bedre er, stakket at leve med Dre,
End ilde med hver Mands Klage og Kjære;
Langt bedre er, vel for Dyd at høre,
End Verdsens Guld med Spot adspørge.
Vee da vorde hun Berngerd!

Denne sang er af en gammel sanger
som har givet den et vist antal vers.
Denne sang er af en gammel sanger
som har givet den et vist antal vers.

LXXII.

Om Kong Valdemar II.

No. 6.

Kong Valdemars Fængsel.

Iste Vers.

Jeg vil Eder en Vise gevæde,
Om I ville den ellers høre.
Herre Gud give, Landet maatte stande i Fred,
Og Kongen sin Billie at gjøre!
I ride ej,

2. Der var en Konning i Dannemark

Kong Valdemar rig og bold,
Nok saa havde han Borg og Fæste
Baade Land og Riger i Bold.
I ride ej.

3. Vel fem Kongeriger dem aatte han,

Dem vil jeg for Eder nævne;
Saa ilde gjorde sorte Greve Henrik,
Han skilte ham ved hans Evne.

4. Det første var Danmark, det andet Gothland;
 Dem maatte den Herre ikke nyde;
 Det tredie var Meklenborgs Grund og Sand,
 Deres Tro saa monne de bryde.
5. Det fjerde var Vendel under Ø
 Som ligger under Vestersø Side,
 Det femte var det nordalbingiske Land,
 Som ligger ved Elven hin stride.
6. Toge de bort den kronede Konning
 Han hedte Kong Valdemar;
 Og det stod saa udi otte Aar,
 At Landene stode i Fare.
7. Og det led fast ad niende Aar,
 Den Herre tager til at længe,
 Og sender han Bud til Danmark hjem,
 Beder løse saa ødel en Fange.
8. Han sendte Bud til Danmark ind
 Til kære Sønner sine:
 "G gjøre det for Eders egen Ere,
 I løse Eders Fader af Pine."
9. Og de rede dem til Stevne og Ting,
 Og skrevе ud Breve saa vide;
 De begjerede baade Guld og Sølv,
 At løse deres Fader af Nvide.

10. Ser tusind Mark Sølv blev der vejet,
Der hundrede Ørs med ladt';
Saa mindeligen taffede de hver tro Mand,
Som enten laante eller gav.
11. Tak have ædle Tomfruer og Fruer
De varé deres Herre saa huld';
De sparte for hannem ej Linde eller Kjæde
Dg ikke deres Hovedguld.
12. Saal glade varé alle de danske Hofmænd,
Deres Herre var lost af Qvide;
De begyndte en Bise af ny at qvæde.
Grev Henrik bad dennem bide.
13. "I töve endnu en liden Stund,
Det kan en føje Ting skade;
Jeg haver forsnimen en Tidende spurgt,
Vi ville med Eder om raade."
14. Kongen stander i fremmer Stavn,
Dg seer han ud saa vide:
"I danske Hofmænd! lægger Aarer for Bord,
I tro ikke paa hans Lejde."
15. Kong Baldemar gaaer til Styre at staae,
Han segled over stride Strømme.
"I danske Hofmænd! giver Vand i Segl—
I tro ikke paa hans Drømme."

16. De vunde op deres Silkesegl
 Saa højt i forgyldene Raa,
 Saa seglede de til Danmark
 Bel mindre end Døgne to.
17. Lever han noget Kong Baldemar Sejr,
 Han hævner forvist sin Skade,
 Derover som sorte Grev Henriks Land
 Udi Sorg og megen Vaade.
18. Saa glade vare alle de danske Mænd,
 Deres Herre var løst af Møde,
 Som Englene vare Paaskemorgen,
 Vor Herre stod op af Døde.
19. Saa lidet haadte Henrik af det danske Guld,
 Han Mere for Mindre misted';
 Thi er det bedst Falskhed at overgive,
 Paa Gud og Sandhed driste.
 S rider ej.

LXXIII.

Om Kong Valdemar II.

No. 7.

Hans ældste Søns Død.

1ste Vers.

Leonora Dronning i Barselnød —

Leonora Dronning i Barselnød

Sit unge Liv satte til og blev død.

Af, Af, Af!

Sit unge Liv satte til og blev død.

2. Hun kom til Danmark fra Portugal —

Hun kom til Danmark fra Portugal,

Hun rejste bort til Guds Frydesal.

Af, Af, Af!

Hun rejste bort til Guds Frydesal.

3. Hun glædes med Sjælene i Englekor :::

Men Kroppen hviler i St. Bendts Ford.

Af, Af, Af!

Men Kroppen hviller o. s. v.

4. Høf holdt hendes Herre paa Kallundborg :::
Han tænkte med Tiden at slukke den Sorg. :::
5. Nepp' vare ni Maaneder gangne nu, :::
Den Herre sit Lyft at svale sin Hu. :::
6. En Sne var falden en Maaned for Jul :::
Den tvang de vilde Dyr af deres Skjul. :::
7. Kongen han sagde om Morgenens flur :::
"Tagtklapperen sadler og Svedefur!" :::
8. Sin Due Kongen sit Kogger med Pil' :::
Tilpastet sin Krop efter gammel Stil. :::
9. Kongen han steg saa fage til Hest, :::
Som Fuglen han hvipper af sit Nest. :::
10. Ad Revsnes red Kong Valdemar i Jagt, :::
At bede de Dyr var i hans Agt. :::
11. De Jagtsfolk ham fulgte og Svenne fem, :::
Baade Garn og Hunde havde de med dem. :::
12. Fra Dyrehaves Tykning til Bunekær :::
Den første Sat gik Skoven overtver. :::
13. Fra Griben de klapped' og gjente til, :::
Baade Ræv og Hare kom i det Spil. :::

14. Men der de kom til Ryldere Høj, ;;
Sig rejste en Hind saa meget snog. ;;
15. Staalsbuen spendte Eskil, lagde paa sin Kolv, ;;
Han mente, den Hind skulde blive hans Maal. ;;
16. Frem sprang Hinden for Kongens Ben, ;;
Efter kom Kolven, gjorde Kongen Men. ;;
17. Nedfaldt Kongen af Hesten saa brædt, ;;
Han sagde ej længe derefter Godnat. ;;
18. Al Lundens hørte, der Kongen raabte Au! ;;
Jagtfolket med Graad til Liget sig gav. ;;
19. Fiskene strax paa Dybet løb ud, ;;
De torde ej bie det Sørgebud. ;;
20. Det Skrig i Sønderstrand hørte og Blaf, ;;
Af Sorg sig under Vandet han stak. ;;
21. Sorten Sten sarged' endog udi Nør, ;;
Den Farve han havde ret aldrig før. ;;
22. Det spurgde hans Fader Kong Valdemar Sejr,
Det stak ham i Hjertet som et Sper. ;;
23. Hans Fingre de knaged, der han dem vred, ;;
Af Sorrig han Tænderne sammenbed. ;;

24. "End mindes os", sagde han, "Lyø-Fagt; :::
Men her er falset al Danmarks Magt. :::
25. Som Stormen afflaaer det modne Korn, :::
Saa ligger og Danmarks Haab og Horn. :::
26. O Danmark! om Du Din Skade forstod, :::
Da maatte Du græde det bare Blod. :::
27. For Sandhed vi sige kan, alt for tidt :::
Sig Danmark har jaget til lidens Profit. :::
28. Herefter skal Revnæs finde den Bind, :::
At der sig ej bjerge kan Raar eller Hind. :::
29. Hvor Revnæs før havde tusinde Træer, :::
Skal det henvie stærk Kule-Bejr. :::
30. Paa Revnæs hvor før stod Eger og Bøg :::
Herefter skal groe skarns Hundeløg. :::
31. For Lysten, man saae paa Revnæs tilforn, :::
Herefter neppe skal findes en Torn." :::
32. Med Liget den Klage til Ringsted gif,
Med Liget den Klage til Ringsted gif;
Sanct Bendts Kirke det Kongelig sit;
Af! Af! Af!
Sanct Bendts Kirke det Kongelig sit.
-

LXXIV.

Kong Sverker
eller
Slaget ved Lena.

1ste Vers.

Det var ungen Sverker
Gaaer for Dan-Konning at stande;
"Min ædle Herre! S det ikke fortryde,
Jeg klager for Eder min Baande.
Thi føre de Riddere deres Skjolde, det græder sca
mængden mængden mængden.

2. Min Fader er slagen ihjel med Svig,
Og jeg af Landet dreven;
Dan-Konning! S laane mig af Eders Mænd,
Jeg kan det ørligen hævne.
Thi føre de Riddere deres Skjolde, det græder sca
mængden mængden mængden.

3. "Jeg vil laane Dig af mine Mænd
Baade Sjælandsfar og Syde;
Disse ere de bedste Mænd,
Som baade funde hugge og skyde.

4. Jeg vil laane Dig Engelbret,
Dg dertil Herr Karl Graa;
Der er Ingen i Sverrigs Land,
Som ene kan mod hannem staae.

5. Jeg vil laane Dig Herr Ove Dyre
Med sit forgylde Horn,
Han hugger ned for God i Strid,
Som Bonder de meje Korn."

6. Det var om en hellig Søndag,
Der Messen var god at høre,
Sverker han rider til Øresund,
Han lader sit Folk oversøre.

7. De lagde med deres Snekker fra Land,
Det var saa favr en Flode;
De vare vel syv og syvsindstyve
Foruden de andre smaa Baade.

8. Unge Sverker stander i fremmer Stavn,
Dg seer han ud i Sunde:
"Herre Gud lade os enten Sejer vinde,
Eller sjunke her ned til Bunde!"

9. Saa kastede de deres Anker
Alt paa den hvide Sand,
Dg det var unge Kong Sverker,
Han tren der først paa Land.

10. Først drog ungen Engelbret,
Og saa han Herr Carl Graa,
Saa kom ungeste Sverker selv,
Hans Bantier var gult og blaat.

11. Det meldte han ungen Engelbret
Og saa tog han paa:
"Herre Sverker! I sende vore Fiender Bud,
I lade dem Fejdebrev faae."

12. Bort da red den rafke Smaadreng,
Hannem skinte Guld paa Hænde;
Der kunde hverken Høg eller Hund
Følge hannem Dag tilende.

13. Ind da kom den lidet Smaadreng
Og stedes han for Bord,
Han var snild og kreng i Tale,
Han kunde vel føje sine Ord.

14. Det da meldte han uden Gammen,
Dertil gaves ham god Eyne:
"Sverker, min Herre, haver sendt Eder Bud,
Sin Faders Død vil han hævne."

15. "Hure tør Du uselige Dreng
Byde mig Eggen hin hvide?
Hans Fader stod mig ikke uden et Hug;
Han bier mig ikke i Striden."

16. "Hør I Sverrigs Høfding bold!
I kunde det ikke forunde; med mit yd
Op da voxer den lidens Hund øygen mit med
Med hvæsse Tænder i Mundet."
17. Det da var den lidens Smaadreng,
Han sprang til Ganger rød, bat mit yd
Det vil jeg for Sandhed sige,
Han red som fuglen fløj mod øndt."
18. "Hil sidde I unge Konning Sverket!
Dg Kjæmper haver I fromme;
I sadle Eders Heste! I drage imod!
Eders Fiender de monne nu komme."
19. De droge frem ad Bjerget og Lide,
Dg Venne monne de det kalde,
Der lagde de af deres Kaaber blaa,
De forte sig i Brynie alle.
20. Til sammen da droge de ædle Herrer,
Det var saa ynklig en Leg;
Det var ondt at stande udi Strid,
Som Sonnen Faderen sveg.
21. Frem da rede de danske Hofsænder,
De forte saa godt et Mod;
De sloge ned de Vesterghyllands Mand,
Hvor de fore frem, forsød.

22. Konning Sverker hug, og Sværtung bed,
Det gjordes saa varmt om Hænder; 108
Det var saa ynskommelig en Strid, 109
Som Faderen ikke Sonnen kunde. 110
23. Konning Sverker hug, og Sværtung bed,
Og Hjelmene de gjordes røde; 111
Det var stor Ynk i Striden at staae, 112
Som Sonnen slog Faderen tilhøer. 113
24. Det var unge Herr Engelbret 114
Blæser i forgylte Horn, 115
Saa vog han de Vesterghyllands Mænd, 116
Som Bonder de meje Korn. 117
25. Det var Sverrigs Høfding saa brab, 118
Han hug med Sværd saa fast; 119
Ikke funde ungen Sverker andet gjøre. 120
End bøde for de Kast. 121
26. "Nu haver jeg standet Dig semten Hug,
Ta flere og ikke færre, 122
Du stande mig et for alle dem. 123
Alt for Din Høfdings Ece." 124
27. Det var ungen Kong Sverker, 125
Han der ikke længer hødte, 126
Han hug den Høfding i forgylte Hjelm, 127
At Odden i Saddelen mødte. 128

28. De Danske de stode saa mandelig bi,
 De Svenske til liden Fromme;
 Langt heller de vilde paa Stedet døe,
 End fra Herr Sverker romme.
29. De Svenske vare to og tre mod En,
 Thi blev i Krigens stor Nød;
 Saar mangen Ridder der blegned' om Kind,
 Saar mangen Hofmand blev død.
30. De vare vel otte tusinde Mand,
 Der de af Danmark fore hen,
 Vel neppe fem og femti Mand
 Kom hjem til Landet igjen.
31. Mellem baade Bjerge og dybene Dale
 Der gjælde baade Ugle og Ørn;
 Der græder saa mangen yffe Enke
 Og halv flere faderløse Børn.
32. Mellem de Bjerge og dybe Dale
 Der gjælde baade Ugle og Ravn;
 Der græder saa mangen smuk Fæstems,
 Haver mist sin Fæstemand.
33. De Fruer de stande udi Højeloft,
 De vente, deres Herrer skal komme;
 Hestene de kom blodige hjem,
 Og Sadlerne de vare tomme.

34. Konning Sverker vinker gjennem gylden hjelm:

"Have nu denne Strid en Ende!

Flygtig Mand ej mister sit Mod,

Han kan engang omvende.

35. Mine Fiender ere slagne, mine Mage ere døde,
Det gjør mig Hjertens Vaande;

Men lever han Sverker Aar og Dag,

Han kommer igjen til Lande.

36. Her er tabt og her er vunden,

Her sorges paa begge Sider;

Saa vel troer jeg Dan-Konning god,

Til hannem jeg henrider.

37. Min Fader er slagen med Falst og Svig,

Og skal jeg Landet rømme,

Saa ilde skal det de oplandiske Bønder

Og deres Medfølg bekomme.

38. Og før skal jeg lade mit unge Liv,

Og Blod og Aand udgive,

Førend jeg skal træde fra Kongeligt Navn,

Mine Fiender det overgive."

39. Indbyrdes Hoffærd og hemmeligt Had

Fordærvelsens Nod monne være,

En Moder til Liv, til Kamp og Strid,

Som tager bort Liv og Ere.

40. Den Ene den Anderen fordærver i Grund;
 Naar tvende tilsammen fægtes, ~~un vandt~~
 Saa kommer den Tredie og tager bort ~~vinde~~
 Uden Sværdslag, han nemlig ej nægtes. ~~naq~~
 Thi føre de Riddere deres Skjolde, det sørger
~~gaa mangen~~ ~~saa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~

~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
 Det er af ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~

~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~

~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~

~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~
~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~ ~~aa mangen~~

xx. "Gudt, gudt, Hæn Maade mig nu dobbelte
Tage nu Hæn gengen til jeg gift et godt land
Den rige Konning i hæn medgengen i land lig med
Eder vel berøgter Hæn dem elst til

LXXV.

Marsk Stig = Biserne.

No. I.

Iste Vers.
Marsk Stig han ud af Landet for,
Og vandt baade Hæder og Ere;
Hjemme sidder Herr Konning Erik,
Han lokker hans Hjertens Kjære.
Men Fruen sidder i Sjælland, saa mangt der hun
sorger.

2. Kongen han sender Hr. Marsk Stig Bud,
Han skulde i Orlog fare;
Selv vilde han Kongen hjemme være
Og tage hans Hustru vase.
Men Fruen sidder i Sjælland o.

3. Ind da kom den lidet Smaadreng,
Han var vel spøbt i Maard.
"Her holder Konning Eriks lidet Smaaspænd
Noget udenfor vor Gaard."

4. Opstod ungen Hr. Marsk Stig,
Han klædte sig for sin Seng,
Saa gif han i Gaarden ud
At tale med Kongens Dreng.

5. "Hør I det, Marsk Stig Andersen!
Jeg taler med Eder uden Svig;
I skulle fare til Kongens Gaard,
Nu strax saa følge I mig!"

6. "Hør Du kjære liden Smaadreng!
Alt hvad jeg siger nu Dig:
Veed Du Noget af Kongens hemmelig Raad,
Du dølg det ikke for mig."

7. "Intet veed jeg af Kongens Raad,
Førre I faae det at høre,
Foruden I skal i Leding i Nar
Og Kongens Banner der føre."

8. Hr. Marsk Stig ind ad Dørren tren,
Han var i Huen saa gram:
"Saamændved, stolte Frø Sngeborg!
Nu vil min Drøm gaae fram."

9. Jeg drømte, det mit gode Hest
Han løb til vildene Stod;
Det volder, jeg bliver slagen ihjel,
Min Ganger han løber mig fra."

10. "I tie qver, min ædele Herre!
I sige nu ikke saa;
Den rige Christ i Himmerig
Eder vel bevare maa."
11. Det var unge Hr. Marsk Stig.
Han rider i Kongens Gaard;
Og ude staer Danner-Konning,
Han var vel svøbt i Maard.
12. "Hør Du ungen Hr. Marsk Stig!
Teg faaer Dig Noget at gjøre,
Du skal fare i Leding i Kar,
Mit Banner skal Du føre."
13. "Skal jeg fare i Leding i Kar
Og vove for Eder mit Liv,
I vogte mig skjonne Fru Ingeborg,
Hun er saa væn en Biv."
14. Det svarede unge Kong Erik,
Han smilte under Skarlagen Skind:
"Hende skal ikke blive mere at skade,
End hun var Søster min."
15. Tuld vel skal jeg Fru Ingeborg vogte,
Tuld vel skal jeg hende gjemme,
Saa hende skal ikke vorde mere at skade,
End I var selber hjemme."

16. Det var unge Hr. Marsk Stig, til 20
 Han drog af Landet hen, til 2000 um 2000
 Igjen sad skjonne Fru Ingeborg, til 2000 og 2000
 Med Angest og megen Men.
17. Det var Konning Hr. Erik, til 2000 . . .
 Han beder lægge Sadel paa Hest, til 2000
 "Vi vil ride op paa Land, til 2000 . . .
 Hin skjonne Fru Ingeborg at gjæste." til 2000
18. "Hil sidde I Fru Ingeborg! til 2000 . . .
 Og ville I være mig huld, til 2000 og 2000
 Da sye I mig en Skjorte af Silke, til 2000 og 2000
 Bestikke den vel med Guld."
19. "Syer jeg Eder, Herre! en Skjorte," til 2000
 Belægger den med Guld, til 2000 og 2000
 Spørger han det unge Hr. Marsk Stig, til 2000
 Han bliver mig aldrig huld."
20. "Hør I det, folte Fru Ingeborg! til 2000 . . .
 I er en Lillevaand, til 2000 . . .
 I maa vel være Allerkjæreste min, til 2000 . . .
 Medens Stig er ikke i Land."
21. Det da meldte Fru Ingeborg, til 2000 . . .
 Hun var saa væn en Dív:
 "Førend jeg skulde Hr. Marsk Stig svige,
 Førre skulde jeg lade mit Liv."

22. "Hør I, stolten Fru Ingeborg!
Og ville I være min Hjære,
Hver den Finger paa Eders Haand
Den skal det røde Guld bære."
23. "Marst Stig haver mig Guldringe given
Og Kjæder om min Hals;
Saamændved, Konning Hr. Erik!
Teg bliver hannem aldrig falsk."
24. Det lovede I unge Hr. Marst Stig,
Der han udaf Landet for,
At I skulde mig saa vogte og vare
Som jeg Eders Søster var."
25. Det var skjonne Fru Ingeborg,
Det var hendes største Øvide,
Baade aarle og silde Tid og Stund
Kong Erik monne til hende ride.
26. Det var Hr. Konning Erik,
Han gjorde hende meget værre,
Den Stund Marst Stig i Leding var,
Boldtog han hans Hjertens Hjære.
27. Det var ungen Hr. Marst Stig,
Han kom fra Leding hjem,
Saa starke vare de Tidende,
Der hannem ginge igjen.

28. Der han kom til Landet hjem,
 Han red udi sin Gaard,
 Ikke vilde stolten Fru Ingeborg
 Give hannem et eneße Ord.
29. Det var unge Marsk Stig
 Han ind ad Dørren tren,
 Ikke vilde stolten Fru Ingeborg
 Stande hannem op igjen.
30. Længe stod ungen Hr. Marsk Stig
 Og tænkte han ved sig:
 Hvorför mon ikke min vænne Hustru
 Tage noget bedre mod mig.
31. Det meldte skjonne Fru Ingeborg
 Og hende randt Taare paa Kind:
 "J være velkommen Hr. Marsk Stig,
 Allerkjæreste Herre min!"
32. Hør J, unge Hr. Marsk Stig!
 Hvad jeg mon for Eder kjære,
 Kong Erik haver voldtaget mig
 Og skilt mig ved min Wre.
33. Den tid J ud af Landet for,
 Var jeg en Ridders Frue,
 Nu er jeg Dronning i Danmark,
 Det monne saa lidet due.

34. Den Eid Sudaf Landet drog,
Bar jeg en Ridders Liv,
Nu er jeg Dronning i Danmark,
Det krænker mit unge Liv."

35. Det var ungen Marst Stig
Og han tog til sin Kniv:
"Og er det sanden hvad I haver sagt,
Da skal det koste hans Liv.

36. Jeg skal aldrig nogen Sovn sove
Udi Eders hvide Arm,
Før jeg faaer vejet Konning Erik,
Som mig haver gjort denne Harm.

37. Jeg skal aldrig nogen Sovn sove,
Fru Ingeborg! hos Eders Side,
Før jeg faaer slagen den lede Boldsmand,
Som mig haver gjort denne Qvide."

38. Længe stod han, unge Hr. Marst Stig,
Og tænkte han ved sig:
Skal jeg hævne paa Kongen den Uret,
Jeg sender hannem Bud fra mig.

39. Marst Stig låder væbne sine gode Hofmænd
I Brynie og Yantserring,
Saa rider han til Skanderborg,
Og stævner han Kongen til Ting.

40. Og det var dansker Dronning bold,
Hun ud af Bindvet saae:
"Hisset holder han unge Hr. Marsk Stig,
Hvor han vil ride paa."
41. Og hisset rider han unge Marsk Stig,
Han rider for sonden Aa,
Hver den Svend han med sig haver,
Den lignes ved Duen graa."
42. Det var unge Hr. Marsk Stig,
Han ind ad Dørren tren,
Det var dansker Dronning saa klog,
Hun spetter hannem meget til Men."
43. "Vær velkommen, Dus van Hus!
Du være velkommen here;
Bliver Du Konge i Danmark i Aar,
Det kommer Dig livet til Gre."
44. "Ikke heder jeg Dus van Hus,
Hvorfor spotte I mig saa?
Jeg känner vel Peder Haddingson,
Han i Eders Arme laae."
45. Skal jeg ikke have her anden Bod
For al min Sorrig og Vaande,
Jeg klager paa Landsting for menige Mand,
Hure mig er gangen ihaande.

46. Først klager jeg min store Elende,
 Hvad Retten sig give vil;
 Fanger jeg da ikke anden Bod,
 Vi bruge et andet Spil."
 Men Fruen sidder i Sjælland, saa mangt der
 hun sørger.

Aeneas Silvius. IV.XXII.

Der var ene

Enaen

Enaen

Det var ene

Enaen

Det var ene

Enaen

Enaen

Enaen

Det var ene

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

Enaen

... og vistnok ikke gis segale næring ...
Gut maa til sin, til sitt gis nærmest enig
Vildest hilsen, dog mena allt no gis usynlig
Dødt het det ikke, ligesom i legurid ikke
vid lignammen, om hvilket i reddit nærmest nede

LXXVI.

Marsk Stig - Viserne.

No. 2.

Iste Vers.

Marsk Stig vaagner om midie Nat,
Og taler han til sin Kjære:
"Og mig haver drømt saa underlig,
Gud raade hvad det skal være.
Min ødle Herre hin unge Marsk Stig.

2. Jeg drømte om mit store Skib,
Var vorden saa lidet en Baad,
Vorte var Stavn og Styre med alle,
Og Landet kunde vi ikke naae.
Min ødle Herre o. s. v.

3. Jeg drømte om mine Rakker smaa, (Flensb.)
Var vorden vildene Svin,
Og de havde brudt min Urtegaard
Og fast mine Urter omkring.

4. Og jeg drømte om mine gode Hofmænd,
Vi rede over breden Bro;
Min Ganger han slog mig under sig
Dg løb til vildene Stod."
5. Det meldte stolten Fru Ingeborg
Hun svared' sin Herre saa;
"Det veed alene Gud i Himmerig,
Hvorledes vor Skjebne skal gaae."
6. I ligge og hvile, min ødle Herre!
I give det ikke igjem.
Det betyder, vore Bønder og Bømænd
De føre os Skatten hjem!"
7. "Og det er hverken Bønder eller Borger,
Enddog Du figer nu saa;
Det er vist Herr Konning Erik,
Mig vil til Landsting bestaae."
8. Marsk Stig lader væbne syv hundrede Mænd
Og alle i Tern hin haarde;
Saa rider han til Viborg By;
Han Kongen vel møde torde.
9. Fremmerst rider ungen Marsk Stig,
Han var i Hu saa trøst;
Efter ride alle hans gode Hofmænd,
Dg dennem skinnende Guld paa Bryst.

10. Det var ungen Hr. Marst Stig i gæ
Han ind ad Dørren tren; *i* *med* *med*
Det var Rødder og Røddermunds Maend *med*
De stode hannem op igjen.
11. Saa gader han ud Landsting frem,
Sin Baande der flager han; *i* *med* *med*
Det fortrod batte Bond og Borgter *med* *med*
Og saa hver ædler Mand.
12. "Og mig er stæt saa stor en last;
Det maa jeg harmelig kjære,
Min Hustru er for mig voldtagen, *med* *med*
Det er saa stor Vanære."
13. Opstod Hr. Kong Erik saa snart
Han bød hannem hviden Haand; *med*
"Bær velkommen ungen Hr. Marst Stig
Her hjem af fremmed Land!" *i* *med*
14. Det svarede han Hr. Marst Stig,
Han var i Sind saa vred:
"Saa ilde jeg min Mode spildte, *med*
Der jeg i Drøg red."
15. Sig var mig i Veding uddragen
At vove for Riget mit Liv;
Hjemme sad Hr. Konning Erik
Voldtog min vænne Bir."

16. Det svarede han unge Konning Erik;
Han smilte under Skarlagens Skind:
"Fru Ingeborgs Da og Billie mod edde og
Var ligesaa god som min."
17. Dertil svarede han unge Marst Stig:
Han var ikke meget glade af him inti og
"Det plejer at være et gammelt Sprog, nu og
Spot og Skade følges adcil mod og"
18. I have voldtaget min kjære Hustru:
Dg ført os i denne Nød, inti af senus 2
I mindes det, unge Konning Erik! 2 sond og
Eders Liv I dermed forbros?" nogen
19. Marst Stig han ganger ad Tinget ud
Dg tager han af sin Hat: inti og
"I drages tilminde, hver ærlig Mand!
Teg haver her Kongen undsagt?" nogen
20. "Hør Du unge Hr. Marst Stig!
Du lad bortfare slig' Ord, inti mod
Teg giver Dig baade Borg og Hæste, mod nogen
Baade Guld og grønnen Jord." nogen
21. Otte af de bedste Slotte herere
Udi Danmarks Rige hin holdes, inti nogen
Dem giver jeg Dig til Fejningsbod, nogen
Du maa dem vel beholde!" nogen

22. "Ikke skøder jeg Dine Borg og Fæste, da
De komme mig ikke ihue; endnu et lidt maa.
Teg vilde, den Gjerning var ugyortlig, intet
Smod den dydige Frue." dog ansegil intet
23. "Ikke da rider Du, Marsk Stig! sag stærk,
Teg kan mig jo vel vare; intet maa und.
Dg vil Du ingenlunde være min Ven, intet
Teg bær der lidet af Fare." dog ansegil intet
24. "Ikke rider jeg saa stærk over Mark,
I kunde jo være min Lige; intet maa
Dg have I det ikke føre hørt,
At Magten fort Konsten maa vige." dog ansegil intet
25. "Ikke er jeg saa stærk ej heller saa streng,
Teg kan Eder Vejen formene, intet maa
Man finder dog stundum en Mjonne saa farst,
En Hjort kan bede alene." dog ansegil intet
26. Ikke fører jeg de Glavinde saa mange,
Som Eder forhindre den Pas; intet maa
En lidet Tue, kan hende sig saa, intet maa
Den velter saa stort et Læs." dog ansegil intet
27. Saal rider han hin ungel Marsk Stig
Hjem til Fru Ingeborgs Bur:
"I være velkommen, min ødle Herre!" dog ansegil intet
Teg haver Eders Manddom spurtg. intet

28. I frygte ikke Kongen eller al hans Magt,
Han er saa fæg en Mand;
Hannem maa ikke lide enten Leg eller Lærd
Over alt hans ganske Land.
29. Jeg haver mig en Søstersøn,
Han tjener hannem i saa nær,
Han giver os Bud om Kongen i Løn,
Naar han alene er.
30. Naar I haver vejet det Parberdyr,
Som sove og drikke mon lyste,
Kong Erik i Norge han stander Eder bi
Med Skib og Mand hin trøste.
31. I drage til Hjelm, I bygge der Slot,
Som Ingen kan overvinde;
Jylland og Sjælland der ligge omkring
Saa nær med andre smaa Lande.
32. Saa længe I leve I blive en Herre,
Min Sorg ganger mig tildøde,
Saa gjerne jeg doer og skilles herfra,
Naar I have hævnet min Mode.
33. Ret aldrig var jeg glad eller fro,
Siden Glepping gjorde mig Baande,
Christ signe Eder, Marst Stig! i allen Færd
Det gaae Eder vel-ihaande!

34. Eftiſt ſigne vore Døtre; det unge Blod!

Før dem bærer jeg stor Dride;
Såd vift i Mør lægges jeg i Vig,
De Edlinge fare ſaa vide.

35. For ærlig Sag er ærlig Svar,

Der tør ſig Engen ved ſkamme;
Det vogner dog op, det bliver ikke borte,
Naar Gud vil retvis domme.

36. Glide, Mand lille! hvad Gud vil ſøje,

Han vil Eder ingenlunde ſvige;
Findes vi ej førre og tales ved,
Vi findes i Himmeriges Nige."

Min ædle Herre hin unge Hr. Marſk Stig.

LXXVII.

Marsk Stig-Biserne.

No. 3.

Denne er første Vers.

De ere saa mange i Danmark,

Som alle ville Herrer være,

Og de ride dennem til Riber By

Og lade sig Klæder skjære.

Og nu staaer Landet udi Baade.

2. De lode sig skjære Klæder af my

Udi Graa-Munkenes Eige;

Det gjorde de ikke af anden Sag,

De agted' deres Herre at svige.

Og nu staaer Landet udi Baade.

3. De vogted' hannem tidt, de vogted' hannem ofte,

De vogted' hannem alle tide,

Allermest udi den franke Stund,

Han skulde til Hinderup ride.

4. Det voldte hun Frue Ingeborg,
Hr. Marke Stigs vænne Vib,
Hun lagde med Ranild det svigefuld Raad,
Det kosted' Kong Erik sit Liv.

5. Ranild han var hendes Søsersen,
Han tjente Kong Erik saa nær,
Han figer hannem af Hjort og Hind,
Hvor de i Skoven er.

6. "Teg vil vise Eder Hjort og Hind,
De spille udi den Lund;
I ride der bort med Makke og Mjonde
Alt paa saa fort en Stund."

7. Konning Erik beder den lidet Smaadreng
Lægge Sadel paa Ganger graa:
"Vi ville ride til Nørjudlandsting
Og see, hyre Landene maa,"

8. Han had alle sine gode Hofmænd
I Viborg om Herberg at høre;
Han tænkte mindst paa den store Svig,
Som Ranild agted' at gjøre.

9. Saa red Ranild den lønlige Sti,
Og Kongen det ikke vidste.
Det vil jeg forsanden sige,
Han gjorde det med stor Liste.

10. De hissede Hjort, de hissede Hind
Dg saa efter rasken Maagilis megnum no
De hissede dem den Dag saa lang dae vnd
Den mørke Nat gif paa god lig iC
11. Det meldte Herr Konning Erik
Hannem var em Hiertet ve; Z olio nC
"Nu hjelpe os Gud og Sante Gertrud!
Vi ere uaf vor Led" nuB nC vnd gC
12. Der saae han sig lidet omkring
Udi den tykke Buste, vnd nuZ eadC
Fandt han paa saa lidet et Hus, Z sgrauZ nC
Der brændte baade Sld og Ljus, nC nC
13. Han gif sig udi Huset ind, Z nC .01
Og vilde der Lykken friste; nC vnd vnd
Fandt han der saa stjor en Tomfrue, vnd vnd
Som Nogen vilde Hine paa feste, nC nC
14. Saa listelig tog han hende udi Arm,
Og hilsed' hende overbradt: vnd vnd no
"Hør I det, min stjorne Tomfru! vnd vnd
Jeg sover hos Eder i Mat," vnd vnd
15. Det da svared' den favre Tomfru.
Saa hjertelig der hun loe: vnd vnd vnd
"Svare I først, min ødle Kong Erik!
Fra Ingeborg, I besov.

16. Svare I først, baade for Gud og Mand,
Saa mangen dejlig Mø, I have ved Ere og Lempe skilt.
Det vil dog vorde Eders Død."
17. "Vide I det, min skjonne Tomfru!
Da vide I ogsaa mere; I sige, hure længe jeg leve skal,
Leg vider Eder Løn og Ere."
18. Svarede det den skjonne Tomfru:
"Give I paa mine Ord Tro;
Det spørge I ad den liden Krog,
Som Eders Sværd hænger paa.
19. Bille I vide paa dem visse Tak,
I telle paa Eders Belte; I vogte Eder for de Graamunkes Kapper,
De skjule saa rafte Helte."
20. Det var Hr. Konning Erik
Han efter den Tomfru tog;
Hun blev borte imellem hans Hænder,
Saasnart hun sig forslog.
21. Saa længe den Tomfru med hannem talte,
Da havde han Ild og Lys,
Saa snartigen hun var kommen ham fra,
Han stod i tykken Ris.

22. Det var Manild, der Kongen spurgde. 8c
Han gav hennem saa for Sovr: gti mod
"Gi ride nu af denne tykke Skov, og find ud
Medens Maanen finner ikke flor. Inot uG"
23. Her ligger en By, de Hinderup halde. 8c
Den ligger her allernæst, i glitredn uG
Drage vi did i Asten at hvile, nuist mod uG
Det er os allerbedst. Inot om Inot uG
24. Og did saa ville vi ride, og hede, i glitredn uG
Indtil at Maanen opstår, i glitredn uG
Saamændved Hr. Kong Erik, nem, drenge
Eder skeer slet ingen Men. um reddt naG
25. Saa rede de dem til Hinderup By. 8c
Og bades de der om Hus, i glitredn idu mod
Det var silde og langt udaf Asten, i glitredn nuG
Slukt var baade Ild og Lys. Inot und mod
26. Saa stakede de ind i Hinderup Gader. 8c
Og ingen Mand dennem hændte, nem mod
Det kom ikke i Kongens Sind, i glitredn liu uG
Det skulde saa gange ihænde. i glitredn nuG
27. Det meldte Hr. Konning Erik uG. 8c
Alt med saa stor Uro: i glitredn liu uG
"Manild! Du lukke saa vel den Dør, i glitredn liu uG
Som jeg Dig dertil troer. i glitredn nuG"

28. Lukke Du den Ladedør med Stang,
 Som jeg Dig dertil troer;
 Du tænk paa unge Herr Marst Stig,
 Du tænk alt paa hans Ord.
29. Jeg satte derfor vind og Stang
 Og dertil Bielke hin tykke,
 Ikke er den Mand af Livinde født,
 Den skal med Hænder oprykke.
30. Marst Stig, min Svoger, er snar tilsinde
 Og underlig i sine Ord;
 Saamænd, min ædle Hr. Konning Erik!
 Han sidder nu over sit Bord.
31. Viben vil værge for hver den Sted,
 Som udi Marken mon staae,
 Hun kan ikke værge den lille Tue
 Som hun skal bygge på.
32. Det var ikke anden vind eller Stang,
 Som monne for Dørren staae,
 Det vil jeg forsanden sige,
 Det var to Halmestraa.
33. Det var ikke anden Bielke hin tykke,
 Som han til Dørren oprejste,
 Det var et Halmneg let og blod,
 Som Bejret strax frablæste.

34. De var ikke brættere i Laden lagt,
Der gik jo deraf Ord,
Saa kom han stoltet Fru Ingeborgs Bud
Udi den Bondes Gaard.
35. Der kom ridendes i den Gaard
De Munke i Kapper graa;
De tövede ikke ret saare længe,
De vidste, hvor Kongen laae.
36. De stodte paa Dørren, det var uden Skjent,
De stodte med Glavind og Spyd:
"Du stat op Herr Konning Erik!
Og gaf hid til os ud!"
37. Det svared' ungen Herr Ranild
Og saa tog han oppaa:
"Ikke er Konning Erik inde,
J tor det aldrig troe."
38. Han lasted' over sin Herre med Hast
Tillige baade Hs og Straa;
Han pegde saa gjorligen til det Sted,
Som Herr Kong Erik laae.
39. De slukte de Vorlys ud med alle,
Som over den Herre skulde brænde;
Alle da sadde de Smaadrenge tysje,
Saa saare deres Øyne de runde.

40. "Hør Du Ranild Jonsøn min Dreng!

Dg vil Du værge mit Liv,
Jeg giver Dig min Syster saa væn,
Hun vorde Din egen Vib."

41. Saa fast hug han udi breden Borde

Saa fast i haarden Balk,
Dg han hug hid og han hug bid;
Han vorde hannem som en Skalk.

42. De stunge hannem ind ad Brysteben

Ad Hjertet som de kunde næst,
Med sexten og fyrettyve dødelige Saar
Saa ynklig blev han læst.

43. De stunge til hannem med Sværd og Spyd,

De gave hannem ingen Frist.
Der de havde vejet den ødle Herre,
Saa sogde hver til sin Hest.

44. Det skete om en Sante Gæcilie Nat,

Saa hellige vare de Tide;
Den Herre blev slagen, Fru Ingeborg
Blev dog ikke skilt ved Odvide.

45. Hvo vil nu ride til Viborg By

Dg følge den Herres Lig?
Dg hvo vil ride til Skanderborg
Dg Dronningen Tidende sige?

46. Ingen vil ride til Viborg By
Dg følge den Herre over Hede;
Det da var den lidet Smaadreng
Han skulde til Dronningen ride.

47. Det da var den lidet Smaadreng
Han lod ikke længe lide,
Han strøg Sadel af den Ganger graa,
Han lagte paa Ørs hin hvide.

48. "Hil sidde I, min naadigste Dronning!
Vel klædt i Skarlagen rød, —
Vejet er han Konning Herr Erik,
I Finderup ligger han død.

49. De stunge hanner indad hviden Bryg
Dg udad venstre Side.
I vogte fuld vel den unge Herre,
Som styre skal Danmarks Rige!

50. Vogte I vel Eders Rige og Lande!
Dg vogte I vel Eders Bo!
For alting vogter den unge Herre,
Som Danmark skal forestaae!"

51. "Dette skal Du have for Tidende ny,
Endog de ere ikke gode,
Baade Klæde og Føde udi vor Gaard,
Saa længe som jeg maa raade."
Dg nu stander Landet udi Baade.

... prædileg til æret din mgh. 34
Dg til døde 1800. vedt ringt med øget n^o
Sag givet til gneordnning, modil med tan ad 1900
Hun verner adir pragtindes. til edukat n^o
gneordnning modil med tan ad 1900 34
Sag til døde 1800. vedt ringt ellit dol mod.
Sag til døde **LXXVIII.** 1800 gart n^o
Lg tan døde 1800. vedt ringt n^o siget mod.

Marsk Stig = Viserne.

No. 4.

Den fjerde viser er en af de mest kendte i Marsk Stig.

af den fjerde viser.

De bare vel syv og syvindstyve

Der mædtes paa den Hede:

"Hvad skulle vi nu begynde for Raad?

Den Herre er slagen tildøde.

Men vi ere drevne af Danmark."

2. Den Herre er slagen og lagt udi Lig,

Vi have vor Fred forbrudt;

Vi kunde i Riget ej bygge eller boe,

Vi ere af Landet udskudt.

3. Og vi ville ride til Skanderborg,

Og Dronningen ville vi giceste;

Vi høre nu, hure den Fruen hun maa,

Førre vi af Landet rejse.

4. Hun plejed at spotte og drive for Sve,
Hun maatte det nu forgiette;
Nu er der Ild udi Spotterens Hus,
Hun maa det lide med rette."
5. Herr Marsk Stig sætter sig til sin Hest,
Han agtede det saa ringe,
Og saa rider han til Skanderborg,
Han lader sin Ganger springe.
6. Det var dansker Dronning saa bold,
Hun udaf Vinduet seer:
"Hisset kommer han ungen Marsk Stig
Med jernklædte Hofmænd flere."
7. "Velkommen Marsk Stig selv gjort Konning!
Du saae Din rette Løn!
Never han unge Kong Erik nogle Kar,
Du napper vel deraf Røn."
8. "Ikke er jeg en selv gjort Konning,
Enddog Du siger nu saa;
Alt var det Drost Herr Lovmand
Sidst i dine Arme laae.
9. Saa lidet agter Du Konning Eriks Døb,
Saa lidet agter Du den Syde,
Medens Du haver Drost Herr Lovmand,
At han sover hos Din Side,"

10. "Og Skam faae alle de Hellede lede,
Som min kære Herre vog!"

Saa faae baade Du og alle Dine,
Mig siger fligt Sagn paa!"

11. Det meldte liden Herr Erik Erikson,
Saa liden som han monne være:
"For vist skal Du af Danmark rømme,
Om jeg skal Kronen bære."

12. Det meldte Herr Christopher saa bradt,
Han var udi Sind ikke blød:
"Alt er denne her vel ringe en Bod
For min kær Faders Død."

13. "Og skal jeg udaf Landet rømme
Og ligge paa Vandet hin folde,
Saa mangen Enke da skal jeg gjøre
Og helst udaf de holde.

14. Og skal jeg rømme af Danmark ud
Og ligge udi Skov og Skjul,
Min Fode vil jeg udi Danmark hente
Baade Vinter, Sommer og Jul."

15. Saa red han fra Skanderborg,
Slog op med højre Hænde;
Saa red han til Mølderup hjem,
Fra Ingeborg der at finde.

16. Det var unge Herr Marsk Stig

Han tog hende i sin Arm:

"Nu ligger vejet Herr Konning Erik,

Dig gjorde baade Spot og Harm.

17. Hvad heller vil Du en fattig Qvinde være

Og følge en fredlaas Mand;

Eller Du vil være en Slegfredviv

Og bære det Hadingsnavn?"

18. "Jeg ikke vil bære det Hadingsnavn,

Kunde jeg end Dronning blive;

Tak saa have I, min ødle Herre!

Den Udyd tog af Live.

19. Grever og Riddere vi have til Slægt

Og flest udaf de fromme;

Ikke ræddes I for det lidet Barn!

Før hannem af Landet at rømme.

20. Greve Jacob af Halland og Hr. Peder Vors

Med Jacob Blaafod tillige,

Aage Kagge, Hr. Claus Hallandsfar,

Ove Dyre, de ville ej svige.

21. Kong Erik af Norge, en Konning gæv,

I række hannem Haanden hin hvide;

Han er paa Folk og Skibe saa rig,

I maa vel paa hannem lide.

22. "J. lade opbygge et Hus paa Hjelm.

"J. lade det bygge saa fast,

Saa ræddes J. ikke for Pil eller Skud

Ej heller for Blidekast.

23. Nu harver jeg baaret min Sorg i Løn

"J. Vintre ni ej farre,

Mit Hjerte det er i Øvale lagt!

"J. have Godnat min Herre!"

24. "Marst Stig tog hende i sin Arm:

"Gud lade os begge vel fare!

Mig synkes nu være mest paa mit Gavn,

"Heg priser de norske Skjære."

25. "Hr. Marst Stig drog til Hjelm saa bradt,

"Og saa tog han det ind;

Det vil jeg for sanden sige.

"Der blegned saa mangen Kind.

26. "Marst Stig lader bygge et Hus af ny

Med Mure og højen Linde,

Der lase for baade Thyss og Dausé,

De kunde hannem Intet af vinde.

27. "Den Bonde han ganger paa Marken ud,

"Og saaet han der sit Korn:

"Hjelp os Gud Fader i Himmerig!

"Og havér nu Hjelm saaet Horn?"

28. Gud naade os arme Bønder graa,

At Glepping skulde regjere!

At han til Verden usodder var,

Da havde det gaaet os bedre.

29. De store Ege i Skoven staae

Naar de udi Storm nedfalde,

Da slaae de neder baade Hassel og Birk

Og andre smaa Ymper med alle.

30. Hvad Konger og Hosfdinge sig forsee,

Det gaaer ud over de Arme;

Thi naade os Gud vi fattige Bønder,

Og sig over os forbarme!"

Men de ere drevne af Danmark.

LXXIX.

Marsk Stig-Biserne.

No. 5e ordet

1ste Vers.

Marsk Stig han haver de Østtre to,
Saa frank en Skæbne monne de saae.
Den ældste tog den yngste om Haand,
Og de fore vide om Verden.

2. Den ældste tog den yngste ved Haand,
Saa ginge de dem til Sverrigs Land.
Kong Byrge han kom fra Stevne hjem.
Og de fore vide om Verden.
3. Kong Byrge han kom fra Stevne hjem;
Marsk Stigs Østtre ginge hannem ud igjen.
"Hvad for Qvindfolk monne I være?"
Og de fore vide o. s. v.
4. "Hvad for Qvindfolk monne I være?
Og hvi staae I saa silde her?"
"Og vi ere Marsk Stigs Østtre baade,

5. Vi ere o. s. v. Saa gjerne bede vi Eder om Naade.
"I skynde Eder snarlig af min Gaard!"
6. I skynde Eder o. s. v. Eders Fader vog min kjære Morbrøder."
"Ikke maa vi udi Kong Eriks Død,"
7. Ikke maa vi o. s. v. Vi fare saa vide alt efter vort Brød."
Den ældste tog den yngste om Hænd.
8. Den ældste o. s. v. Saa ginge de dem til Norges Land.
Kong Erik kom fra Tinge hjem.
9. Kong Erik kom fra Tinge hjem;
Marsk Stigs Døttre ginge hannem ud igjen.
"Hvad for Qvindfolk monne I være?"
10. Hvad for Qvindfolk o. s. v. Hvad have I udi mit Land at gjøre?"
"Og vi ere Marsk Stigs Døttre baade."
11. Vi ere o. s. v. Saa gjerne bede vi om Eders Naade."
"Kunde I brygge og kunde I bage?"
12. "Vi have ej lært at brygge eller bage
Eller noget sligt Embede at mage;
Men vi kunne spinde det Guld saa rød.

13. Og vi kunne spinde det Guld saa rød;
 Det læerde os Moder, førend hun døde;
 Og vi kunne væve saa vel i Kør.
14. Og vi kunne væve saa vel udi Kør,
 Som nogen af alle Dronningens Mør.
 Vi funde Guld spinde og væve i Land.
15. Vi kunne Guld spinde o. s. v.
 Men aldtig bliver vort Hjerte glad,
 Siden Fader og Mørde de ginge os fra.
16. Siden Fader og Mørde de døde os fra,
 Da er vor Kaabe både paltug og graa.
 Havde Marst Stig levet og bleven i Lande —
17. Havde Marst Stig levet og bleven i Lande,
 Det havde ikke gaaet os saa ihaande;
 Havde Fru Ingeborg ikke saa snarlig døet —
18. Havde Fru Ingeborg ikke saa snarlig døet,
 Vi havde ikke lidt den Hammer og Nøb.
 Konning Erik meldte et Ord med Skjel —
19. Konning Erik meldte et Ord med Skjel:
 "Eders Fader jeg kendte saa gjørligen vel;
 Han var en Mand til Mund og Haand.
20. Han var en Mand til Mund og Haand,
 Som findes funde udi et Land."
 Saal slog han over dem Skarlagen Skind.

21. Kong Erik slog over dem Skarlagen Skind,
Saa fulgte han dennem i Fruerstuen ind;
Han bad dem hverken sørge eller græde.
22. Han bad dem o. s. v.
Han skulde dem være i Faders Sted.
Den ældste Søster Væven trendte —
23. Den ældste Søster Væven trendte,
Den yngste væved den ud tilende.
Dg hun vov i den første List —
24. Dg hun vov i den første List
Jomfru Maria og Jesum Krist;
Dg hun vov i det andet Nør —
25. Dg hun vov i det andet Nør
Norge-Lands Dronning og alle hendes Mør.
De vov Hjort og de vov Hind —
26. De vov Hjort og de vov Hind,
De vov sig selv med blegen Kind;
Dg saa vov de med Fingre hin snare
27. Dg saa vov de med Fingre hin snare
Alle Guds hellige Englestare.
Den yngste Søster hun Væven affældte,
28. Den yngste Søster hun Væven affældte,
Hun gav den Dronningen međ megen Snilde;
Hun fældte derved de modige Taare.

29. Hun føldte derved de modige Døare:
"Gud give det I vor Moder var!
Bar I vor Moder eller Søster kjære
30. Bar I vor Moder eller Søster kjære,
Vi singe baade Son og dertil Ere.
Det hjälper os ikke et eneste Stykke. —
31. Det hjälper os ikke et eneste Stykke,
Vi maa ålt nyde den franske Lykke."
Den ældste Søster blev syg og laae
32. Den ældste Søster blev syg og laae;
Den yngste ganger hende til og fra.
Den ældste Søster af Sorg hendsøde;
33. Den ældste Søster af Sorg hendsøde;
Den yngste lever efter med Sorg og Møde.
Og de fore vide om Verden.
34. Og Kongen gav hende sin yngste Son,
Hun var hennem værd den Tomfru skjøn.
De levede sammen med Ere.
Der de havde faret vide om Verden.

LXXX.

Marst Stig-Biserne.

No. 6.

Ranilds første Vise.

1ste Vers.

Dg der gaaer Dands paa Riber Gade —

Slottet det er vundet.

Der dandse de Riddere fro og glade.

Før Erik Konge hin unge.

2. Der gaaer Dands paa Riber Bro.

Slottet det er vundet.

Der dandser Riddere med udhugne Sko.

Før Erik Konge hin unge.

3. Før da dandser han Riber Ulf,

Slottet o. s. v.

Han var Kongen tro og huld,

Før Erik o. s. v.

4. Saa da dandser han Tage Mus

Slottet o. s. v.

Han var Hovedsmænd paa Riber Hus.

Før Erik o. s. v.

5. Saa dandser han Hr. Saltensee
Og saa hans rige Svogre tre.
6. Sa da dandse de ødle Limbekke,
Og de vare Kongen alt for stærke.
7. Efter da danser han Byrge Grøn,
Og siden saa mangen Ridder skjøn.
8. Saa da dandser han Hanke Kand,
Og efter hans Frue, hun heder Fru Ann's.
9. Næst da danser han Ridder Rank,
Og efter hans Frue, Fru Berngerd blank.
10. Saa da dandser han rige Bolravn,
Med hans Frue, haver ingen Navn.
11. Saa da dandser han Iver Helt,
Han fulgte Kongen over Belt.
12. Længe da stod han Ranild Lange,
Førend han vilde i Dansen gange.
13. "Var det ikke for mit favre Haar,
Saa vist jeg med i Dansen gaaer."
14. "Var det ikke for min Rosens Kind,
Da skulde jeg træde den Dans omkring."

15. Og Ranild Lange udi Dandsen traad,
Begyndte en Bise, og fore han quad.

16. Med Liste han quad, saa let han sprang;
Alle de Riddere estre hannem fang.

17. Op da stod hun Spendelsto,
Og hun gav Ranild Lange sin Tro.

18. Hendes Haar det var udi Silke flæt,
Hun traadte den Dands for Alle saa let.

19. Og de dandsed dem paa Slottet ind
Med dragne Sværde under Skarlagen Skind.

20. Aldrig saae jeg en Ridderdands —
Slottet det blev vundet —

Vinde saa Slotte med Rosenkrands.

Før Erik Konge hin unge.

LXXXI.

Marsk Stig = Viserne.

No. 7.

Ranilds 2den Vise.

Ranild beder lægge Saddel paa Hest.

Det er mig ofte farre sagt.

"Hin rige Algreve vil jeg gjæste."

Endog er jeg udlagt af Venner og Frender mine.

2. Og Ranild kom der ridendes i Gaard.

Det er mig v. s. v.

Udestod Algreven, var svøbt i Maarb.

Endog jeg er udlagt v. s. v.

3. "Her stander I Algreve svøbt udi Skind!

Ville I lade følge mig lidet Kirstin?"

4. Det da meldte hendes Moder kær:

"Sætte da haver Du Fæstemø her."

5. "Og kan jeg ikke min Fæstemø saae,

Jeg brænder op al det Gods, I aa."

6. "Førend Du brænder vort Gods til Men,

Du tage Din Fæstemø, ride saa hen."

7. De slog over hende den Haabe blaa;
Løfted hende paa Ranilds Ganger graa.
8. De havde ikke andet . " Brudeseng
End. Skov og Mark og nyssagen Eng.
9. "Skoven haver Dren og Marken Djne;
Liden Kirsten! vi ere af Landet drevne."
10. "Dg havde S ladet Kong Erik leve,
Da havde vi vel i Landet bleven."
11. Han slog hende over Tavlebord:
"For Gjæster skulde man føje sine Ord."
12. Og han slog hende ved Kinden rod:
Det er mig ofte førre sagt.
"Jeg voldte dog ikke Kong Eriks Ød."
Endog jeg er udlagt af Venner og Frender mine.

LXXXII.

Marie Srig-Biserne.

No. 8.

Ranilds 3die Bise.

Iste Vers.

Det springer nu saa vide om Land,

At Ranild er tagen tilfange.

Han var ikke kommen fra Hjelm i Aar,

Havde han vidst, det skulde saa gange.

Nu gjøres paa Ranild det ynkelige Mord,

Som hannem er spaet for længe.

2. Ranild ind ad Dørren tren;

Han bød Godnat sin Herre,

Dg saa hver den den ærlige Hofmand,

Som tjener tilhove med Ere.

Krist vogte hver Dannemands kjære Barn

Fra Ulykke fri at være!

3. "Mindes Eder, Herre Kong Erik!

I ville det ikk forgjette:

Jeg tjente ubi Eders Faders Gaard,

Den gjæveste Svend, han aatte.

Saa tidt bar jeg Eder i min Favn,

Som jeg det vel formaatte."

4. "Teg mindes, Du tjente i min Faders Gåard
For Pendinge og for Klæde;
Men Du forraadte min Faders Liv
Som en utro Forræder.
Men skal jeg Kronen bære i Kar,
Til Steglen De Dig ublede."
5. "J hugge af mig baade Hænder og Fodder,
J lade mine Dine udflinge;
J gjøre af mig det ynkligste Mord,
Mit arme Liv kan tyinge;
Men al den Pine, jeg lide skal,
Jeg lider for Synderne mine."
6. "Vi hugge af Dig ej Hænder eller Fodder
Du maa beholde Dine Djen,
Dog skal Du faae den ynkligste Død,
Som Du monne vel forthene.
Dg al den Straf, Du lide skal,
Det skeer for min Fader alene."
7. De fulgte Ranild af Roskilde ud;
Han vred sine Hænder saa saare;
Alle de Fruer, i Staden var,
De fældte for hannem Zaarer.
Han bæd dem Alle tusind Godnat,
E, bæd dem alle vel fare.

8. Septe de Ranild for oven By,
 Han saae de Stegler opstande:
 "Herre Krist! Du vogte hver dannes Svend
 Fra saadan højlig Vaande!
 Men var jeg bleven paa Hjelm i Aar,
 Ej havde saa gaaet ihaande.

9. Og havde jeg nu en fuldstro Ven,
 Som mig mit Bud vilde bære
 Hen til hin sorgende liden Kirstin,
 Hun vilde sig holde med Bre.
 O Christe! signe mine Børn saa smaa
 Og saa min Hjertens Kjære!

10. Jeg beder Eder alle I kristne Folk,
 Som samled' er' over denne Hede:
 I læse en Paternoster for min Sjæl!
 Gud milde for mig sin Brede,
 At jeg maa fare i Aften bort
 Til Himmerigs Ro og Glæde."

LXXXIII.

Marsk-Stig-Biserne.

No. 9.

1. Det var Hr. Konning Erik
Han red sig under Ø, —
Fæstet han sig Tomfru Ingeborg,
Hun var saa væn en Mø.
I bede for dennem, som Kronen skal hære.

2. Det da var den svenske Dronning
Hun tager sin Datter at lære:
"Skal Du Dronning i Danmark blive,
Lad Bonden ikke over Dig hære,
I bede o. s. v.

3. Skatte Du ikke den fattige Bonde
Forinden sin Kjortel graa;
Fattes Dig enten Guld eller Sølv,
Du kan det dog vel faae.
I bede o. s. v.

4. Jeg haver været i Din Faders Land
 I femten Aar med Dre,
 Der er hverken Fattig eller Rig
 Som noget skal over mig fædre."

5. Svarede det stolten Fru Ingeborg
 Hun svarede med stor Snilde:
 "Skulde Bonde eller Borger fåsere over mig,
 Da lod det mig saa ilde."

6. Det meldte den unge Hertug bold
 Og han var Kongens Broder:
 "Herre Krist signe det unge Liv,
 Som saa vilde svare sin Moder!"

7. Der blev Silke og herlig Sindal
 Saa vidt paa Jorden bredt,
 Det var stolten Gemfri Ingeborg
 Hun blev til Stranden udledt.

8. Og de vunde op deres Silkesegl,
 Gud undte dem Børen hin blide,
 Seglede de dem til Dannemark
 I mindre end Maaneds Tid.

9. De strøge Segl og fastede Ankler
 Alt paa den hvide Sand,
 Det da var den unge Konning
 Han rider sin Ganger til Strand.

10. "I være velkommen, Tomfru Ingeborg!
I ere min Hjertens Kjære,
Den første Bon, I bede mig om,
Den vider jeg Eder saa gjerne."
11. "Den første Bon, jeg beder Eder om,
Den vide I mig saa gjerne;
I give mig alle de Fanger løs
Og Marst Stigs Døttre af Ferne!"
12. "En anden Bon I bede mig om
Allerkjæreste Fæstemø!
Marst Stigs Døttre giver jeg ikke løs,
De skulle i Taarnet dse."
13. Det var Tomfru Ingeborg
Hun blev i Huen saa mod:
"I ærlige Mænd, som førte mig hid,
Fører mig af Landet ud!"
14. "I vende Eder om, Tomfru Ingeborg!
Eders Billie vil jeg gjøre.
Aldrig bede I mig om den Ting,
Jeg vil jo gjerne gjøre."
15. Dan Konning han taler til sin Drost:
"I lade de Fanger optage!
I lade Marst Stigs Døttre ud
Og heden af Landet drage!"
uden Del.

16. Det var stolte Tomfru Ingeborg
 Vilde ikke paa danske Jord gaae,
 Førend hun sit de Fanger af Terne,
 Og de maatte for hende staae.
17. Saa dydelig var Tomfru Ingeborg,
 Hende prisede Kvinde og Mand,
 De takkede Gud saa mangefold,
 At hun var kommen til Land.
18. Der var stor Glæde i Gruerkloster,
 De Nonner læste og sjunge,
 End var der mere i Kongens Gaard,
 De legte med danske Tunge.
 I bede for dem, som Kronen skal bære.

LXXXIV.

Den danske Printsesse i Sverrig.

Iste Vers.

Min Herre haver fæst en Rosens Blomme,
Krist unde hende vel til Sverrig at komme!
Det hjelper saa lidet at quide.

2. En Rosens Blomme —

Krist unde hende vel til Sverrig at komme!
Dertil svared den Ridder saa rig:
"Min Herre lade hente den Tomfro hid!
Det hjelper saa lidet at quide."

3. Den Ridder saa rig —

Min Herre lade hente den Tomfro hid!
De vunde Segl i forgylde Raa,
De segled' til Danmark i Maaneder to.
Det hjelper saa lidet at quide.

4. De fasted deres Anker paa hviden Sand;
De svenske Fruer tren' der paa Land.
5. Midt udi den Borgergaard
De Fruer soøbe sig i Sabel og Maard.
6. Og der arled' de deres Skarlagens Skind,
Saa gaaer de for Danner-Kongen ind.
7. "Hil sidde I, Dannerkoning, over Eders Bord!
Kongen af Sverrig haver sendt Eder Ord."
8. Han sender Eder Ord og bliden Tale,
Han vil Eders Datter til Dronning have."
9. Det meldte Dannerkongen dertil:
"Det er ikke nok at have ville."
10. Hørend han skal den Tomfri vinde,
Derom maa Terning paa Laylebord rinde."
11. Det første Guldtavel paa Bordet randt,
Den svenske Konning den Frøken vandt.
12. Og der blev Silke paa Jorden bredt,
Den Tomfri blev til Strandens udledt.
13. De fasted deres Anker paa svenske Sand,
Den danske Frøken tren først paa Land.

14. Det meldte Kongen som han stod:
"J være velkommen Tomfru god!"
15. Det talede han til den Riddere rig:
"Hun maa vel være vor Fævnlige."
16. Gaa ledte de frem de herlige Drs,
De ware med Sølv og Guld befrødt.
17. "J satte Eder op, og hviles herpaa,
Stolt Tomfru! J skal ikke længer' gaae."
18. "Var jeg i min Faders Land,
Da sif jeg Karm og Kjøresvend."
19. Dertil svared de svenske Fruer:
"J føre os hid ingen tydse Sæder!"
20. "Sadel af Sølv og forgylde Mile
Dermed pleje svenske Tomfuer at ride
21. Sadel af Sølv med langen Spange-Mile,
Gaa ride vi svenske Fruer til Gilde.
22. Og det haver været gammel Sæd,
Saa længe vi leve, vi blive derved,"
23. "Riddere og Svenne de ride til Herredag,
Fruer og Tomfuer de age med Mag."

24. Bore Skjoldmør bare for sig den Pris,
Som rede i Krig efter fordums Bis."
25. Naar Daniske og Svendiske saae tydiske Mænds
Sæd,
Da vee dem begge Landskab ved!
26. Det var stor Lyft og meget mere Gammen,
De unge to Edlinge blevet givet til sammen.
27. Meget mere Gammen —
De unge to Edlinge blevet til sammen.
Dg Kongen tog sin Kjæreste i Arm,
"Stolt Tomfru! I leve hos mig uden Harm!",
Det hjelper ej længer at qvide.
28. Sin Kjæreste i Arm —
"Stolt Tomfru! I leve hos mig uden Harm!"
Saa mangen god Dag de sammen mon være;
De levede udi Fryd med Tugt og Gre,
Det hjelper ej længer at qvide.

LXXXV.

Kong Byrge og hans Brødre.

1ste Vers.

Fru Ingeborg havde de Brødre tre,
For Sverrigs Krone deres Liv lode de.
For usand Sag saa bleve de Herrer undlivet!

2. De Bonder tre,

For Sverrigs Krone deres Liv lode de.
De Herrer skulde til Sverrig ride;
Fru Ingeborg bad dem hjemme bide.

For usand Sag o. s. v.

3. Til Sverrig ride;

Fru Ingeborg bad dem hjemme bide.
Fru Ingeborg stander i Helsingborgs Port:
"Mine kjære Brødre! I ride ikke bort!"

For usand Sag o. s. v.

4. I Helsingborgs Port:

"Mine kjære Brødre! I ride ikke bort!"
Det da meldte Brødrene begge tillige:
"Os længes fast til vort Fædrenerige."

For usand Sag o. s. v.

5. Begge tillige:

"Øs længes fast til vort Fædrenerige,

Vi have saa længe hos Eder dvælt,

Vort Hjerte er fast i os qvalt."

6. "Hos Eder dvælt,

Vort Hjerte er fast i os qvalt?"

"I tøve hos mig i Dage sem,

Mens jeg fortæller min stærke Drøm.

7. I Dage sem,

Mens jeg fortæller min stærke Drøm,

Jeg drømte Eders, Kaaber være af Bly,

Mine ædle Brødre! I være udi.

8. Kaaber være af Bly,

Mine ædle Brødre, I være udi.

Og de vare spændte omkring Eders Hals;

Saa vist betyder det Eder stor Falst.

9. Om Eders Hals;

Saa vist betyder det Eder stor Falst."

De Herrer lyded' ikke Fru Ingeborgs Raad,

De rede til Sverrig samme Dag.

10. Fru Ingeborgs Raad,

De rede til Sverrig samme Dag.

Og der de komme paa hviden Sand,

Der mødte dennem Bronk, den utro Mand.

11. Paa hviden Sand,
Der mødte dennem Bronk, den utro Mand.
"I være velkommen, I Brodre baade!
I drinke Sul med min Herres Naade.
12. I Brodre baade!
I drinke Sul med min Herres Naade,"
De Herrer gange ad Nyköpings Gade,
Og der mødte dem det falske Raad:
13. Nyköpings Gade,
Og der mødte dem det falske Raad:
"I lægge Eders Brynie udi vor By,
I gaae til Slottet i Hofklæder ny.
14. Udi vor By,
I gaae til Slottet i Hofklæder ny."
De Herrer ud ad Dørren tren'
Og Kongen han staaer dem op igjen:
15. Ad Dørren tren'
Og Kongen han staaer dem op igjen:
"I være velkommen, I Brodre baade!"
Bil I drinke Sul med Vor Naade?
16. I Brodre baade,
Bil I drinke Sul med Vor Naade?"
De Herrer tage Vand, oe ginge til Bord,
De talede saa mangt et alvorsomt Ord.

17. De ginge til Bord;
 De talede saa mangt et alvorligt Ord.
 "Welkomme, mine kjære Brodre baade!
 Maa jeg ikke ene for Landet raade?"
18. Kjære Brodre baade!
 Maa jeg ikke ene for Landet raade?"
 "Bor kjære Broder maa han vel være;
 Han maa ej ene i Landet regjere."
19. Maa han vel være;
 Han maa ej ene i Landet regjere."
 De aade og drukke en føje Stund,
 Saa fandt Bronk paa et andet Fund.
20. En føje Stund,
 Saa fandt Bronk paa et andet Fund:
 "I gode Herrer, hvad ville I gjøre?
 Ville I drikke og Dandsen røre?"
21. Hvad ville I gjøre?
 Ville I drikke og Dandsen røre?
 Og de dandse ud, og de dandse ind,
 Og Bronk han skjænker den klare Vin.
22. Og de dandse ind,
 Og Bronk han skjænker den klare Vin.
 De Herrer stode paa Gulvet og quab',
 Mens Bronk og Kongen ginge paa Raad.

23. Paa Gulvet og quad',
Mens Bronk og Kongen ginge paa Raad,
Hertug Baldemar taler til Broder sin;
"Erik! vi drifke for megen Vin.
24. Til Broder sin;
Erik! vi drifke for megen Vin,
Vi vogte os vel for Bronkes Svenke,
Han kan saa mange Skalke-Renke.
25. Bronkes Svenke,
Han kan saa mange falske Renke."
Hertug Erik slog op med højre Haand;
"Skulde vi frygte i Fædreneland?
26. Med højre Haand:
Skulde vi frygte i Fædreneland?
Vi ere hidkommet paa Tro og Lejde,
Vi vide her Intet af nogen Fejde.
27. Tro og Lejde,
Vi vide her Intet af nogen Fejde."
De drukke og dansed' den Dag til Ende,
Saa monne de Lys og Blus optænde.
28. Den Dag til Ende,
Saa monne de Lys og Blus optænde.
De Herrer skulde til Senge gaae,
Og hviles paa Silke og Bolster blaa,

29. Til Sengen gaae,
At hviles paa Silke og Bolster blaa.
Saa blevde fulgte i Taarnet ind.
Kongen gif med under Skarlagens Skind.
30. I Taarnet ind.
Kongen gif med under Skarlagens Skind.
De vidste ikke andet end det var Gammel,
For han slog alle de Dørre sammen.
31. End det var Gammel,
For han slog alle de Dørre sammen.
Hertug Erik værged' sig som en Mand,
Saalænge som Sverd og Sengestolpe rand.
32. Som en Mand,
Saalænge som Sverd og Sengestolpe rand.
Da Sengestolpe ikke længer kunde vare,
De Herrer maatte nøgne ad Taarnet fare.
33. Længer' kunde vare,
De Herrer maatte nøgne ad Taarnet fare.
De Herrer der lede Nød og Trang
Af Frost og Kuld' og Hungers Trang.
34. Nød og Trang,
Af Frost og Kuld' og Hungers Trang:
"Vi give Dig, Bronk! det Guld saa rød,
Du give os Vand og det tørre Brød.

35. Det Guld saa rod,
Du give os Vand og det tørre Brød.”
”S fange her ikke i Sverrigs Land
Enten Brød eller en kold Drik Vand.
36. I Sverrigs Land
Enten Brød eller en kold Drik Vand.”
”Vi troe vor kjære Broderkone saa vel,
Hun lader os ikke svele ihjel.
37. Broderkone saa vel,
Hun lader os ikke svele ihjel.
Den fromme Dronning saa vel vi troe,
Hun giver os Halm at sove paa.
38. Saavel vi troe,
Hun giver os Halm at sove paa.
Vi ere saa saare af Hunger krysted’,
Vort Hjerte paa os i Livet maa briste!
39. Af Hunger krysted’
Vort Hjerte paa os i Livet maa briste.”
Bronk han harmedes ved de Ord,
Han fasted’ de Nøgler i salten Fjord.
40. Ved de Ord
Han fasted’ de Nøgler i salten Fjord.
Det var stor Ynk at høre paa,
De aade hinanden Skulbrene fra.

41. At høre paa
 De aade hinanden Skuldrene fra.
 Det var end mere Harm' og Qvide,
 Brødrene aade Kjød af hinandens Side.
42. Harm' og Qvide
 Brødrene aade Kjød af hinandens Side.
 Der var stor Ynk og end mere Harme,
 De Brødre døde i hinandens Arme.
43. Og end mere Harme,
 De Brødre døde i hinandens Arme.
 Og det stod hen i Maaneder fem,
 Kong Byrge han kom af Leding hjem.
44. I Maaneder fem,
 Kong Byrge han kom af Leding hjem.
 "Hvor ere mine Brødre? hvor droge de hen?
 Hvi skænked' I dem ikke klaren Vin?"
45. Hvor droge de hen:
 Hvi skænked' I dem ej klaren Vin?
 Og det da meldte det lidet Kind:
 Bronk vandt dem i Zaarnet ind."
46. Det lidet Kind:
 "Bronk vandt dem i Zaarnet ind."
 Kong Byrge han ind ad Binduet saae,
 Stor Ynk var som hans Brødre laae.

47. Ad Bjnduet saae,
Stor Ynt var som hans Brødre laae.
"Hør Du, Bronk! hvad jeg siger Dig,
Hvor bleve de Nøgler, som jeg sik Dig?"
48. Hvad jeg siger Dig,
Hvor ere de Nøgler, som jeg sik Dig?"
"Hjelp mig Gud af al min Nød!
Teg fasted' dem i den salte Sø."
49. Af al min Nød!
Teg fasted' dem i den salte Sø."
"Skam saa Du, Bronk! Du arge Daare!
Saa ilde Du der mod mig gjorde."
50. Du arge Daare!
Saa ilde Du der mod mig gjorde.
Nu er jeg skilt dermed tillige
Bed Nøglerne til Sverrigs Rige.
51. Dermed tillige
Bed Nøglerne til Sverrigs Rige:
"Haver jeg forraadt Eders Brødre baade,
Da maa I ene for Sverrig raade."
52. Eders Brødre baade,
Da maa I ene for Sverrig raade."
Og det fortrød Hertugernes Venner,
Den Sorg de ret aldrig kan glemme.

53. Hertugernes Venner,
Den Sorg de ret aldrig kan glemme.
Kong Byrge maatte romme med Dronning sin;
Halshugget blev Magnus, hans vænne Søn.
54. Med Dronning sin,
Halshugget blev Magnus, hans vænne Søn.
Men Bronk blev lagt paa Stegle og Hjul,
Dg sik saa Løn, som han havde skyldt.
55. Paa Stegle og Hjul
Dg sik saa Løn, som han havde skyldt.
Mange Høvdinger i eet Rige
Kunne sig derom ej vel forlige.
56. I eet Rige
Kunne sig derom ej vel forlige.
Den ene den anden vist vige maa,
Undertiden de alle maa undergaae.
57. Vist vige maa,
Undertiden de alle maa undergaae.
Halst og Svig ikke lykkes ret længe,
Paa Sidste vil det sin Herre fortrænge.
For usand Sag saa bleve de Herrer undlivet.

om velholde ved høje u^c H^c
værtet med det der er ved høje u^c
gærdet ved den mindste ved høje u^c
værtet ved den mindste ved høje u^c.

LXXXVI.

Klosterranet.

No. I.

1ste Vers.

Jeg vil ej om lysen Dag
I Mark eller Skov udride,
Thi jeg bær' for en stolt Tomfru
Baade Sorrig og megen Dvide.
Thi skinner mit Skjold saa vide.

2. Det var ungen Ansfind
Haver sig en Tomfru fæst';
Men de havde hende i Kloster givet,
Det gaaer ham til Hjertet meest,
Thi skinner o. s. v.

3. Det var ungen Ansfind
Han raader med Broder sin:
"Jeg vil slaae det Kloster ned,
Dg tage ud Fæstemøn," daop me
Thi skinner o. s. v.

4. "Wil Du slaae det Kloster ned,

Dg gjøre saa stor Ufred,

Spørger han det, Konning Byrge,

Saa saare han vredes derved."

5. Det var ungen Anfind,

Han raader med sine Svende:

"Vi vilde slaae det Kloster ned

Dg tage den Tomfru vænne."

6. Det da svared' de Dannesvende,

De svared' deres Herre saa:

"Vi ville slaae det Kloster ned,

Det gaae siden hure det maa."

7. "Det gaae med Kongens Venstakab,

Som Herren, Gud, det vil;

Zeg skal slaae det Kloster ned,

Dg lade saa Lykken staae til."

8. De rede til den Klostermur,

Dg der de hørte paa

Hvor favrligt sjunge de Nattergale,

Hvor quade de Tomfruer smaa.

9. Saa herligt sjunge de Nattergale

Der quade de Tomfruer ni;

Alt quad Tomfru Benedict

Fejrest af alle de.

10. Han slog ned den Klostermur,

Saa saare det skjælv derved.

Dg tog han ud den stolte Tomfru

Af Kirken der hun bad.

11. Det svared' Tomfru Sirelil

Tor Ulteret som hun stod:

"Spørg' han det, Konning Byrge,

Det kostet Dit Hjerteblod."

12. Tog han Tomfru Benedit,

Løfted' hende paa sin Hest;

Førte han hende til Stranden ud,

Som han funde allerbedst.

13. Det meldte Tomfru Benedit,

Hun saae de forgylde Fløje:

"Give det Gud Fader i Himmerig,

Det Skib maatte synke i Søen!"

14. Svared' det ungen Anfind,

Han svared' den vænne Mø:

"Den Snekke er saa vel bevaret,

Hun bær' os vel over Sø."

15. Bunde de op deres Silkesegl

Med deres forgylde Raa,

Saa segled' de dem til Nortigs Land

Bel ubi Dagene to.

16. Han førte hende til sin Faders Gaard
Lod der sit Bryllup boe.
De levede sammen i otte Aar
Alt baade med Glæde og Ro.
17. Det led hen ad det niende Aar,
Der det monne fast forgaae,
Da lagdes ungen Anfind
I stærken Helletraa.
18. Det var ungen Anfind,
Han tog sin Kjærest i Arm:
"Det være for Vor-Herre kæret
Vi have ej sammen et Barn!"
19. Det svared' stolten Fru Benedit,
Og hende randt Daare paa Kind:
"Des rigere ere Eders Frender,
Des større er Sorgen min."
20. Angest og Sorg var alt forglemmt,
Den kommer til mig igjen,
Jeg skilles nu fra min Kjæreste,
Har Brede af Frende og Ven."
21. Hun satte en Kirke over hans Grav,
Et Guldkors over hans Ben;
Saa foer stolte Fru Benedit
Hjem til fjær Broder sin.

22. "Hil sidde I, Herre Kong Byrge!

Allerkjæreste Broder min!

Hvad Naade vil Du gjøre
Mod kjæreste Søster Din?"

23. "Ikke vidste jeg, lidt Benedit,

Kjæreste Søster min,

At Du drogst i fremmed Land
Alt med saa fattig en Svend."

24. Det svared' stolten Fru Benedit

Baade med Tugt og Ere:

"Havde Gud ladet ham leve med mig,
Aldrig var jeg kommet her."

25. Svared' det stolten Fru Benedit

Og talede hun for sig:

"Havde Gud ladet ham leve med mig,
Aldrig havde jeg trængt til Dig."

26. Opstod Konning Herr Byrge,

Han tog hende i sin Gavn:

"Alt det Gode som jeg formaer,
Det skal komme Dig til Gavn."

Thi skinner mit Skjold saa vide!"

LXXXVII.

Klosteranet.

No. 2.

Iste Vers.

Magnus var Komming i Sverrig,

Og aatte de Døttre to.

De vare dem begge unge og smaa

Da dem faldt Moder fra.

Saa vide da lægge de Helte deres Bej over
Sverrig.

2. "Hør Du, stolten Ellen,

Og kjære Datter min,

Bilt Du give Dig i Kloster

Før kjære Moder Din."

Saa vide da o. s. v.

3. "Ja saamænd, min kjære Fader,

Det maa vel saa være.

Jeg vil give mig i Vrede Kloster,

Der vil jeg leve med Ere."

Saa vide da o. s. v.

4. Det var stolten Ellen,
Hun vogner om Midienat i ~~noe~~
Af sine stærke Drømme,
Dem figer hun saa bradt.
5. "Mig tykte, at den Falke,
Og saa den vilde Valravn,
Det vil jeg for Sanden sige,
At de sloj i min Favn.
6. Mig tykte om de Falke,
At de for Østen sloj;
Jeg frygter jeg faaer Sorrig,
Som gaaer mig aldrig af Hu."
7. "Det Dig tykte om de Falke,
Og saa den vilde Valravn,
Det bliver Hr. Sonne Folkerson
Han Dig med Volden tar."
8. "Aldrig skal Sonne Folkerson,
Og aldrig face min Tro;
Jeg lover Kongen af Spanien,
Med alt det Gods jeg aa."
9. Det var stolten Ellen,
Hun skrev de Breve paa Stand,
Hun sendte dem Kongen af Spanien,
De kom Hr. Sonne til Haand.

10. Det var Sonne Folkersen,
 Han taler til sin Broder Knud:
 "Vi ville nu os fare afsted,
 Og ride til Øpland ud."
11. De rede i saa saare,
 Alt til Øpland ud.
 De komme for den Slotsport,
 De bøde Kong Magnus ud.
12. Det da svared' den Portner,
 Og een af Kongens Mænd:
 "Kongen ligger i Helsingør,
 Han taler ikke med Eder mere."
13. Saa glade vare de Herrer,
 Der de den Dydende fro:
 "End skulle vi i Asten gjæste
 Den allerfjønneste Tomfru."
14. De rede dem saa flur afsted,
 Hen til Øpland ind.
 De komme for den Klosterport,
 De rystede i den Ring.
15. De rede for den Klosterport,
 De rystede i den Ring:
 "Stat op, lid den Portepige,
 Og lad os snart herind!"

16. Den Tid de komme i Kloftret
Udi den Omgang ind,
Der mødte dem liden Ejenestemø,
Hun var vel svøbt i Skind.
17. "Hør Du, liden Ejenestemø,
Hvad jeg vil sige Dig:
Beedstu, hvor den Tomfru er,
Du dølge det ikke for mig."
18. "Huset er af Marmor,
Og Taget udaf Bly,
Sengen er med Silke bredt
En Tomfru sover deri."
19. Der vare de i Dage
De vare der i to,
De kunde ikke i Kammeret komme,
For Kongens Taffelsvende smaa.
20. De kunde ikke i Kammeret komme,
For gode eller onde Ord,
For de hugge de Taffelsvende tolv,
Saa de fulde døde til Jord.
21. Saasnart da blev den Kammerdør
Saasnart af Hængsler løst;
Og det var stolten Ellen,
Hun blev af Sengen rykt.

22. "Hvo bryder Brede Kloster?
 Og hvo saa gaaer herind?
 Og hvo tor slukke de Nattelys
 Alt over hin stolte Ellin?"
23. "Herr Knud han bryder Brede Kloster,
 To Riddere gaae derind.
 Selv slukker jeg Sorne de Nattelys
 Alt over hin stolte Ellin."
24. Aabenhoved, og varfodet,
 Og saa kom hun til Dør.
 Aldrig hørte jeg noget Kongebarn
 Saa ussel af Kloster ført.
25. Hun var hos ham i Vintre,
 Hun var hos ham i ni,
 Aldrig var hende saa vee eller vel,
 Hun talede ned ham i de.
26. Det var stolten Ellen,
 Hun lagdes i langen Traa;
 Hun sendte Bud efter Herr Sonne,
 Bad, han skulde til hende gaae.
27. Længe stod Herr Sonne,
 Og tænkte han ved sig:
 Hvi monne stolten Ellen
 Nu sende Bud efter mig?

28. Ind saa kom Herr Sonne,
Og stædes han for Bord:
"Hvad vil I nu, stolt Ellen?
Hvi haver I sendt mig Ord?"
29. "Jeg haver faaet min Helsot,
Jeg veed, jeg nu skal døe.
Jeg takker Gud Fader i Himmerig,
Som mig haver løst af Nød."
30. Han tog hende udi sin Arm,
Klapped' hende ved hviden Kind:
"Forlad I mig min Brøde,
Hjertallerkjøreste min!"
31. "Jeg kan Eder ikke forlade,
Alt for saa megen Bee.
Jeg haver med Eder de Døtre tre,
Jeg maatte dem aldrig see."
32. "Lad I nu den sorte Jord
Hen over med Silke brede,
Og lad nu de skjonne Tomfruer
For deres Moder indlede."
33. Det da var den sorte Jord,
Hun blev med Silke bredt;
Det da vare de skjonne Tomfruer,
De bleve i Stuen ledt.

34. "Velkommen, stolten Ingerlil,
Alt med Dit favre Haar!
Dg velkommen, stolten Karen,
Dg Kongens Fæstemaar!"
35. Velkommen, liden Kirsten,
Dg yngste Datter min!
Vil Du give Dig i Kloster
For kjære Moder Din?"
36. Svared' det liden Kirsten,
Jeg siger det paa min Sand:
"Hør I, min kjære Moder,
Jeg lover mig heller en Mand."
37. Det var stolten Ellen,
Hun græd af Angst og Harm:
"Maatte mig ikke vides en Son
Udaf mit eget Barn?"
38. Svared' det liden Kirsten,
Hende randt Taare paa Kind:
"Jeg vil mig gjerne i Kloster give
For kjære Moder min."
39. "Bliver Du der indgivet,
Udt en Silkesærk,
End bliver Du der uddraget
Alt med stor Hjertens Verk!"

40. Han tog hende andengang i sin Arm,

Klapped' hende ved hviden Kind:

"Forlad I mig al Brøden,

Hjertallerkjæreste min!"

41. "Jeg kan Eder ikke forlade,

Alt for saa megen Harm."

I haver taget min Djænesteqvinde,

Dg lagt hende i Eders Arm.

42. I haver taget min Djænesteqvinde,

Lagt hende paa Bolster blaa,

Mig haver I af Sengen skudt

Udi det bare Straa."

43. Han tog hende trediegang i sin Arm,

Klapped' hende ved hviden Kind:

"Forlad I mig al Brøden,

Hjertallerkjæreste min!"

44. Hun tog Guldringen af sine Hænder,

Slog dem mod sorten Jord:

"I tog mig ud af Kloster,

Mig selv saa meget imod.

45. I tog mig ud af Kloster,

Mig selv saa meget imod,

I slog de Taffelsvende tolv;

Der gif endnu aldrig for Bod."

46. Frem da ginge de Tomfruer tre, ^{med} ⁰⁴
Og dem randt Taare paa Kind,
Saa bade de strax Vensteb ^{gim} ^E ^{dato}
Deres Fader af Moder sin. ^{med} ⁰⁴
47. Det var stolten Ellen, ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴
Hun lægges til Væggen i Dvale.
Det vil jeg for Sanden sige, ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴
Hun døde ved den Tale. ^{med} ⁰⁴ ^E
48. Saa toge de stolt Ellen, ^{med} ⁰⁴ ^E ^{med} ⁰⁴
Lagde hende i sorten Ford; ^{med} ⁰⁴
Saa saare sorged' Herr Sonne ^{med} ⁰⁴ ^{gim}
For han var hende ikke god. ^{med} ⁰⁴
Saa vide da lægge de Helte deres Vej over
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
49. ~~En~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}
~~en~~ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^{med} ⁰⁴ ^E ^{dato}

LXXXVIII.

Hertugen af Skage

eller

Klosterranet

No. 3.

1ste Vers.

Hertugen udaf Skage,

Han haver en Datter saa hvid,
Udi alle disse Kongeriger
Finder man ikke hendes Lig,
I vinder op Segl af Silke, I segler i sonder.

2. Hertugen han haver en Datter,

Hun er saa overmaade væn;
Udi alle disse Kongeriger
Finder man ikke lige til den.
I vinder op Segl o. s. v.

3. Hertugen han lader en Stenstue gjøre,

Han lader den tække med Bly,
Der sætter han sin Datter
Med andre Komfuer udi.
I vinder op Segl o. s. v.

4. Hertugen han lader en Stenstue gjøre,
 Han lader den tække med Rør,
 Der sætter han sin Datter ind
 Med andre Tomfruer og Mør.
5. Det var lidén Hildegerd,
 Hun vaagner om Midienat,
 Talde hun sine stærke Drømme
 Baade skjøt og overbradt.
6. "Mig tykte jeg stod for Marice Alter,
 Jeg læsde Vor Frue Tider;
 Der sloj en Falk af Vinduet ind,
 Hans Hjædre være snehvide.
7. Mig tykte, jeg stod for Marice Alter.
 Jeg læsde paa mit Baand,
 Falken han kom flyvendes,
 Han satte sig paa min Haand.
8. Der sad han en lidén Stund,
 Han stagede med sin Vinge;
 Indkom da Dronning Blanke,
 Hun var saa vred tilsinde.
9. Saa tog hun den lidén Falk,
 Slog hannem ned til Jord;
 Ud da sluktes den Lampe,
 Som paa Marice Alter stod.

10. Ud da sluktes den Lampe,
Som paa Marie Alter stod;
Sønder da gif mine Ermeringe,
De faldt ned paa min Bod.
11. Sønder gif min Bræse bred,
Midt for mit Bryst den sad,
Af da faldt mit Hovedguld
Og Spangene skiltes ad.
12. Ad da skiltes mit Hovedguld,
En Løk faldt af mit Haar,
Marie Billede paa Alteret stod,
Det føldte for mig Zaarer."
13. Alle da sadde de stolte Tomfruer
Og Ingen gav Drømmen agt,
Foruden hendes øldste Søster,
Hun raadte Drømmen saa bradt.
14. "Gud naade Dig liden Hildegerd,
At Du est fød saa væn,
Du fanger saa mangen Hjertesorg,
Du glemmer ret aldrig den.
15. Vogte Dig, liden Hildegerd!
Du vogte Dig i Vintre tre,
Du lade aldrig nogen Verdens Mand
Dig enten høre eller see."

16. Aarle om den Morgen,
 Der Solen skinned' klar,
 Op stod liden Hildegerd,
 Hun børstet sit favre Haar.
17. Det var Hildegerd Hertugs Datter
 Hun svøber sig udi Skind,
 Saa gaaer hun udi Højeloft
 For sin kjær' Fader ind.
18. "Hør I det, min kjære Fader!
 I være mig saa huld,
 I lade mig lære Psalteren,
 Dg ikke at spinde Guld.
19. Hør I det, min kjære Moder!
 I er en Frue saa klog,
 Sender I mig til Ejuse Kloster,
 At lære at læse i Bog."
20. Svared' det Hertug Erik
 Under sin Skarlagen rød:
 "Jeg haver slet ingen Datter,
 Der skal i Klosteret døe.
21. Jeg haver ingen Døtre,
 Der sjunge skal i Chor,
 Men jeg haver høviste Døtre fem,
 Jeg giver mit Guld og Jord."

22. "Teg haver drømt en Drøm i Nat,
Den ligger mig haardt udi Hu,
Min kjære Fader! T vide mig Bon,
Teg bliver en Klosterjomfru."

23. "Nej saamænd, min kjære Datter!
Du tor det aldrig tænke,
Høviske bede Dig Riddere
Dertil saa riger En."

24. "Teg beder Eder, min kjæreste Moder!
Alt i saa sterk en Tro,
T lader mig ind i Ljuse Kloster
Hos Klosterjomfruer at boe."

25. Det var hendes kjær' Moder,
Hun bad hendes Fader paa ny:
"T lader hende drage i Ljuse Kloster
Saa længe hun lærer at sye."

26. T lader hende være i Ljuse Kloster
Saa længe hun lærer Søm,
Først hun bliver fuldvoxen,
Vi hente hende hjem igjen."

27. Ud da ledtes Gangeren hvid
Var tækt med Silke rød,
Saa sorte de bort i Ljusekloster
Den allervænneste Ms.

28. Der var hun udi Vintre,

Og der var hun udi fem,

Det vidste ingen Verdsens Mand

Og ingen velhyrdig Svend.

29. Det spørges ud fra Skage,

Det spørges saa langt ad Led:

Hertugen haver sin Datter bortsendt,

Slet ingen Mand hende veed.

30. De rige Fruer af Upsal

De sidde saa højt udi Sal,

De kom hos Dronning Blanke

Om Hertugens Datter i Tale.

31. "Hertugen haver en Datter

Saa væn over alle Mør,

Han haver hende saa langt bortsendt

Alt til de norske Øer.

32. Hertugen haver en Datter

Saa væn over Domfruer alle,

Udi Ljusekloster er hun dulgt,

De monne hende Hildegerd falde.

33. Der haver hun været i Vintre,

Og vel udi Vintre tre,

Hende faaer ingen Verdsens Mand

Enten at høre eller see."

34. Alt sad de oplandiske Fruer,
De mente, de sad udi Søn,
Det hørte Junker Herr Boldemar,
Kongens yngste Søn.
35. Meldte det Junker Herr Boldemar,
Han bad lægge Sadel paa Heste:
"Vi ville ride os op paa Land,
Eventyr at forsøge og friste."
36. Det var Junker Herr Boldemar,
Han rider over Bjerge og Lide,
Der han kom til Ljuselkloster
Det var om Aftens Tide.
37. Det var Junker Herr Boldemar
Han ganger i Kirken ind,
Alle de Tomfruer der vare inde,
De skjulte dem med deres Lin.
38. Alle de Mør, i Klosteret var',
De hvived' dem med deres Lin,
Foruden liden Hildegerd,
Hun skjulte sig med Skarlagenkind.
39. Det var Junker Herr Boldemar,
Han kjendte vel Skarlagen rød,
Det drog ingen Klosterjomfru,
Der skulde i Klosteret døe.

40. Det var Junker Herr Boldemar,
 Han rækker hende Haanden saa hvid;
 ”Hør I stolten Hildegerd!
 For Eders Skyld kom jeg hid.”
41. Jeg havde redet min Ganger træt
 Over Bjerge og højen Lide,
 Hør I det, lidens Hildegerd!
 Lader mig god Billie nyde.”
42. Svarede det lidens Hildegerd,
 Saa hvid som en Rosensblomme:
 ”Jeg havde efter Eder flet ingen Bud,
 Saa lidet vented jeg Eders Komme.”
43. I maatte fast heller hjemme været
 Og kafte med Skafte og Stang,
 End I skulle havt saa megen Unag
 Og redet den Bes saa lang.
44. I maatte fast heller hjemme været
 Og leget med Rakker og Hinde,
 End I skulle redet over Dovrefjeld,
 Saa Lidet kan I her vinde.”
45. Det var aldrig saa aarle eller filde
 De Klokker tage til at ringe,
 Den Herre jo ganger i Ejusekloster,
 At høre de Tomfruer sjunge.

46. Det var om en Tuleaften,
Messen var god at høre,
Det var Junker Herr Boldemar
Han lader selv Messen gjøre.
47. Under Messen blev den Herre syg,
Saa saare han flagede sig,
Saa falsk da var hans Hjerte,
Han gjorde den Tomfru Svig.
48. Han lod fjsbe Lagen og Vor
Dg kjøbte saa bred en Sten,
Begjerte, at udi Ejuse Kloster
Der maatte hvile hans Ben.
49. Da ringed' alle de Klokker,
De monne saa klinge og gaae,
Udi Ejusekloster Kirke
Satte de den Herre paa Baar.
50. Det var liden Hildegerd,
Hun tager de Lamper ihænde,
Saa ganger hun i Kloster-Kirken,
Og Lysene over Liget tændte.
51. Det var liden Hildegerd,
Hun tændte op Vorlys ni;
"Gud glæde din Sjæl Herr Boldemar!
Du misted' saa ung Dit Liv."

52. Den Tomfru stod for Marie Alter,
 Hun gjorde Bor-Frue stor Grez;
 Op stod han Junker Boldemar,
 Han holdt sig hende saa nær,

53. Han slog over hende Kaaben,
 Den var af Fløjel blaa,
 Saa bar han hende af Kirken ud
 Alt over den Kirkegaard.

54. Han løfted hende paa sin Ganger,
 Han red saa langt af By,
 Han havde med sig en Lappe Find,
 Han hjalp dem saasnart i Ly.

55. Der be kom i Skoven ud,
 Som Ulve gjælde og tude,
 Der maatte den Tomfru hvile om Nat
 Hos Junker Boldemars Side.

56. Det var Junker Herr Boldemar
 Og førde han hende hjem,
 Dulgte han hende til Midsummers Tid
 At det vidste ingen Mand.

57. "Hør I det, Junker Herr Boldemar!
 En Bon beder jeg Eder om:
 I lader min Moder det vide,
 At I haver ført mig hjem."

58. "Nej, min skjonne Hildegerd!
Det kommer os ikke til fromme;
Jeg siger det Dronningens Moder min,
Hun favner saavel Eders Komme."
59. Det var Junker Herr Boldemar.
Han kom der ridende i Gaard,
Ude stod Dronning Blanke,
Hun var vel sovbt i Maard,
60. "Velkommen Junker Herr Boldemar!
Kjære yngste Sonnen min!
Hvor haver Du været saa længe?
Og hvor gik Rejsen Din?"
61. "Vel da gik min Rejse,
Og nok da haver jeg fundet,
Den allerkjønneste Tomfru
Haver jeg med Eiste vundet.
62. Jeg vandt hende ikke med Glavind,
Jeg vandt hende ikke med Spjud,
Hertugen's vænneste Datter
Til jeg af Klosteret ud."
63. "Hør Du det, min kjære Son!
Du gjor mig ikke den Harm,
Kong Eriks Datter blev Dig givet,
Da I var begge Born."

64. "Kong Eriks Datter af Dannemarke
 Faaer vel en anden Mand,
 Jeg sviger ikke Fru Hildegerd,
 I hvad mig ganger tilhaand."
65. Kong Eriks Datter af Dannemarke
 Hende passer jeg Intet paa,
 Alt om hun var mig given
 I Wuggen som hun laae."
66. "Hør Du Junker Herr Boldemar!
 Lad fare Din Hadingsviv,
 Eller skal Du aldrig Kronen bære
 I Sverrigs Kongerig."
67. Du skal aldrig Spiret styre,
 Ikke heller Kronen faae,
 Jeg vil Dig aldrig for Moder være,
 Om Du ganger af mit Raad."
68. "Da haver jeg de Brødre to,
 De kan vel styre det Land;
 Jeg sviger ikke Fru Hildegerd
 I hvad mig ganger ihaand."
69. Af Gaarden red Junker Boldemar
 Han syntes at være vred;
 "Saamænd! min kjære Moder!
 Jeg kommer her aldrig meer."

70. Sælge vil jeg min fædrene Jord,
Og samle det Guld i Skrin,
Drage vil jeg i fremmede Land
Med Allerkjæreste min."

71. Det var Junker Herr Boldemar,
Han samled' det Guld i Skrin,
Saa drog han til Væstergylland
Med Hjertallerkjæreste sin.

72. Det var Junker Herr Boldemar
Han kjøbte baade Ganger og Karm;
"Nu ville vi af Landet rømme,
Og gjøre vore Frænder den Harm?"

73. Det stod saa i Maaneder,
Og det stod saa i fem,
Ikke spurgde Dronning Blanke
Til sin Son i alle dem.

74. Det var om Vor-Frue Dag
Messen var god at høre,
Da sikk Blanke Dronning
De unge To at spørge.

75. Det var Blanke Dronning
Hun lader Vinen blande,
Det var den største Edderdrif
Hun lod i Hornet rinde.

76. Og det var Blanke Dronning
 Hun falder paa liden Smaadreng:
 "Sæt Dig paa Din liden Ørs
 Og rid til Øpland hen.
77. Bed Du Junker Hr. Boldemar,
 Han lader bortfare sin Qvide,
 Og drikke af den nyblandet' Vin,
 Jeg sender hannem med stor Blide.
78. Du bede ham, intet sørge,
 Men drikke den klare Vin,
 Og skænke hende skjonne Fru Hildegerd
 Hjerteallerkjæreste sin."
79. Herr Boldemar holdt det til Munden og draf,
 Det monne i Brystet rinde,
 Hans Rosenskinder salmed' derved
 Og sønder gik Silke Linde.
80. Saa tog de Junker Herr Boldemar
 Og lagde ham Lig paa Baar,
 Fru Hildegerd daaned' til Sorden derved
 Og fælded' saa modige Zaarer.
81. Hun vred det Guldbaand af sin Arm,
 Hun fældte de modige Zaarer,
 Hun gjorde det af stor Hjertens Verk,
 Rev af sit favreste Haar,

82. Det lakked' fast ad Aftenen
Og Duggen den faldt paa,
Det var stolten Hildegerd
Hun sit saa sterk en Traa.

83. Det var stolten Hildegerd,
Hende var saa meget vee,
Det skede inden Hanegal
Hun fødde de Sonner tre.

84. De to første de døde,
Den tredie leved' igjen,
Det vil jeg forsanden sige,
Sit Liv lod hun for dem.

85. "Tager nu bort min lidens Søn,
Og svøber I ham udi Lin,
Og sender I ham til Skage
Til kjæreste Moder min.

86. Beder hende og inderlige,
At hun vil være hannem huld,
Hun vil lade ham opføstre
At arve mit røde Guld.

87. Hun maa hannem sætte til Skole,
Han maa vel blive Præst,
Over vore Sjæle messe
Og sjunge den lange Læst.

88. I siger min Faber og Moder Godnat,
 Dg saa mine Søstre tre;
 I Aften bliver jeg i Vorlagen lagt,
 Saa sees vi her aldrig mere."
89. Den Frue vendtes til Bæggen bradt,
 Hun døde i samme Stunde,
 Alle de Fruer i Højeloft var
 Saa saare deres Øyne de runde.
90. Saa toge de skjønnen Hildegerd,
 De lagde hendes Lig paa Baar,
 Da kom hendes kjære Moder
 Ridendes strax i Gaard.
91. Den Frue ind ad Døren tren,
 Hun saae da begge de Lig;
 Da sortned' og blegned' hun derved
 Dg gav sig ilde derved.
92. "Nu lægger disse Lig til Opsal
 Alt under saa bred en Sten,
 Teg tager med mig det lidet Kind,
 Saa sorgendes rider jeg hjem."
93. Christned' de den liden Søn,
 Der Munkene sang udi Chor;
 Der Messen var udsjungen,
 De satte de Lig i Jord.

94. Christned' de den liden Søn,
De lod ham bære til Daab,
De kaldte ham Valdemar Hildegerdsøn,
Saa vidt da stander hans Lov.
I vinder op Segl af Silke, I segler isønder.

LXXXIX.

Thule Vognsen og Svend Graa.

1ste Vers.

Lunde Kirke der yppes en Stevne,
Og der rider til baade Ridder og Svende,
Ridder og Svende, baade Fruer og Moer,
Og danske Dronning i Skarlagen rød.

Lever Hr. Thule Vognsson da det skal hævnes.

2. Fruer og Moer

Og danske Dronning i Skarlagen rød.
Fru Mettelille lader en Guldstol gjøre,
Lader den udi Lunde Kirke indføre.

Lever Hr. Thule Vognsson da det skal hævnes.

3. Guldstol gjøre,

Lader den i Lunde Kirke indføre;
I London blev den Guldstol gjort,
Til Lunde Kirke med Hofmod ført.

Lever Hr. Thule Vognson da det skal hævnes.

4. Guldstol gjort,

Til Lunde Kirke med Hofmod ført.
Stolt Mettelille skulde til Kirken fare,
Hr. Graa Svend tager alt paa hende varæ.

5. Fru Mette ganger i Guldstol at staae,
Hr. Graa Svend giver hende Spot derpaa.
6. Fru Mettelille skulde til Offer gaae,
Hr. Graa Svend ganger i Guldstolen at staae.
7. Fru Mette sig fra Ultret omvendte,
Saa sride da rinder hende Zaarer paa Kinde.
8. "Hr. Graa Svend, Hr. Graa Svend! lad fare
Din Gammen!
Vi forliges aldrig i Stol tilsammen."
9. Hr. Graa Spend tog Fru Mettelille i Haar,
Han slog hende ned til sorten Jord.
10. Fru Mettelille kom fra Kirken og hjem,
Og hendes syv Sonner gange hende igien.
11. Hendes syv Sonner gaa hende imod,
Den yngste bredte hende Pelt under Jord.
12. "Velkommen Fru Mette! kjoer Moder min!
Hvi rinder Eder Zaarer paa hviden Kind?"
13. "Jordi rinder Zaare paa hviden Kind,
Hr. Graa Svend drev mig af Stolen min.
14. Det haver jeg for Eders Fader under Jord,
Baade Last og Harm og Hadings Ord." D
2den Del.

15. Saa fasted' hun sin Kaabe paa Bord:
"Hr. Thule! Du tænk paa Din Faders Mord!"
16. "Min kjære Moder! I græde ikke saa,
Der skal snart komme god Bod paa."
17. Kjære Moder! I laane mig Skarlagen smaa,
Dg Søster! I sætte mig Guldkrone paa.
18. I laane mig Eders Ermkaabe rød,
Saa skal jeg hævne min Faders Død."
19. Hr. Thule han havde en lidet Smaadreng,
Han var Hr. Graa Svends fuld tro Ven.
20. Det var Hr. Graa Svends gode Ven,
Han sendte Hr. Graa Svend Bud igjen.
21. "Hr. Graa Svend! I skynde Eder snarlig
gen hjem!
Hr. Vogns Sønner agte Eder et Men."
22. "Hvi skulde jeg fra Kirken hjemfare?
Teg seer saa favr en Brudeskare."
23. "Hr. Graa Svend! I skynde Eder snarlig
gen ud!
Den Tomfruskare bliver Eder ikke god."

24. Hr. Thule han først over Stedten tren,
Hr. Graa Svend rækker hannem Haanden igjen.
25. "Hr. Graa Svend! Du hold Din Haand
hos Dig,
Du vedst, Du vog min Fader fra mig."
26. "Hvad jeg mod Dig dermed haver brødt,
Det haver jeg med det røde Guld bødt.
27. Af Sølv og Guld tre tusind' Mark,
Det var en fattig Svend Bod vel stærk."
28. "Haver Du min Fader med Gren bødt,
Da er min Moder af Guldstolen stødt."
29. "Saa hjelpe mig Gud og den hellige Aand!
Teg rørte hende hverken med Fod eller Haand."
30. Hr. Thule drager Sværd under Skarlagen
Skind,
Hr. Graa Svend rømmer ad Kirken ind.
31. Hr. Thule han sit Sværd uddrog,
Hr. Graa Svend han i Stykker hug.
32. Sit Sværd uddrog.
Hr. Graa Svend han i Stykker hug,
For Marie Alter der stiltes det Blod;
For Sankt Steffens Alter ligge de baade.
Lever Hr. Thule Bognson, da det skal hævnes.

XC.

Hr. Alf, Greve af Tønsberg,
Fribytter.

Iste Wise.

Iste Vers.

Hr. Alf han er en Edeling
Baade til Stevne og saa til Ting.
Kjende I Alf?

2. Hr. Alf han lader en Snekke boe,
Han vilde baade rove og roe.
Kjende I Alf?

3. Hr. Alf han lader de Snekker gjøre,
For han vil en Sorover være.
Kjende I Alf?

4. Han srew Kredsen paa den Sand,
Og saa sprang han i fremmer Stavn.

5. Alf han staer i fremmer Stavn,
Han seer de Kogger for Kjøbenhavn.

6. Alf han seer ud i Søen saa vide,
Han veed de Stier, som Skibene monne stride.
7. "Hisset seer jeg de Kogger ni,
Det bliver mit Gods som der er udi."
8. Han sætter sig alene i Baad,
Og saa roer han de Kogger imod.
9. "Vel mødt, vel mødt! rafte Høfsmænd!
Hvor ville I i Havnens ind?"
10. "Vi segle os til den Havn ind,
Som vi kunde gienneste Hr. Alf finde."
11. "Hvad ville I da give den Mand,
Som Eder Hr. Alf vise kan?"
12. "Vi ville give hannem Guld og Sølv,
Pendinge saa mange han have vil.
13. Ad Gave og Skjænk skal han ej lede,
Snekken med al sin ganske Nede."
14. "Kjære Høfsmænd! hvad ville I Alf gjøre,
Om I kunde hannem opspørge?"
15. "Hans Svende dem ville vi hugge og slaae,
Hannem lægge vi selv den Bolte paa."

16. "Her skulle I Minder Alf finde,
Saa lidet Sejer I af mig vinde."
17. "Vel op, vel op! I raske Drenge!
I hugge sønder baade Tove og Strenge!"
18. Hr. Alf han hug til han var mod,
Han stod i femten Ridderes Blod.
19. Saa tog han alle de Kogger ni,
Og seglede dermed til Norge sti.
20. Og der kom Tidende til Rostok ind,
Der blegned' saa mangen Rosens Kind.
21. Der græd Enker og der græd Børn,
Dem havde gjort fattig denne skadelige Drn.
22. Dog de maatte lide denne Hatn og Men,
Deres Bon faldt ikke paa Stok eller Sten.
Kjende I Alf?
-

XCI.

2den Visé

D m H r. A l f.

1ste Vers.

Alf han er i Norges Land født,
Hannem lyster der ikke at være;
Han haver vel femten Herreder i Læn,
Han kan sig deraf nære.

2. Alf han ganger paa grønnen Bold,
Dg læser han der sine Tide,
Der møder hannem Bendit Rimaardsøn,
Hans Skjebne var ham ikke blid.

3. "God Morgen, god Dag! lidens mindre Alf!
Du est saa modig en Herre:
Men bliver Du Kongens Fange i Dag,
Ikke staer Landet desværre."

4. "Ikke saa er jeg Mindre Hr. Alf,
 Du tør det ikke vente;
 Jeg er en lidet Messedreng,
 Skal Vin for Presten hente."
5. Saa løfted' han op hans høje Hat,
 Og saae hannem i sin Vandet;
 "Alt er Du norske Hr. Mindre Alf,
 Om jeg kan ret forstande."
6. Du havet og været en Klerk med mig,
 Det maa jeg sige forsande,
 Jeg kændte Dig i det Skolehus,
 Du gjorde os Andre stor Vaande."
7. "Dg est Du Bendit Niimaardson,
 Dg da est Du min Frende;
 Du svær en Ed for mig i Dag,
 Det Du mig aldrig kændte."
8. Men de toge hannem, Mindre Hr. Alf,
 De sloge hannem Bolten om Hod;
 Førte de hannem til Helsingborg,
 Den danske Dronning imod.
9. "Tager I nu Mindre Hr. Alf,
 Lader hannem i Stuen indgange!
 I lade de Fruer og stolte Tomfruer
 Skue saa rig en Fange!"

10. Det da svared' den danske Dronning,
Det første hun Mindre Alf saae:
"Er det ikke andet for en Mand,
Der saadanne Sag'n gaaer fra?"
11. "Endog jeg er paa Væxten liden,
Dog er jeg mandelig k'øn; ~~k'øn~~
Men aldrig lever Du saa god en Dag,
At Du ssder saadan en Søn."
12. Jeg gav dertil min Haabe blaa,
Er saaaren i Roser og Lilie,
Jeg maatte ikkun een Nat hos Eder sove,
Om det var saa Eders Villie.
13. Maatte jeg en Nat ikkun hos Eder sove,
Det vidste ikke uden Eders Terne,
Det vil jeg forsanden sige,
J bade for mig saa gjerne."
14. Det svarede hannem dansker Dronning,
Hun slog sin Haand mod Bord:
"Du skal klede en Stejle imorgen,
Førend Folk de gange til Bord."
15. "Hvi stejlede Du ikke Knud af Sønderborg,
Ikke Svar af Holstebro,
Ikke da vare de meget bedre end jeg,
Dog de vare Dig mest tro."

16. Toge de lidet Greve Hr. Alf
 Lode hannem af Stuen udgange:
 Nok saa have Fruer og stolte Tomfruer
 Skuet den skalkagtige Fange.
17. Og de ledte Mindre Greve Hr. Alf
 Østen for Helsingborg ud;
 Sine Synder han kjendtes saa flagelig,
 Saal fast raabte han til Gud.
18. "Jeg raader hver ørlig Danneqvindes Søn,
 Han tage efter Hæder og Vte,
 Han blive i Landet og tee sig vel,
 Med Eige kan han sig nære.
19. Nu harver jeg taget og røvet uden Skjel
 Saal mangen god Dag og Aar;
 Hvad man med Synd og Uret bekommer,
 Med Skam og Sorg det gaaer.
20. En Greve var jeg af Erlings Et
 Over Tunsbergs Læn det rige,
 Det voldte mig Falld og Bedermod;
 Jeg vilde for ingen Mand vigé.
21. Først da bedrev jeg grueligt Mord
 Paa Hver som jeg sik isinde,
 Saal sparte jeg hverken Kvinde eller Mds,
 Jeg dem baade læsted' og skændte.

22. Jeg tog den fattige Borger fra
Sit Gods og Liv tillige,
Det klager baade Enke og faderløst Barn,
Saa højt til Gud de skrige.

23. Gud være mig blid og misskundelig !
Derefter monne jeg forlange;
At jeg efter denne her haanlige Død
Det evige Liv maatte fange.”

XII.

Son Rimaardsons Skriftemaal.

1ste Vers.

Snekken hun ligger paa Lande,
Og Græsset under hende groer,
Og hende styr'de aldrig saa rast en Hofmand,
Siden hende styr'de Hr. Son.
Men Søen hun tager saa Mangen.

2. Dan Konning han sidder i Nibe
Og skriver han ud saa vide,
Han byder alle sine gode Hosmænd,
Af Styreshavn sig udrede.
Men Søen o. s. v.

3. Og det var Hr. Son Rimaardson
Kasted' Brynien over hviden Hals;
"I hvo som ikke vil segle i Dag
Han tjener sin Herre med Falst."
Men Søen o. s. v.

4. Det var Hr. Son Rimaardson
Han gjorded' sig med sit Sværd:
"Hwo som ikke vil segle i Dag,
Han tjener sin Herre med Færd." (Færd)
5. "I Aften ville vi drikke,
Om vi kunne Øllet faae,
Imorgen ville vi segle,
Om Borren den vil staae."
6. Det svarede Hr. Son Rimaardson:
"Det maa vor Herre ikke spørge!
Han sendte os Bud og dertil Brev,
Det maa vi lyde og høre."
7. Og det var Skipper Haagen hin fromme
Han løstet sine Øjne mod Sky:
"Hwo som Søen vil segle i Dag,
Kommer aldrig levend' til By."
8. Det svarede Hr. Son Rimaardson
Og han tog etter oppaa:
"Hwo i Dag gaaer ikke tilsløbs,
Han er sin Konning utro."
9. Det meldte han gamle Skipper Haagen
Han udaf Bindvet faae:
"Ikke kan nogen Mand segle i Dag,
Medens saadan Storm staer paa."

10. Det var Hr. Son Rimaardson
Han raabte over al den Havn;
"J vinde op Segl, S danske Hofmænd!
Med mig i Herrens Navn."

11. Og der de kom lidt ud fra Land,
Den Bølge rejste sig under Sky;
Alt sad han gamle Skipper Haagen,
Han vidste hverken Land eller Ly.

12. Der de komme paa det vilde Hav,
De Bølger legte fra Grunde;
Alt da sad den gamle Skipper,
Saa saare hans Øjen de runde.

13. Skibet vilde ikke lyde sit Nor,
Det drev for Bove og Bind,
Alt sad han Hr. Son Rimaardson
Med sorgende Haand under Kind.

14. Hver den salte Sæ som Stormen drev,
Den gik over Budses Bord;
Saa stille sad Hr. Son Rimaardson,
Som Fruer havde flagret hans Haar.

15. "Hvor er nu de gode Hofmænd,
Tastes talte saa stort?
De tage nu selv den Styre i Haand!
Og nu gaaer Ankaret bort!

16. Hvor ere nu de store Vovhalse,

Jastes gjorde den Nøst?

De gaae her til Styren at staae!

Og nu er Seglet løst!"

17. Meldte det Skipperen af stor Angest

Og sagde han derfra:

"Her er vist en Bansmand inde,

Medens Skibet vil ikke fremgaae.

18. Vi ville kaste den Lod omkring,

Og see, hvem den falder paa;

Er her nogen udædik Mand inde,

Han skal for Skibsborde gaae."

19. Og det var Hr. Jon Rimaardsøn

Han taler til liden Smaadreng:

"Du hente mig ind mit Taylebord!

De Terning maa have deres Gjænge."

20. Saa kasted de med Terning omkring,

De Terninger vare saa smaa,

Og det saldt Hr. Jon Rimaardsen til,

Han skulde for Skibsborde gaae.

21. "Nu ere vi kommet saa langt fra Land,

Teg kan ikke Præsten naae;

Chi vil jeg gjøre mit Skriftemaal,

Bor Herre maa høre derpaa."

22. Det var Hr. Jon Rimaardsøn
 Faldt paa sine bare Knæ,
 Og saa gjorde han sit Skriftemaal
 Alt til det Segletræ.
23. "Løkken saa haver jeg mangen skjøn Enke
 Og daaret saa mangen Mo;
 Men det kom aldrig udi min Hu,
 Jeg skulde paa Havet døe."
24. Løkken saa haver jeg Enker,
 Og daaret saa mangen Liv,
 Men det kom aldrig udi min Tanke,
 Jeg skulde her miste mit Liv.
25. Jeg haver ganget paa Helsingborg
 Bedreven baade Hor og Mord,
 Saal mangen ørlig Bondesøn
 Begraven i hedensk Jord.
26. De hellige Kirker haver jeg brudt,
 Og Klostre haver jeg brændt,
 Saal mangen haver jeg stolt Tomfru
 Paa Hæder og Ere skjændt.
27. Den rige Krist i Himmerig
 Jeg takker her for sin Naade,
 Havde jeg hensfaren uden Skriftemaal,
 Min Sjæl maatte lide stor Vaade.

28. Kommer der Nogen af Eder til Land,
Og m̄der min Fæstems,
I sige, hun maa vel gifte sig,
Jeg sank udi salten Sø.
29. Kommer der Nogen af Eder til Land,
Og spørger min Moder ad mig,
I sige, jeg tjener i Kongens Gaard
Og er baade frast og qveg."
30. Det var Hr. Jon Rimaardson
Bandt Poser tre paa sig:
"Og den skal aldrig fattig bortdøe,
Som jorde vil mit Lig."
31. Det var stor Ynk, der han gjorde Kors
Alt over den Bølge blaa,
Og tog saa bort den vilde Sti,
Til Havsens dybe Bund laae.
32. Og de vare syv og syvsindstyve
Udaf de Kongens Mænd,
Der kom ej flere til Land end fem,
Deriblandt var Hr. Jons Dreng.
33. "Vi gaae os til Kirkegaard,
Bede Gud i Himmerige!
Vi bede for Hr. Jon Rimaardson
Kongen fanger aldrig hans Lige."
- uden Del. P

34. Og nu ligger Buds for Borringholm,
Og saa for striden Strøm,
Der flyde omkring de uselige Lig,
Hun giver dem ikke i Gjem.
Men Søen hun tager saa Mangen.

XCIII.

Røverne for Nordenkov.

1ste Vers.

De Røvere ligge for Nordenkov,
Dg Skoven er deres Skjæl,
Om Matten gaae de til Bondens Gaard,
De drikke med hannem god Jul.
De Røvere hvile for Norden under Skoven.

2. Og de gaae dennem til Bondens Gaard
Med skarpe Spyd' i Hænde;
"Du give os af Din Juletonde!
Du est vor skynde Frende. (beslaglit)
De Røvere hvile for Norden under Skoven.
3. Og Du skal laane os Hus i Nat,
Dg pleje os herlig og vel;
Dg vi ville hos Din Hustru sove,
Eller slaae Dig selv ihjel."
De Røvere o. s. v.

4. "Jeg vil give Eder baade Øl og Mad,
 Og pleje Eder saare vel;
 Jeg beder Eder for den øverste Gud,
 I gjøre mig ingen Uskjel."
5. Og ville I her tage Hus med Magt
 Og raade for Ulting selv,
 Og ville I krænke min unge Bir,
 Da skeer mig stor Uskjel."
6. Somme kasted' deres Sverd paa Bord
 Og somme deres Skarlagen Skind,
 Og somme bade Bondens Hustru
 Bære for dem Øl og Vin.
7. Det var Aase Bondens Hustru
 Hun kunde vel føje sine Ord,
 Og saa tog hun de Silke-Duge
 Hun slog dem over det Bord.
8. De aade og drukke en lidet Stund
 Og ikke end saare længe;
 Opstod Aase Bondens Hustru,
 Hun sagde, hun vilde rede Senge.
9. Det var Aase lille Bondens Hustru
 Hun vilde hos Nøerne ikke sove,
 Derfor gik hun den lange Vej
 Alt gjennem de mørke Skove.

10. Og hun tog God saa ræs i Haand,

Saa saare modig hun var,

Hun havde vel fire sterke Mile

Til Drost Hr. Peders Gaard.

11. Der hun kom udi Hr. Peders Gaard,

Der axled' hun Kaaben blaa,

Saa gaaer hun dristig i Højeloft,

Som Drost Hr. Peder han laae.

12. "J vaagne op, Drost Hr. Peder Hoseøl,

Og J sove alt saa hardt,

De Røvere som laae for Nordenstov,

De ere til Vort i Nat.

13. Sove J Hr. Peder Hoseøl?

Eller og J vaagen er?

Nu maa J finde de Røvere tolv,

De sidde i Bondens Gaard."

14. Det var Drost Hr. Peder Hoseøl,

Han raaber paa sine Hofmænd:

"J vaagne op, J töve ikke længer!

Thi os komme Tidende tilhænde.

15. J vaagne op, det er nu Tid,

J drage paa Brynie uden Falst!

J vogte Eder for Nilaus Ufridsøn,

Han er saa haard en Hals."

16. Det da meldte de Nøvere tolv,
 Som drukke i Bondens Stue;
 ”Hvor er Bondens væne Hustru,
 Som i Nat skal hos os sove?”
17. Bonden han svared' et Ord saa bradt:
 ”At hun nu tøver saa længe,
 I vredes ei ved, hun skynder sig
 At rede de Gjestesenge.”
18. Og det var goden Bonde,
 Han udaf Vinduet saae:
 ”Her holde vel tredive rafte Hofmænd,
 De ere som Duer graa.”
19. Det svared' Hr. Niels Ufridsøn,
 Der han de Hofmænd saa:
 ”Ikke frygter jeg i Dag for dem,
 Om Sverdet holde maa.”
20. Det var Lave Rimaardsøn,
 Saae de Hofmænd komme til By:
 Dem agte vi ikke ved en Bonne,
 For dem ville vi ikke fly.”
21. De stødte paa Dørren, det gav god Bulder,
 De stødte med Glavind og Spyd:
 ”Du stat op, Nilaus Ufridsøn!
 Du kom til os herud!”

22. "Wel syv Tonder Guld og otte af Sølv,
Dennem vil jeg Eder give,
J lade mine Staldbrodre fare med mig,
J lade os blive ilive."
23. "Ikke passer jeg paa Dit hvide Sølv,
Fast mindre paa Dit Guld,
For Dig er mangt et faderløst Barn,
Som sidder saa sorrigfuldt."
24. Og det var Milaus Ufridsøn,
Han værjet sig som en Mand,
Han hug og slog saa længe om sig,
Imedens han Bjelke fandt.
25. Saa gjorde og Hr. Lave Rimaardsøn,
Han værjet sig i saa fast,
Saalænge indtil hans gode Sverd
Det sønder i Hjaltet brast.
26. Saa slog han Klodden mod en Sten,
Stak Odden i sorten Ford:
"Nu maa jeg give mig fangen i Dag,
Mig hjelpe Guld og gode Ord!"
27. Jeg beder Eder, Drost Peder Hoseøl!
J gjøre mig ingen Uret!
Thi Dronningen var saa nær min Frenke,
Min Fader af Keiserens Et.

28. "Dg var Dronninzen Din Frenke saa nære
Din Fader af Kejserens Et,
Hvi gif Dunda til Bondens Gaard, ~~odol~~
Gjorde hannem saa stor Uret?"
29. Saa tog man de Røvere tolv, ~~sig~~
Fulgde dennem foroven By, ~~sig~~
Paa Stejler satte man dem tillige, ~~sig~~
Dg de ware alle af ny. ~~med~~
30. Nu ligge de paa Stejle og Hjul, ~~og~~
Alt baade for Hede og Kuld; ~~med~~
Drosten førte til Kongens Gaard, ~~med~~
Tolv Kister fulde af Guld.
De Røvere de hvile for Norden under Skover,

XCIV.

N i e l s E b b e s e n.

Fr. 1ste Vers.

Greven samler alle sine Mænd,
Han drager af Slesvig frem,
Og aldrig saae nogen Mand sligen Hær
Enten før eller siden dem.

2. Greven drog i Danmark ind,
Hannem fulgte saa favr en Skare,
Fire Bannere og fire og tyve;
Hvo torde mod hannem fare?
3. Greve Gert han vilde til Randers ride,
Og did lod han sig raade;
Det var ham for lang Tid spaaet,
Han skulde sit Liv der lade.
4. Ikke vilde han lade det blive fordi,
Hannem lystede det at friste;
Riddere og Svende, Bønder og Bomænd
Dennem vilde han hjemme gieste.

5. De var vel atten tusinde Skytter
Foruden Riddere og fribaarne Mænd,
Tilsammen fyret syv tusinde,
Dg hvo kan stride mod dem?

6. Greven sendte Niels Ebbesen Bud,
Han skulde til hannem ride;
Han sagde hannem Fred og Fællig til,
Saa tryg skulde være den Lejde.

7. Greven han mødte Niels Ebbesen,
Norden ved Randers Strand:
"I være velkommen, Niels Ebbesen!"
Dg hure gaaer Eder i Haande?"

8. Greven rakte Niels Ebbesen Haand,
Dermed de taledes samnien;
Saa lidt da var der Skjent iblandt
Dg end fast mindre Gammel.

9. "Hør Du kjere Hr. Niels Ebbesen!
Du være velkommen her!
Hure staaer Huen i Nørre-Jylland?
Hvad er for Tidende der?"

10. Hure lide Dine Frender og Mage saa rige?
Dertil Din Hjertens Kjere?
Hvad heller vil I fegte med mig,
Eller Freden af mig begjere?"

- II. "Vel staaer Huen i Nørre-Sylland,
Hver Mand er trost og fro.
Kommer I, Herre, med Fejde eller Fred,
Hvad skulle vi lide paa?"
12. End haver jeg nu i Nørre-Sylland
Baade Frender og rige Mage;
Eders Maade de skulle tilrede være,
Ville I det af dem have?"
13. "Niels Ebbesen, Du est en konstig Mand,
Og dertil est Du from,
Hvor Du kan ikke den rette Vej dræbe,
Du rider saa langt derom."
14. "Hør Du, Hr. Niels Ebbesen!
Bil Du mit Frende bortride?
Hure mange Svende haver Du med Dig,
Som Du før vel paa lide?"
15. "End haver jeg nu blandt Syderne de faste
Baade Ven og dertil Frende,
Saa gjerne da skulle de følge med
Og mod deres Fiender stande."
16. Alt haver jeg tredive Svende med mig
Saadanme som de nu ere,
Hvad heller de ere stiere eller færre,
De ere mig alle lige fjere."

17. "Dg haver Du tredive Karle med Dig,
 Da er det vel tilmaade;
 Ægaar holdt Du i Hr. Bugges Gaard
 Med hundrede Heste i Plade."
18. Niels Ebbesen svarede saa overbradt
 Han trinte en God tilbage:
 "Dg er det enten Ridder eller Svend
 Som mig den Løgn paasagde."
19. Dg er det enten Mand eller Dvinde
 Mig det tor sige til,
 Jeg skal aldrig vige for hannem en God,
 Førre jeg faaer svaret dertil."
20. "Hør Du ejere Niels Ebbesen!
 Vi ville derom ej tale;
 Du ride hen til Hr. Bugge Din Ven:
 Om han vil Trostab holde."
21. "Skal jeg Eders Wrende fare herfra
 Og til Hr. Bugge henride,
 Hvad skal jeg hannem paa Eders vegne sige
 Det lade I først mig vide."
22. "Hr. Bugge han haver mig længe undsagt,
 Ogsaa hin unge Povl Glob,
 Hr. Andres Frost er een af dem
 Dg fremmerst udi Eders Hob."

23. Og selv haver Du, Niels Ebbesen!

Nogle Hofmænd ridend' hos Dig,
Og de have været i mit Brød,
Og ere nu rømte fra mig.

24. Først er han hin unge Eske Frost

Og saa hans Brødre to,
Foruden mit Ja foruden mit Minde
De af min Tjeneste drog.

25. End flere, jeg haver til Billie gjort,

Og de mig nu forsmaae;
I lyde fast paa Hr. Bugges Raad
I see, hure det vil gaae!"

26. "Hr. Bugges Raad veed jeg ikke af,

Hvad han vil lade eller gjøre;
Anders Frost haver været Eders Tjener tro,
I skulde ikke andet spørge.

27. Hr. Anders Frost den duelig' Mand

Forsvarer saa vel sin Ere,
Vilde han af Eder Orlov have,
Hvi vilde I hannem det værge.

28. Det er saa Sæd i Danmark,

Haver været fra gamle Dage,
At hvilken Svend som ikke vil tjene,
Da maa han Orlov tage.

29. Og der er Ingen tilsammen viet
 Uden Munken og hans Kappe;
 Hofmand rider og Hofmand bier,
 Hvor han kan tjene tiltakke."
30. Det da svared' hannem Greve Hr. Gert,
 Hannem lysted' det ikke at høre;
 "Ingen maa fra sin Herre bortfare,
 Naar han lyster hannem at føre."
31. Og hør Du, Hr. Niels Ebbesen!
 Du snakker alt for længe;
 Enten skal Du af Danmark rømme,
 Eller jeg skal lade Dig hænge.
32. Fredhellig est Du hidkommet til mig,
 Fredhellig maa Du henride;
 Lod jeg det ikke alt for min Tro,
 Du skulde faae Andet at vide."
33. En fyrstelig Leide have I mig givet,
 Om jeg den ellers maa nyde,
 Have I, Greve Gert! noget Ondt i sinde,
 Det kan Eder selv fortryde.
34. Tyve maa I udi Galgen lade hænge,
 Baade for Ravn og Ørn;
 Saa lettelig jeg udaf Danmark
 Ej rømmer fra Hustru og Børn.

35. Men skal jeg rømme af Fædreneland bort,
Fra Hustru og Børn saa smaa,
Uselig skulle I vist sige deraf,
At I mig nogentid saae."
36. "Rid nu bort Niels Ebbesen!
Jeg vil Dig ingenlunde høre,
Eller jeg bryder Din Brynie paa Dig,
Som jeg før fuld vel gjøre."
37. "Aldrig saae Nogen mig end saa ræd,
Jeg torde jo fuldvel sjelvez;
Høre I Grev Gert! I see vel til.
Dg mandelig vogte Eder selv."
38. "Du snakker mig meget til Men og Mod,
Niels Ebbesen! efter Din Ville;
Til imorgen est Du fredhellig for mig
Til Solen ganger til Hvile."
39. Denne Dag, og saa den anden til Nveld,
Dem maa Du have til Frist;
Er jeg en ægte Grevesøn,
Jeg bliver saa snart Din Gjest."
40. Bort red Hr. Niels Ebbesen,
Slog op med hviden Haand:
"Grev Gert! I lade Eder mindes vel,
Saasnart kommer jeg igjen."

41. Niels Ebbesen red ad Veien frem,
 Han hug sin Hest med Spore;
 Efter holdt Greven og alle hans Mænd,
 Og Ingen hannem følge torde.
42. Saa red han bort med snaren Færd,
 Kom hjem udi sin Gaard,
 Han klagede sig for sin væne Hustru,
 Spurgde hende om bedste Raad.
43. "Hil sidde I kjereste Hustru min!
 Og hvad give I for Raad?
 Greven vil mig af Landet uddrive,
 Han undsagde mig selber igaar.
44. Evende Kaar lagde han mig for uden Skjamt,
 Den tredie var ikke god:
 Ieg skulde hannem sværge, eller rømme af Land,
 Eller hænges; hans Ord saa stod."
45. "Hvad Raad kan jeg optænke eller give,
 Ieg er en blysom Qvinde;
 De verste Raad de blive Eder bedst,
 Kunde I dem ellers paafinde.
46. De verste Raad de ere nu bedst,
 Kunde vi dem ellers paafinde;
 Enten den Greve ihjel at slaae,
 Eller Huset over ham brænde.

47. I lade Eders Heste til Smedie stikke,

Og lade dem der beslaae,

Alle de Hager de vende I frem,

Eders Spor Ingen kjende maa.

48. Alle de Hager dem vende I ind,

Paa Sporet kan Ingen Eder kjende.

I lade det aldrig nogen Mand vide,

I lærtet det af en Qvinde."

49. "I æde og drikke, mine Dannesvenne!

Hver gjøre sig fro og glad!

Maar denne Nat forgangen er,

Da fange vi Dagen istad.

50. Ikke kommer Dagen førend Solen skin,

Saa faae vi Tidende ny —

Hvilken Svend sin Herre er fast og tro

Han maa ikke fra hannem fly."

51. Op da stode de Hofmænd saa trøste,

De tog der Tjeneste paa ny,

Toruden Niels Ebbesens Søsterson,

Han vilde da fra hannem fly.

52. De Hofmænd svore saa høj en Ed,

De vilde opsette deres Liv,

Og ride med hannem saa dristelig frem,

Hvor han vilde yppে den Kiv.

uden Del.

53. Saa rede de dem til Fruerlund,
 Der bunde de deres Heste,
 Saa ginge de dem i Nanders By,
 Den fullede Greve at gjeste.
54. Det var Hr. Niels Ebbesen,
 Han kom til Nanders Bro:
 ”Den Svend som ikke vil følge med,
 Han tage sig Drlov nu!”
55. Trem da gif han lidet Svend Trost,
 Han troede hannem allerbedst:
 ”Min Herre! I give mig Drlov paa stand,
 Og dertil Sadel og Hest!”
56. Han begjerede Drlov og sit
 Dertil baade Sadel og Hest;
 Den samme Dag førend Asten kom,
 Han tjente sin Herre bedst.
57. Niels Ebbesen selv til Dørren reb,
 Som han sit da isinde,
 Han stodte derpaa med skarpen Spyd,
 Som Greven selv var inde.
58. ”I stande op, Herre! af Sovn saa bradt!
 I lade mig til Eder ind;
 Eders kjære Broder, Greve Henrik,
 Han haver mig til Eder sendt.”

59. "Est Du hidsendt af Broder min,
 Du lad Dig ikke forlange;
 Mød mig imorgen udi Klosterkirke
 Mellem Messe og Ottesang."
60. "I lade Eders Dreng til Dørren gaae,
 Tage Brevet, som Eder er sendt;
 Og nu er Ribe saa haardt belagt,
 Og Golding den er brændt."
61. Ribe er bestoldet end saa haardt, (hebireb.)
 Og Golding og Vedel er brændt;
 Det vil jeg forsanden sige,
 Niels Ebbesen han er hængt."
62. "Og er det Sanden Du siger for mig,
 Da ere de Tidende gode;
 Du skal holdes i Ere og Agt
 Saalænge vi leve haade."
63. "I lade nu op og töve ej længe,
 I lade det Bud indgaae;
 Sejer er vundet og Landet er tvunget,
 Er det som han siger fra?"
64. Greven han udaf Binduet saae,
 Han saae de blanke Spyde;
 "Saa usel jeg til Danmark kom,
 Niels Ebbesen holder herude."

65. De stodte paa Dørren med Skjold og Spyd,
 De Nagler ginge alle i Stykker:
 "Est Du herinde, Du kuledede Greve!
 En Skaal vi Dig nu tildrikke!"
66. Du sidde her ned, Niels Ebbesen!
 Vi ville os bedre forlige,
 Sende vi Bud efter Hertug Henrik,
 Dg saa hr. Claus Krummedige."
67. "Ikke da sagde Du faadant igaar,
 Alt ud ved Nanders Strand;
 Du vilde da enten lade mig hænge,
 Eller jeg skulde romme af Land."
68. Det svarede Grevens lidens Smaadreng,
 Han var Niels Ebbesens Frende:
 "Vader Du Dig ned Ord saa gjelke,
 Hver Mand da blive I sjændte."
69. Og det da meldte den sorte Svend,
 Fordi han var ikke hvid:
 "Vi lægge nu ned denne lange Tale!
 Vi lade de Sverde bide!"
70. "Ikke haver jeg Slotte eller fasse Borge
 At gjemme saa rig en Fange;
 I spare nu ikke de skarpe Sverde!
 Saa fast I lade dem gange!"

71. Saa togede den haarde Dvehals
 Udi sin gule Lok; 110 96 98
 Saa hugged' de hannem hans Hoved fra
 Alt over den Sengestok. 111 102
72. Den Tid at Greven var slagen ihjel,
 Og da sloge de paa Tromme. 105
 Det var Hr. Niels Ebbesen, 106 107 108
 Han vilde af Byen ramme. 109
73. Han hastede strax af Byen ud, 112 109
 Han torde ei længer bie; 110 111
 Der mødte hannem Hr. Dve Hals, 112 113
 Han vilde hannem det forbyde. 114
74. "Og hør Du det, Hr. Dve Hals!
 Du gjøre mig ingen Skade! 108
 Du est min Svoger huld og tro, 115 116
 Du maa os fare lade." 117 118
75. "Fuld vel ved jeg vort Svogerstab
 Saa nær som det monne være;
 Men Du haver slaget min Herre ihjel,
 Jeg lader Dig ikke fare." 119 120
76. Faaret bræger og Gaasen fejer
 Og Hanen galter paa Halde; 121 122
 Hr. Dve Hals blev Bejen træng, 123 124
 Ad de Holster monne han falde.

77. Han funde de Danse ej længer bestaae,
Ad de Holster monte han falde.
Greven blev om Dagen slagen,
Og ikke om Natten med Alle.
78. Saa droge de ud deres gode Sverd,
Niels Ebbesen vilde ikke vige,
Hr. Ove Hals han Hovedet frahug,
Saa laa han der tillige.
79. Niels Ebbesen kom til Randers Bro,
Der vantes' saa gode Hug,
Der sandt han da hhn lidet Svend Trost,
Som førre Orlos tog.
80. Niels Ebbesen gaaer over Randers Bro,
De Holster efter hannem haste,
Ester gaaer han lidet Svend Trost,
Og Broen han efter hannem kasted.
81. Tak have Niels Ebbesens Søstersøn,
Han var sin Morbroder tro,
Han kasted i Fjorden de Fjelle saa bradt,
De Holster funde ingen Bro.
82. Niels Ebbesen gjestede sig en Kærling
Hun havde ikkun to leve,
Det ene gav hun Niels Ebbesen,
Han slog den fuldede Greve.

83. Gud bevare Din Sjel, Niels Ebbesen!

Du varst en dansker Helt,

Saa gjerne havde Du Dit Fædreneland

Bed fremmede Gjester skilt.

84. Krist signe og hver god Dannesvend,

Som baade med Mund og Haand

Uden Skjent og Tant med Flid og Tro

Bil tjeno sitt Fædreneland. 3

XCV.

T o v e L i l l e .

Iste Vers.

Der gaaer Dands i Borgegaard,
Der danser Dronning Helvig med udslagne
Haar.
Medens Herre Kong Valdemar kan love dem
haade!

2. Først danser Dronningen, siden Tove,
Og saa derefter mangen stolt Tomfru.
Medens Herre o. s. v.

3. Dronning Helvig sig over Arel saae,
Der seer hun Tove lille i Dandsen gaae.
Medens Herre o. s. v.

4. "Hør Du, Tove! en Tomfru fin,
Du kaste ej Silke for Foden Din."
Medens Herre o. s. v.

5. "Den Silke maa vel for Fodderne slae:
En Saavist jeg bliver Dronning iaar."
6. "Det skal ej skee mens mig undes Liv;
Vel maatte Du være Kongens Slegfredviv."
7. Dan-Kongen og Lovelil stander under Svale,
De havde saa meget om Dan-Dronning at
tale.
8. "Krist give at Dronningen hun var død!
Da skulde Du bære Guldkronen rød."
9. Krist give Dronningen hun var Lig!
Da skulde Du bære Blant hvid."
10. "Tier stille, Danner-Konning! I sige ej
I veed ej hvo der lytter paa."
11. "Da lad lytte hvo som lytte maa,
Saa ønsker jeg at saa maatte gaae."
12. Thi Du est langt vænner', om Du var
End Dronningen med sit Guld saa rødt."
13. De tænkte de vare ene to
Da stod Dan-Dronning og lytted' derpaa.

14. "Saa gav han hende saa godt et Guldbaané,
Ret aldrig kom det bedre om Dronningens
Haand."
15. "Saa gav han honde et forgylde Skrin;
Saa sik Kong Baldemar Villien sin."
16. Dronningen heder paa Svenne to:
"J bede Tomfru Lovelil for mig gaae."
17. Indkom Tomfru Lovelil, stædes for Bord;
"Hvad vil J, Dan-Dronning, men J sender
mig Ord?"
18. "Hør Du, Lovelil, en Tomfru væn,
Hvad snakked' Du med min Herre i Løn?"
19. "Jeg snakked' med hant ej Andet der,
End at J maatte jo være saa nær."
20. Det var alt om den Ridder, mig bad,
Jeg spurgte Eders Herre til Raad."
21. "Nei hør Du, Lovelil! Du farer med
Lant;
Du snakked' alt Andet; jeg siger sandt."
22. Og bliver Du en Dronning i Danmark
Da lukker Du vel Dit gule Haar!"

23. Kong Valdemar skulde i Leding fare
Dronning Helvig skulde tage Landet vare.
24. "Hør I, Dronning Helvig faver og væn,
I vogte mig Landet, til jeg kommer igjen.
25. I vogte mig Landet til jeg kommer igjen,
Til Somfru Lovelil, en Somfru væn."
26. "Saavel skal jeg vogte hende og gjemme,
Alt som, Kong Valdemar, I selv var hjemme."
27. Dronning Helvig hun lader en Badstue
hede
Somfru Lovelil skulde først der indtræde.
28. Lovelil bad de skulde Dørren opslaae;
Dronningen bad dem gjøre Tld oppaa.
29. Det kunde høres saa langt i Straede,
Hvor Lovelil monne i Badstuen græde.
30. Det kunde Dronningen høre over Borges
gaard
Hvor Lovelil sikk en Død saa haard.
31. Kong Valdemar kommer af Leding hjem,
Borte var Lovelil, den Somfru væn,

32. Det fik Dronning Hervig for Lovelil var
død,

Net aldrig bar hun Guldkronen rød.

33. Det fik Dronning Hervig for Lovelil var
brændt,

Net aldrig kom hun med Dan-Konning i Seng.
Medens Herre Kong Valdemar kan love dem
baade.

XCVI.

Folker Lovmandson.

Iste Vers.

Folker han tjener i Kongens Gaard
Alt baade med Hæder og Gre,
Riddere og Svenne, Tomfruer og Mør
Dem er han alle saa kjer.
Seg siger Dig Falqvor, at Du skal Landet
rømme.

2. Fruer og Tomfruer de undte hannem vel,
Af ganske Hu og Sinde,
Og mest hende Dronning Fru Helvig,
Saa idelig tjente han hende.
Seg siger Dig Falqvor o. s. v.
3. Kong Baldemar sidder over breden Bord
Og tænkte han ved sig ene:
Hvi monne Folker Lovmandson
De Fruer saa inderlig tjene?

4. Det da svared' den liden Smaadreng
 Alt med saa megen Usnilde,
 Og han fjendte Kongen saa ondt et Raad,
 Dermed gjorde han saa ilde.
5. "Tager I Folker Lovmansøn,
 Sætter hannem i haarden Tern,
 Saa faaer I snart de Fruer at see,
 Som Folker er saa kjer."
6. Folker han gaaer i Fruerstuen ind,
 Som han var vant at gjøre,
 Der sikkert han de Tidende at vide,
 Som han ikke lysted' at høre.
7. Hilsede han Fruer og Tomfruer
 Alt som han kunde bedst,
 Og mest hende Dronning Fru Helsvig,
 Han havde i Hjertet kjerest.
8. Ind saa kom den liden Smaadreng
 Og stedes han for Bord,
 Han var vel snild i Tungen,
 Han kunde vel føje sine Ord.
9. "Hilset være I Folker Lovmansøn!
 I ere vel svobt i Skind;
 Skal ride til Nyborrig,
 Og det bad Herre min."

10. "Skal jeg ride til Nyborrig
Alt som min Herre mig beder.
Saa men ved Dronning Fru Helvig!
Vi findes ret aldrig mere."
11. Opstod Folker Lovmansson
Han bød dem Alle Godnat;
Saa git han i Højelost
For Kongen at stande saa bradt.
12. Igjen sad Dronning Helvig
Hun vrider sine Hænder af Nød:
"Gud lade mig aldrig leve den Dag
Teg spør, at Folker er død!"
13. Det var Folker Lovmandson
Han gaaer for Kongen at staae;
Da svarede Konning Baldemar,
Og saa da tog han paa.
14. "Hør Du Folker Lovmansson
Du est en Ridder-Søn,
Haver Du nu været i Fruerstue,
Nemmet Lugt af Tomfruer flønne?"
15. "Saa hjelpe mig Gud i Himmerig
Af Angest og al min Nød!
Teg kom der aldrig for nogen Uære,
Derpaa saa vil jeg døe."

16. Det var Folker Lovmandson
 Han ind til Nyborg kom,
 Satte de hannem i haarden Jern
 Og i saa sterk en Gjemme.
17. De spendte Halsjern om hans Hals
 Og haarde Baand om hans Hod.
 ”Og hvad da haver jeg hertil brudt?
 Hvem haver jeg gjort imod?”
18. Svared dertil en lidet Smaabrenge,
 Og han stod Folker nær:
 ”Det skal Du nyde Dronning Helvig ad,
 Dig er i Hjertet saa fjer.”
19. ”Hjelpe mig Gud som over mig er
 Der taalte paa Korset Død!
 Dronning Helvig var derfor aldrig desværre
 Det jeg var nogentid født.”
20. Folker han var endda saa trøst,
 Han glemte hverken Tugt eller Sinde:
 ”I siger Dronning Helvig tusind Godnat,
 Hendes Mør og alle hendes Kvinder!
21. I siger Dronning Helvig tusind Godnat
 Hendes Mør og alle hendes Kvinder;
 Skal jeg nu lade mit unge Liv,
 Gjør jeg det helst for hende.”

22. Kongen han lader en Tonde gjøre
Med hvæsse Ternknife bestaae,
Det var Folker Lovmansøn
Han maatte der levende indgaae.
23. Folker han i Tonden sprang,
Hans Skjebne var saa trang;
Saa Mange som saae den ynkelige Færd
De bleve i Hjertet saa bange.
24. Dronningen stander paa Højelofts Bro,
Og lytter hun derpaa;
Hun hørte de Klokker i Nyborg
For Herr Folkers Lig monne gaae.
25. Det var Dronning Fru Helvig,
Hun heder gaa Svenne to:
”I lede min Ganger af Stalden ud,
I lægger Guldsadel derpaa.
26. I lede min Ganger af Stalden ud,
Lægge hannem Guldsadel paa,
Teg vil ride til Nyborrig,
Og høre hvor Folker han maa.”
27. Det var Dronning Helvig,
Hun kom i Byen ind;
Saa højt da bar de Folkers Lig,
Der hende mødte igjen.
uden Del.

28. Aldrig hørte jeg en Riddersøn
 En større Ere mon saae;
 Dronningen udaf Dannemark,
 Hun selber for Baaren mon gaae.
29. Det var Dronning Helvig,
 Hun satte sig paa hans Grav;
 Tusinde Mark af det røde Guld
 Hun for hans Sjel udgav.
30. Det var Dronning Helvig,
 Hun satte sig paa sin Hest,
 Saa red hun tilbage igjen,
 Men Sorgen var hendes Gjest.
31. Der hun kom foroven det Slot
 Imod det Borgeled,
 Ude stod Dannerkongen
 Og hviler han sig derved.
32. "I være velkommen, Dronning Helvig;
 Hvi have Eders Øjen saa rundet?
 Have I været i Nyborrig?
 Og have i Folker fundet?"
33. Siger mig paa Eders kristelige Tro,
 Og paa Eders rette Guds Sand,
 Om Folker var kjerest i Eders Hu
 For hver en Verdsens Mand."

34. "Ikke havde jeg mere med Folker
End med nogen anden Svend;
Hvilken af Eders Mænd Eder tjener med Tro,
For Eders Skyld elsker jeg den.
35. Selv er I kjerest i min Hu,
Det skal Gud med mig vidne;
Eders Riddere og Svenne som tjene med Tro,
Dem elsker jeg alleſinde.
36. Men siger mig det min ædelig Herre,
Ubi Eders Skarlagen rød,
Om det alene var for min Skyld,
At Folker maatte saa døe?"
37. Ikke hun græd og ikke hun lo,
Saa mangefold var hendes Qvide;
Den første Nat de sammensov,
Da døde hun hos hans Side.
Teg siger Dig Folker, Du skal Landet romme

XCVII.

Den engelske Printses Skibbrud.

1ste Vers.

Kongens Søn af Engelland
Hannem Skinner Guld paa hviden Haand,
Og hannem Skinner Guld paa Sadelbue.
Men Børen blæser dennem Besten ind for
Danmark.

2. Og hannem Skinner Guld paa Sadelbue;
Han haver trolovet saa stolt en Tomfrue.
Den Kongeson lader virke en Knar.
Men Børen o. s. v.
3. Den Kongeson lader virke en Knar,
Slig en kom aldrig paa Vandet førre;
Den var forgylt mellem begge Bord.
Men Børen o. s. v.
4. Den var forgylt mellem begge Bord,
Derpaa stod skrevet vor Herres Ord;
Den var forgylt mellem begge Stavn.
Men Børen o. s. v.

5. Og der stod malet i fremmer Stavn,
Den Kongesøn tog sin Tomfru i Favn,
Foruden da stode de Løver smaa.
6. Foruden da stode de Løver smaa,
Hveranden var gul og hveranden var blaa.
Udi det Skib der stod en Mast.
7. Udi det Skib o. s. v.
Den havde femhundrede Nobel kost;
Og paa den Mast der hængde en Fløj.
8. Og paa den Mast o. s. v.
Slig en kom aldrig i Vestersø.
De Ankre vare lagte med røden Guld,
9. De Ankter vare o. s. v.
De Segl vare alle af Ageruld.
Hvert det Tov som der var inde.
10. Hvert det Tov o. s. v.
Det var besæt med Silketvinde.
Hvert et Tov og hvert et Baand.
11. Hvert et Tov o. s. v.
Var slaget med Tomfrenens egen Haand.
Deres Segl var af hin Silke saa skjær,
12. Deres Segl var o. s. v.
Saa mange Bindver paa Skibet mon være.
Foroven det Segl der stander et Kors.

13. Foroven det Segl o. s. v.
 Vor Herre Jesus være med os!
 Den Konning tager sin Son at lære.
14. Den Konning o. s. v.
 "Min kjære Son Du tænke paa Gre!
 Du tænke paa Hæder, Du tænke paa Gre!
15. Du tænke paa o. s. v.
 Du lad' ikke Pendinge Din Herre være!
 Du spare ikke Sølv eller røden Guld.
16. Du spare ikke o. s. v.
 Du giv' Dine Svende, som ere Dig huld."
 Den Konge fulgte selv sin Son til Strand.
17. Den Konge o. s. v.
 Og Riddere og Svende skjøde hannem fra Land.
 Den Kongens Son tog af sin Hat.
18. Den Kongens Son o. s. v.
 "Fader og Moder I have Godnat!
 Baade Fader og Moder og høviske Dvinder.
19. Baade Fader o. s. v.
 Gud lade os alle med Gleede findes!"
 De var' ikke kommet uden lidet fra Land.
20. De var' ikke o. s. v.
 Da blæste saa stort et Uvejr paa Strand.
 Da blæste der Vejr og mørken Sky.

21. Da blæste o. s. v.
De vidste dennem hverken Land eller Ly.
Saa fasted' de ud deres Anker huld.
22. Saa fasted' de o. s. v.
Som tredive Winter havde ligget i Skjul.
De fasted' deres Anker i vildene Hav.
23. De fasted' o. s. v.
Som ~~taesser~~ havde været paa den hellige Grav. *(he Gru)*
"I Dannesvenne! værer trøste og fro.
24. I Dannesvenne o. s. v.
Det Tov er med Silke-Tvinde snoed."
Han haabtes, at det var uden al Fare.
25. Han haabtes o. s. v.
Den Herre tog paa en Vise og quæd.
Og det skede langt for Midienat.
26. Og det skede o. s. v.
Det stærke Tov var sonderrakt.
Den Herre satte sig paa gyldent Skrin.
27. Den Herre satte o. s. v.
Med forrigfuld Haand under blegen Kind.
Det var stor Ynk at see derpaa.
28. Det var o. s. v.
Det Skib sloges alt i Stykker smaa.
Den Herre han kom dog levende til Land.

29. Den Herre han o. s. v.
 Gif sorrigfuld hos den stormende Strand,
 Den Herre han gif og klagede sig saare.
30. Den Herre han gik e. s. v.
 "Jeg tænker, jeg haver ikke uretfærdig' Vare,
 Foruden saa liden en Ganger rød —
31. Foruden saa liden o. s. v.
 Den tog jeg fra en faderlös Mø.
 Vil Gud jeg kommer vel hjem igjen —
32. Vil Gud, jeg kommer vel hjem igjen,
 Da skal jeg give hende to for een."
 Som han det talte udi samme Sinde.
33. Som han det o. s. v.
 Da kom til Landet hans forgylde Skrin.
 Og der kom gangendes en Køkfedteng.
34. Og der kom o. s. v.
 Han gjorde den Herre saa stort et Men.
 Han havde med sig de Svende fem.
35. Han havde o. s. v.
 Hr. Esse Frost red selv med dem.
 Den Kongens Son rændt Taare paa Kind.
36. Den Kongens Son o. s. v.
 "Christ bedr't, jeg kom for Govbjerg ind!
 Jeg er nu kommet saa ilde at holde.

37. Jeg er nu o. s. v.
Er kommet i Hr. Eske Frost's Bold;
Men var jeg kommet i Hr. Bugges Læn.
38. Men var jeg o. s. v.
Da havde mig røvet hverken Ridder eller Svend.
Mig røved' Hr. Eskes mindste Kokkedreng.
39. Mig røved' o. s. v.
Jeg skal det hevne, om jeg kommer hjem.
Bil Gud, det jeg maa blive ilive.
40. Bil Gud, det jeg o. s. v.
Jeg skal det Kongen af Danmark tilskrive.
Det første Hr. Bugge de Tidende monne faa.
41. Det første Hr. Bugge o. s. v.
Han sendte efter hannem sine Sønner to;
Han sendte efter hannem de Svende fem.
42. Han sendte efter hannem o. s. v.
Lod hente hannem strax til Hald sit Hjem;
Hr. Bugge undsik den unge Herre.
43. Hr. Bugge undsik den unge Herre;
De Danske lod hannem til Engelland føre,
Der blevet de undsfangen med Skjæk og Wre,
Men Børen blæser dennem Westen ind for
Danmark.

XCVIII.

Hr. Bugges Drab.

1ste Vers.

Hr. Bugge han bygger op Hald med Ere,
Han agter den ikke i fremmed Mands Værgé.
De ride saa frit gjennem Danmark.

2. Hald med Ere;

Han agter den ikke i fremmed Mands Værgé.
Hr. Bugge sidder over sit brede Bord,
Kongen af Danmark sender hannem Ord.
De ride saa frit gjennem Danmark.

3. Sit brede Bord.

Kongen af Danmark sender hannem Ord.
Han sendte hannem Ord og bliden Tale,
Derpaas skulde han sig sikker forlade.
De ride o. s. v.

4. Og bliden Tale o. s. v.

Indkom det Bud og stedtes for Bord:
"Min naadigste Herre haver sendt Eder Ord.

5. I komme saa bradt, og drages tilminde;
I Odense By skulle I hannem finde.
6. Fredhellige til og fredhellige fra igjen
I folge, Hr. Bugge! og værer ei seen."
7. Hr. Bugge han raader med Husfrue sin,
Om han skal drage til Kongen hen.
8. Hru Ingeborg tager til solvbundne Kniv:
"Sommænd, Hr. Bugge! det kostet Eders Liv.
9. Hr. Bugge! I gjøre som jeg Eder raader,
I blive paa Hald, denne Rejse I lade!
10. I sætte Eders Bord med danske Hofmænd,
Troe ikke paa Kongens Lejdebrev end."
11. Hr. Bugge han lydte sin Frues Raad,
Han sendte Kongen et Bud imod:
12. "Paa Hald vil jeg Hans Maade bie,
Hvad heller han vil storme eller stride."
13. Indkom Bud sagde Kongen saa,
Hvad Svar han af Hr. Bugge mon faae?
14. Kongen han slog sin Haand mod Bord:
"Hr. Bugge paa Lejde vil ikke troe!"

15. Strax sendte hgn hannem baade Lejde og
Brev,
Saa venlig han hannem det tilskrev.
16. "Bil han ikke paa min Lejde tro,
Mine Søstersønner skal Gissel staae,"
17. Hr. Bugge sik Brev, paa Lejde han troede,
Af Ingen vilde han sig lade fraraade.
18. Fru Ingeborg bad hannem sig besinde,
Dg agte paa Legens den sidste Ende.
19. "Leg haver saa længe lydt paa Dine Raab,
Leg maatte først rømme af Landet ud."
20. Saa fulde om Aften hvedste de deres
Spyd,
Saa aarle om Morgen'en monne de udride.
21. Hans Frue hun græd og Hænderne flog,
At han mod hendes Raad bortdrog.
22. Medens I jo endelig ville bortfare,
Hvs skal her hjemme paa Hald tage vare?"
23. "Knud Bugge han er min ældst Son;
Han varer derpaa, til jeg kommer hjem."

24. Og de rede op ad Randers Gade,
De vare trehundrede klædte i Plade.
25. Hr. Bugge og hans Dreng alene
Maatte ride til Kongen uden Men.
26. Hr. Bugge han ind ad Dørren tren,
Dan Konning han stod hannem op igjen.
27. "Velkommen, Hr. Bugge! Da velhyrdige
Mand!
Hureledes staer Huen i Nørrejylland?"
28. "Og saa staer Huen i Nørrejylland,
Som I kan spørge af hver en Mand."
29. De drukke i Dage de drukke i fem,
Hr. Bugge gav det saa lidet igjem.
30. Paa sidste begyndte Kongen at spørge:
"Hr. Bugge! ville I vor Billie gjøre?"
31. Jeg hører, I bygger saa overmaade fast,
I agter ej Pil, ei Blidekast.
32. Billie I med Billie ej for os vige,
I skulle der ussel selv af sige.
33. Billie I os sværge og gaae tilhaande,
Vi give Eder Slotte udi vore Lande."

34. "Min Tro vil jeg ej bryde for Guld,
Den jeg haver svoren, jeg bliver hannem
huld."
35. "Da skulle I vente baade Orlog og Krig,
Indtil I fanges og lægges i Lig."
36. "Hvad heller det I ville storme eller stride,
Ni Vintre vil jeg paa Hald Eder bide."
- (verser) 37. "Kjære Hr. Bugge! skrepper ikke saa stort,
I kom ikke end inden Halbs Port."
38. "Dg mig haver lejdet saa dannes en Mand,
Den unge Kong Baldemar saa heder han."
39. "Han sendte mig Lejde det fyrtelige Blod,
Mig haabes, han holder saa vel sine Ord."
40. "Hr. Bugge! I skulle med Fred hjemfare,
To mine Søstersonner skulle Eder vare."
41. "Kongen sendte de Middelfart-Mænd Bud,
Hr. Bugge skulle de træde imod."
42. "Dg førre I lade hannem levende und-
gaae,
Baade mine Søstersonner skulle I slaae."

43. Hr. Bugge han rider ad Middelfart Gade,
Der mødte de Borgre, vare klædte i Plade.
44. De mødte hannem baade til Hest og God,
Og alle vare de hannem imod.
45. Først red der Kongens Søstersønner væne,
De voved' deres Liv som ærlige Mænd.
46. De Middelfart Mænd — Christ give dem
Træde!
De vog Hr. Bugge i fredhellig Lejde.
47. De Middelfart Borgre — Gud give dem
Skam!
De voge uden Skjel den velbyrdige Mand.
48. Men havde han lydt sin Hustrues Raad,
Da havde det været hans egen Baade.
49. Saa snart kom Bud hjem til Halds Porte:
Hin gode Hr. Bugge er alt borte.
50. Fru Ingeborg slog sine Hænder sammen,
De Guldringe stunk mod den Skammel.
51. Og hun slog Haand mod breden Bord:
"Hvo kan nu troe paa Kongeligt Ord?"

52. Mod breden Bord:

Hvo kan nu tro paa Kongeligt Ord?"
End holdt hun Hald et Aar eller saa;
Dg mere kan jeg ej fige derfra.
De ride saa frie gjennem Danmark.

XCIX.

Hr. Ebbes Døtre.

Iste. Wise.

Iste Vers.

Hr. Ebbe lod bygge saa høj en Bure,

Den staer endnu til Minde

Der synge Stær og Nattergal fore,

To Tomfruer sove derinde,

Saa listelig de fore.

2. Hr. Ebbe skulde til Island fare,

Sin Herres Wende at røgte,

Hans Døtre skulde tage Buren vare,

Dem selv til liden Lykke,

Saa listelig de fore.

3. Hr. Bonde og Hr. Skammel

Ginge med deres Moder i Haad,

Hr. Ebbes Døtre at gille,

Og byde dem Spot og Haad.

Saa listelig o. s. v.

Den Del.

4. Den yngste Broder frygtede ved,
At byde de Tomfruer Skam;
"Kommer Hr. Ebbe hjem med Fred,
Han hevner det, om han kan."

5. Hans Moder blegned' i hviden Kind,
Og blev i Huen vred:
"Ikke haver Du Din Faders Sind,
Men Du er bleven saa ræd."

6. Der er ingen hjemme til Bærn,
Foruden de Drenge smaa;
Vare de end klædte i Tern,
De kunde Eder ikke modstaae."

7. Marle om den Morgen
Skjærpede de deres Spyd,
Silde om den Aften
Rede de til Buren

8. Under de Højelofts Villie
Brøde de Riddere ind,
Imod de Tomfruers Villie
Kom de i Højeloft ind.

9. Op da vogned' de Tomfruer snilde,
Og tænkte sig om saa vide;
Hr. Bonde og Hr. Skammel
Laae hos deres hvide Side.

10. De Tomfruer græd' saa modelig,
 Og bade dem for deres Åre,
At de vilde holde sig tugtelig,
 Og frygte deres Fader kære.
11. Opstod' de Riddere og hort de gif,
 Forend Solen skinned' over Lide,
Og takkede for det de nødig sit;
 De torde ei længer bie.
12. Den yngste Søster græmmed' sig fast,
 At dem var gjort den Men;
"Vi ville springe i Søen med Hast,
 Og synke os ned med Stene."
13. Den ældste Søster svared' paastand,
 "Kjær Søster! ikke saa;
Vi vente vor Fader fra Island,
 Han hevner det, om han maa."
14. Det var den gode Hr. Ebbe,
 Han kom fra Island hjem,
Hans kære Døttre begge,
 De ginge ham grædende igjen.
15. "I være velkommen Fader mild!
 Vi klage for Eder saa saare:
Hr. Bonde og saa Hr. Skammel
 Have skjult vort favre Haar."

16. Hr. Ebbe blev i Hjertet bængt
For denne forrigtfuld Færd:
"Gilde stedte jeg min Rejse lang,
Skal jeg veje Mand med Sverd."
17. "Ikke skal I for vores Vild
Føre Brynie og Skarpen Sverd,
Vi ville det selv hebne med Snild,
Om vi ere Vre værd."
18. Det stede om den Gulenat,
Der Folkene ginge til Messe,
Hr. Ebbes Døltre de rejste sig bradt,
Deres Knive monne de hvæsse.
19. "Hvi monne Hr. Ebbes Døltre to
Gange saa underlig en Færd?
Mon de funne ikke til Kirken gaae
Foruden drague Sverd?"
20. Fru Mettelil rønmed i sine Kinder,
Og smilede under Skind:
Staaer op I Danneqvinder,
Og lader mine Sonnetoner ind!"
21. Hr. Bonde og Hr. Skammel
Ginge sig at ofre frem;
Somfri Trunde og saa Signild
Dragte fast efter dem.

22. Norden i det Vaabenhus
Drog Tomfu Trunde sit Sværd,
Sonden for det Alterlys
Eft Bonde saa stor en Uſærd.

23. Norden for det Alter klar
Drog Tomfru Signild sin Kniv,
Nede ved den Kirkedør
Hr. Skammel misted' sit Liv.

24. "Her staae vi nu Enker to,
For vi ere ikke Mø;
Tager I nu Eders Sønner to
Med dem til Salt og Brød."

25. Syv Vintre efter dette Mord
Stod Højby Kirke i Vand,
Der blev ikke Prædiken gjort,
Ej heller jordet en Mand.

26. De bygde et Kapel paa Helene Bjerg,
Did søgte Drinde og Mand,
Til Pavnen formildte deres Sorg,
Og løste deres Kirke af Baand.
Saa listelig de fore.

C.

Hr. Ebbes Døtre.

2den Visse.

1ste Vers.

Hr. Brømmel og Hr. Skammel,

De laae dem under Ø,

Saa stærke da vare deres Drømme

Om to saa væne Mør.

Saa lystelig paa Jorden.

2. Det var Hr. Brømmel,

Han vaagner om Midienat;

Udaf sine stærke Drømme

Siger han saa overbradt.

Saa lystelig o. s. v.

3. "Mig tyktes, det jeg skulde ride

Frem for Hr. Ebbes Gaard,

Min Ganger han slog mig under sig,

Og løb til vilden Stod.

4. Der blev vaad min Kjortel,

Og saa min Kaabe med,

Ude stode Ebbes Døtre to,

De spottede mig for Had.

5. Hør Du det, min kjære Broder!
Og vil Du lyde mit Raad,
Da ville vi ride til Ebbes Gaard,
Og løske hans Døtre for Had."
6. Det svarede Hr. Skammel,
Føst bedre fandt han paa:
"Bier vi til deres Fader kommer hjem,
For Gren ville vi dennem faae."
7. Det svarede Hr. Brømmel,
Og han stod jernelædt:
"Guldvoren blev Du Broder min!
Naar est Du vorden saa ræd?"
8. Der er Ingen hjemme
Uden Drengen som dem varer paa,
Var det end en Karl saa voren,
Bor Billie ville vi dog faae."
9. Hr. Brømmel og Hr. Skammel
De ride i Ebbes Gaard;
Ude stode Ebbes Døtre to
Og børsted' deres favre Haar.
10. Her stander I Ebbes Døtre to!
Bi spørge Eder paa vor Sand:
Er Ebbe, Eders Fader, hjemme,
Eller er han draget af Land?"

- II. "Vor Fader er ikke hjemme,
Vor Moder hun er udi By;
Hr. Brømmel og Hr. Skammel!
Hvad vilde I vel fordi?"
12. Hr. Brømmel han tog den ældste,
Alt under sit Skarlagen Skind;
Hr. Skammel han tog den yngste,
De fulgtes i Højeloft ind.
13. De fulgte dem over ben Højelofts Bro
Og over den Højelofts Lillie;
Der de komme i Højeloft,
Holdtog' de de skjonne Lilier.
14. Det da meldte den yngste Søster,
Af Sorrig og megen Men:
"Gaae vi os til Mølledam,
Vi sjunke os ned med Sten."
15. Det svarede den ældste Søster,
For hun vidste bedre Raad:
"Vi blive udi vor Faders Gaard,
Alt som vor Fader os bad."
16. Ebbe udaf Øviste
Han kom fra Rom og hjem,
Gaa sterke da vare de Tidende,
Der han nem gik igjen.

17. Det var Ebbe af Qviste,
Han ind ad Dørren tren;
Det var hans kjære Hustru,
Hun gaaer hannem sørgendes igjert.
18. "Sig mig, kjære Hustru min!
Hvad er her vorden til Men?
Hvi ere vore Dørre af Hængslet løft,
Bor Gaard med Heste omrendt?"
19. "Dhi er vor' Dørr, af Hængsel løft,
Bor Gaard med Heste onrendt;
Hr. Brømmel og Hr. Skammel,
De have vore Døtre kjændt."
20. "Ilde haver jeg stædt min Nomerrejse,
Saa og min Ørsels Færd;
Skal jeg nu for Eders Skyld
Drage Brynie og hvasse Sverd."
21. "J skal ikke for vor Skyld
Drage enten Brynie eller Sverd,
Selv ville vi det hevne,
Som Qvinder maa være det værd."
22. Ebbes Døtre af Qviste
De ere saa haarde Qvinder,
De gaae aldrig til Aftensang
Uden dragne Sverd under Skinde.

23. Ebbes Døttre af Øviste
 De leve med Sorgen saa tung,
 De gif dennem i Højeloft,
 De fødte to Sønner unge.
24. De lode Boxet vride,
 Og de lod' Lysene snoe,
 Mod Hr. Ebbes Døttre to
 De skulde til Kirken gaae.
25. For da gif den ældste
 Og hun skinned' alt som Guld,
 Efter da gif den yngste,
 Og hun var sorriguld.
26. Ebbes Døttre af Øviste
 De gaae i Kirken ind,
 Saa meget da bar de røden Guld,
 Og Sverd under Skarlagen Skind.
27. Det meldte Hr. Brømmels Moder,
 Hun gjorde deraf god Gamnen:
 "J lave til for disse Brødrehustruer,
 At de staae i Stol tilsammen."
28. Det var Hr. Ebbes Døttre,
 De ginge til Offer baade,
 Hr. Brømmel og Hr. Skammel
 De vare derover saa glade.

29. Det da var den Eldste,
 Og hun drog ud sit Sverd,
Saa vog hun Hr. Brømmel,
 Den Død var han vel værd.

30. Hun vog Herr Brømmel
 Bed Nørre Kirkedør,
Hendes Søster Hr. Skammel ved Marie Alter,
 Hun naaede ham ikke før.

31. "Vi bede Eder alle I gode Folk,
 I romme af Eders Skammel,
Og lader nu dette Brødreblod
 Rinde paa Gulvet tilsammen."

32. Hjem fore Ebbes Døltre to
 Der de havde henvet deres Skade,
Med Sorrig maatte stolten Fru Mettelil
 Sine Sønner begrave lade.

33. Hver den Svend som rider at gille,
 Og Bejlen til Bolen vil vende,
Han voover derved baade Liv og Gods,
 Slig Forsæt tager aldrig god Ende.
Saa lystelig paa Jorden.

CL.

Ellen Øves Datter,

Iste Vers.

Det var Ellen Øves Datter

Var kommet saa vildt i Ord;

Det er ikke for hendes meget Guld,

Ej heller hendes grønne Jord.

Og vi ere Tomfrenens Mænd.

2. Det er ikke for hendes meget Guld,

Ej heller hendes grønne Jord,

Det er mere for hendes favre Haar

Er priset over Kongens Bord.

Og vi ere Tomfrenens Mænd.

3. Det var Hr. Magnus,

Han beder sadle sin Hest:

"Teg vil ride til Verslevgaard,

Ellen Øves Datter at gjeste."

Og vi ere o. s. v.

4. Det han kom til Sallingsund, ^{al. inod} ^{et}
Da spurgte han til Thy ^{al. inod} ^{et}
"Monne Hr. Øve være hjemme, ^{al. inod} ^{et}
Eller er han draget af By??" ^{al. inod} ^{et}
5. Det da svared' den Færgemand, ^{al. inod} ^{et}
Dg saa tog han oppad ^{al. inod} ^{et}
"Hr. Øve er ikke hjemme, ^{al. inod} ^{et}
Han drog af By i gaaar." ^{al. inod} ^{et}
6. Saal gik han til Kirkesette, ^{al. inod} ^{et}
Dg der handt han sin Hesk, ^{al. inod} ^{et}
Saa gik han i Kirken ind, ^{al. inod} ^{et}
Alt som han kunde bedst. ^{al. inod} ^{et}
7. Alt da stod de skjonne Tomstuene ^{al. inod} ^{et}
Dg hvet hos Moder sin, ^{al. inod} ^{et}
Foruden Ellen Øvesdatter, ^{al. inod} ^{et}
Dg hende randt Daare paa Kind.
8. Traadde han over Skammel, ^{al. inod} ^{et}
Dg vel over flere end to ziam ^{al. inod} ^{et}
"Staae op Ellen Øvesdatter! ^{al. inod} ^{et} stroeg"
Dg giv mig Eders Tro." ^{al. inod} ^{et}
9. Det da svared' den skjonne Tomstu ^{al. inod} ^{et}
Dg hende randt Daare paa Kind:
"Geg er ikke Ellen Øvesdatter, ^{al. inod} ^{et}
Geg er hendes Tjenesteqvind". ^{al. inod} ^{et}

10. Laant saa haver jeg Hosenat nad nG
 Dg laant saa haver jeg Sko, nG
 Dg laant saa haver jeg Hovedguld, annet
 Dg dersor stander min Bro." vold
11. Hun tog en Guldring af sin Haand,
 Dg gav den Sognepræst, nG
 "Jeg beder for den øverste Gud," sG
 I læser den lange Læst." gerd nG
12. Der hun stod paa Altergulv, lig nG
 Da havde hun Hovedguld paa spG
 Der hun kom til Kirkedor, i nad lig nad
 Da havde hun Kappen graa, tG
 for hende meget Gulb,
13. Der hun kom til Stette, so doff, ad nG
 Der løste hun hans Hest, ved pG
 Gaa red hun til Sallingsund nG med nG
 Som hun kunde allerbedst, nG
14. Det var Hr. Magnus,
 Han monne af Kirken gaa i e pG
 "Vorte er Ellen Dvesdatter," vold qe nG
 Dg hvad er nu tilraad? i e pG
15. For længe hørte jeg Messen, vold ne nG
 Dg saa hin lange Læst; vold qd
 Vorte er Ellen Dvesdatter, vold vold vold
 Dg løst har hun min Hest." vold nG

16. Der hun kom til Sallingsund,
Raabte hun paa Færgemand:
"Her er Penge og Gave rund!
For over strax paastand."

17. Der hun kom der midt paa Sund,
Da slog hun ud fit Haar:
"Hører I det, Hr. Magnus!
Teg bliver end Mø i Uar."

18. Der hun kom over Sallingsund,
Der visted' hun med sin Hat:
"Far nu vel, Hr. Magnus!
Teg bliver end Mø i Nat."
Og vi ere Jomfruens Mænd.

1. *Denne jævnlighed har altid midt i h*
og dømmesprængt ved midt i h

Eg hvilte i h *og jeg har også i h*
Eg hvilte i h *og jeg har også i h*

2. *Eg hvilte med min mæl midt i h*

Eg hvilte med min mæl midt i h

Eg hvilte med min mæl midt i h

CH.

3. *Denne jævnlighed har altid midt i h*

D l u f P a n t .

Denne jævnlighed har altid midt i h
Iste Vers.

Dluf Pant han sidder paa Korsør Huus,
Og drinker med sine Svende,
At de faae dem en fuld god Rus
Saa de sig ej kunde tæmme.
Dluf Pant hin væne med sine Svenne
De monne saa sorgelig quide.

2. "Enten vil I have Drlovsbrev
Og miste Eders Tjeneste giev,
Eller I ville følge mig til Gjerlev,
Og see, hvor min Bole blev?"
Dluf Pant hin væne med sine Svenne
De monne saa sorgelig quide.

3. Ingen vilde deres Tjeneste miste
Ud af hans Svende saa bolde,
Ej heller give længere Trist
For de vilde Hesten holde.
4. Han beder sable de skønneste Heste
Man kunde i Stalden finde;
"Mads Burmand i Gjerlev ville vi gjæste,
Han skal det drage til Minde."
5. De rede saa frem for Studeby
Og Lundforlund dernæst,
Tyge Olesen stod under aaben Sky,
Og bad dem ind til Gjæst.
6. Oluf Pant rider i Mads Burmands Gaard
Fuld prægtig foebt i Maard,
Bonden mon der ude staae,
Udi sin Kjortel graa.
7. "Og Du skal laane os Hus i Nat,
Og pleje os værdelig vel,
Og give os Din Hustru saa bradt,
Eller vi slaae Dig ihjel."
8. "Skal jeg laane Eder Hus i Nat
Og pleje Eder fuld vel,
Og give bort min Hustru saa bradt,
Da skeer mig stort Ufjel." Z
aben Del.

9. "Vader Eders Heste i Stalden ind,

Bærer for dem Havre og Ho!"

Gaaer saa i Stuen lystig ind,

Og raader for Hustru og Mo!"

10. Bonden momie sig vende og vise

Udi sin Kjortel graa,

Saa sogde han den gjenneste Sti,

Som op til Andersloev laue."

11. Oluf Mortensen, den gode Prior,

Tilspørg den Vande saa bradt;

"Hvad er det for Fare stor

Dig driver herop i Nat?"

12. "Saadan stor Bold er mig paaført,

Saa snart før jeg det tænkte,

Bliver Oluf Pant ej af Dorren kjørt,

Da bliver min Hustru frænket."

13. Det var Prior Oluf Mortensen

Vader raabe over al sin Gaard:

"Bel op mine raske Hofmænd!

Drager paa Eder Brynie haard!"

14. Gak strax hjem, Du arme Bonde!

Og luk slux ind Dine Hunde,

Stil ogsaa Dine Folkes Munde,

Saa vil jeg efter stunde."

15. Prioren var da rustet til Krig
 Og red i Mads Burmands Gaard;
 Hjelp nu Gud i Himmerige
 Oluf Pant tager til sin Kaarde.
16. Oluf Mortensen ind ad Dørren tren,
 Saa vred i Hu og Sind,
 Oluf Pant stander hannem op igjen,
 Er hurtig og gesvindt.
17. "Hvo lover Dig til Gjerlev By
 Mine trofaste Bønder at gjeste?
 Af dette skal vorde Landery,
 Du forer saa her Dine Hestte."
18. Oluf Pant begyndte da at smidse
 Under sit laadne Skind,
 Saa sagtelig han det Ord udhvistet:
 "De ere saavel mine som dine."
19. Prioren strax sit Sverd uddreg,
 Han vilde da ikke svigte;
 Oluf Pant Lyset i Kronen udslog,
 Og monne med Hælene fegte.
20. Oluf Pant frøb i Skadegab,
 Han var da ikke ret glad;
 Prioren fornam vel, hvor han sad,
 Han vilde ham lægge i Bad.

21. Sloge de saa hin rige Hr. Pant
 i Dertil hans Svenne ni,
 Foruden Smoadreng den lille Gant.
 Ham lode de gaae fri.
 Oluf Pant hin venne med sine Svenne
 De monne saa sorgelig quide.

CIII.

Dronning Margrete og Kong Albret.

Iste Vers.

En stændende Strid i Sverrig,

Og saa i Vesterghylland!

Konning Albret og hans gode Hofsmede

De agte sig ud af Land.

Fordi da ligger Svenden udi Bojen!

2. Og det springer nu saa vide,

Saa vide om Sverrigs Krone:

Konning Albret med Nyutter' og Knechte,

Og de ville ind i Skaane.

Fordi da ligger o. s. v.

3. De spared' ikke Kirker, de spared' ikke Kloster,

Og Intet hvad Gud tilhørte;

Det maatte undgjelde saa mangen Mand,

Som aldrig ilde gjorde.

Fordi da ligger o. s. v.

4. Konning Albret sidder paa Axelvold,
 Han lader de Bonbreve skrive;
 Sender han dem til Helsingborg,
 Dronning Margrete at overgive.
5. Det svared' Dronning Margrete
 Der hun de Fejdebreve saae:
 "Nu raade Gud Fader i Himmerig!
 Mig haabes, det bedre skal gaae.
6. Og det forbyde den øverste Gud,
 Den Sorrig skulde mig hænde!
 Men vil Gud og de danske Mænd,
 Paa Bejen vi hannem vende."
7. Og hun skrev hannem et andet igjen,
 Som Gud gav hende i Sinde:
 "Udi Medelby i Vesterjylland
 Vor Naade der skal I finde."
8. Han skrev hende et andet igjen,
 Som han sif i Hu og Sinde:
 "Det skal aldrig mine Landsmænd spørge,
 Teg ræddes for nogen Uvinde."
9. Det var Dronning Margrete saa bradt
 Hun hedder paa Svende to:
 "J tale til tydskle Herr Paro,
 Bede hannem for mig indgaae.

10. "Og hør I, kjære Herr Paro!
Vil I hjelpe mig af Vaande?
Og vil I drage i Striden for mig
Udi mit Sted at stande?"
11. Det svared' han, Herr Paro,
Han var en Mand saa falsk:
"Ikke drager jeg i Sverrig i Strid
For tredivetusinde Mark!"
12. Det var hin ædle Dronning Margret
Hun lod det Lønbrev strive,
Sendte hun det til Skanderborg,
Herr Iver Lykke at give.
13. Saalilte om en Aftenstund
Da blev de Breve udsendt;
Saalilte om anden Morgens Tid
De komme den Herre tilhænde.
14. Indkom han, Herr Iver Lykke,
Og stædes han for Bord:
"Vil I mig Noget, min naadigste Frue?
Hvorfor sendte I mig Ord?"
15. "Og hør Du det, Herr Iver Lykke,
Saa venlig beder jeg Dig:
Og vil Du fare til Sverrigs Land,
At stande i Strid for mig?"

16. Svared' vertil Herr Iver Lykke,
 Han var en Mand uben Falsk:
 ”Og jeg vil drage til Sverrig iaar,
 Skulde det eind koste min Hals.”
17. Saa skrev hun Kong Albrecht igjen,
 Og hverken bedre eller værre:
 ”For Axelbold i Gylland
 Der mude vi med vor Hær.”
18. Det svared' han Konning Albrecht
 Han agted' den Sejer at vinde:
 ”Wilde hun ikun, den gode Frue,
 Sidde ved sin Nok at spinde.”
19. Og han taler til sine gode Hofmænd,
 Alt over sit brede Bord,
 Om Dronning Margret' og de danske Mænd
 Saa mangt et spottefuldt Ord.
20. ”Vi ville forlove vor Klædesæd,
 Og Hetten ville vi ej bære,
 Før vi faae vundet al Danmark
 Til Sverrig med stor Ere.
21. Vi ville forlove vor Klædesæd,
 Aldrig med Sverd udride,
 Før vi faae vundet al Danmark,
 Og sove hos Dronningens Side.”

22. Og de rede ud af Arelvold
Med firetusinde Heste;
De havde stadelig i Hu og Sind
De Danske vilde de gieste.
23. Og de rede over de grønne Enge,
Bel attentusinde i Skare;
De hørte ej Messe den signede Søndag,
Saa ilde monne de fate.
24. De Danske sig og ej somme lode,
De mødtes alt paa den Hede.
At stride og fegte mod Konning Albrekt
Det var deres største Glæde.
25. Det skete om en hellig Søndag,
Der monne de Messen høre,
Siden fore de til Dresund
Og lode sig oversøre.
26. Og de rede over de skaanske Bjerger,
Og over de grønne Enge:
Det var stor Lyk at see derpaa,
Hvorledes deres Heste monne springe.
27. Og de rede ind over Sverrigs Grænse,
De vare i Modet saa trøste.
Og der stode Folk og undrede paa,
Jorden ej under dem bristed'.

28. Meldte det Herr Sifke Olufson
 Han saae de danske Mænd komme:
 "Ikke ville vi stride med dem idag,
 Det gaaer os lidet til fromme."
29. Det meldte Herr Konning Albret,
 Han red under grønnen Lide:
 "Est Du ræd for dansk' Mands Sverd,
 Da rid hen til en Side."
30. "Aldrig saae I mig være saa ræd,
 Jeg torde jo fuld vel sjelве,
 Kong Albret! I see vel til idag
 I kan forvare Eder selv.
31. Ej skal det nogentid spørges om mig,
 Jeg torde jo yppé den Liv;
 Den fremmeste Mand jeg være vil,
 Det først skal vores sit Liv."
32. Og meldte han det, Herr Sver Lykke,
 Han saae de Svenske komme:
 "I holde fast sammen, I danske Hofmænd!
 De Svenske skulle for os romme."
33. Det var Herr Sifke Olufson,
 Sin Hest kunde han vel ride,
 Saar dristelig red han de Danske imod,
 Sit Glavind først at bryde.

34. De Pile stunkede saa højt i Sky
De Glævinde ginge istykker;
"J træde nu frem, J dansle Krigsmænd!"
Saa raabte Herr Iver Lykke.
35. Det første Ridt, de sammen red',
De Helte vare alle saa sterke,
De Svenske maatte vige og give sig tabt
De misted' der Kongens Mærke.
36. Melbte det Konning Albrecht:
"Jeg maa paa Stedet blive;
Den første Mand i al denne Hær
Jeg vil mig fangen give."
37. Saa blev han Fange, det var ej Skjent,
De spendte ham Bojen om Hæd,
Saa førte de ham til Helsingborg,
Den danske Dronning imod.
38. Det var Herr Konning Albrecht
Han ind ad Dørren tren,
Det var hans Frenke, Dronning Margret,
Hun stod hannem op igjen.
39. "J være velkommen, Kong Albrecht!
Mig haver fast efter Eder langet,
J skal være Fadder ad det Barn,
Jeg haver ved Munken fanget.

40. Ifjor vi Eder til Barsel bade,
Og da vilde I ej komme;
Nu er I kemmet til Kirkegang,
Eder selv til liden Fromme.

41. I kaldte mig, Margrete Munkedeje,
Den vil jeg ikke være.
Det sommer fuld ilde en fattig Qvinde
End siden en Dronning være.

42. I kalde mig, Margrete Munkedeje,
Det monne I paa mig lyve,
Saa sandelig hjelpe mig Gud af Nod!
Det kom mig aldrig i Hue.

43. I har forsvoret Eders Klædesæd,
At Hetten skulde I ej bære,
For I sik vundet al Danmark
Til Sverrig med stor Gre.

44. Den kongelig' Ed, som I haver svoret,
Den skal I ikke bryde.
I skal os gjøste paa alle vore Slotte,
Og Taarnet skal I nyde."

45. Svared' hende Konning Albret:
"I er en velbyrdig Frue;
Beviser mig Maade, I er min Byrd!
Saa lidens er min Formue."

46. "Min kjære Hertug, I sige nu saa,

Det skulde I sagt os før,

Der I skrev ud den Spot og Spe,

Som I uden Sag lod høre.

47. I hente mig ind femten Alen Badmel,

Lader skjære den Herre en Hette;

Saa føre vi ham til Mekelborg,

Og lader der Struden tilsette."

48. Kong Albret gaaer ad Kjøbenhavns Gade,

Ham sommer baade Pris og Gre,

Og femten af de svenske Ridder'

Den Strud monne efter ham bære.

49. Hun lagte over ham en Kaabe saa tung,

Og den var støbt af Sly,

Hun bad ham sidde derunder saa længe,

Til han spurgte Lidende ny.

50. Og der sad han ubi Vintre syv;

Hun lod sig da miskunde;

Saa drog han hjem baade fro og glad,

Og døde paa Mekelborgs Grunde,

Fordi da ligger Svenden ubi Bojen.

Jaet nu jeg i en gang vist nogen
Som er ved mig i en sluff til
En gang gaede han dem en gang i en gang
Og en gang da jeg endelig kom

Hindes en gang en gang den gang den gang

CIV.

Erik Pukeson.

1ste Vers.

De Bønder klage dem op paa Land,

De Hosmænd der de udrive,

De klage sig for Erik Pukeson

Han maatte sin Lejde ikke nyde.

I Dalen der kommer han aldrig.

2. Men det var Erik Pukeson

Han skulde til Klosteret fare,

Der møder hannem Herr Karl Knudson,

Som Herre Gud lod saa være.

I Dalen der o. s. v.

3. "Og hør Du, Erik Pukeson!

Hvad jeg monne sige til Dig:

I Dag saa skal Du være min Gjæst

Og faae Dig Mad med mig."

I Dalen o. s. v.

4. "Saa gjerne vil jeg Din Gjæst være
Dg faae mig Mad hos Dig,
Vidste jeg, Du var min fuld tro Ven,
Bilde ingenlunde svige mig."

5. "Her stander jeg i min Sabbens Troje (eller)
Dg i mine solvspendte Sko;
Krist svige den udi Himmerig,
Hinanden sviger i Tro!"

6. Saa toge de da hinanden om Haand,
Dg fulges i Kirken ind,
Der lydde de paa den hellige Sang,
Dg hørte den Messe tilende.

7. De toge hinanden om hviden Haand,
Skulde være hinandes Gjæste;
Men ikke vidste Erik Pukeson andet,
End det var Menning hin bedste.

8. Ude saa staae de svenske Hofmænd
De ere saa glade og fro,
Foruden hin gode Erik Pukeson,
Han hverken legte eller lo.

9. Alle da sidde de svenske Hofmænd
De drikke baade Mjød og Vin,
Foruden hin gode Erik Pukeson,
Han blegner om hviden Kind.

10. Alle da sidde de svenske Hosmænd
 Og drikke de Mjød af Horn,
 Foruden hin sorrigfuld Erik Pukeson,
 Han sortner som en Jord.

11. Ind da kom den liden Smaadreng,
 Var klædt i Skortes grøn;
 "Men Du skal hente mig Bolten ind,
 Som jeg skal hanem ispende."

12. Og Du skal hente mig Bolten ind,
 Som han skal sangen i blive;
 Saa føre vi ham til Stockholm hen,
 Den unge Herr Drost at give."

13. Dertil svared' den liden Smaadreng,
 Hans Ord de fulgte godt Skjel:
 "Førend jeg vil hente Eder Bolten ind,
 Mit Liv da lader jeg selv."

14. Saa toge de strax den fangne Mand,
 Og sorte hannem nogen tilhest,
 Foruden hans enesie Skjorte smaa,
 Hun var hannem allerbest.

15. Saa forte de hannem ad Gaden frem,
 Som Folket stod allerslest,
 Og ude da stod den svenske Drost,
 Han glætes fast ved denne Gjæst.

16. "Hveden kommer os denne rige Fange,
Som holder paa Ganger graa?

Det er forvist Erik Pukesøn,
I Dag sit Liv lade maa."

17. Og det vil jeg forsanden sige,

Han hængtes i Galliegren;

Hannem fulgte saa nær den lidet Smaadreng,
Han hængtes ret under hans Ben.

I Dalen der kommer han aldrig,

dit nu er du nu er nu
nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu

nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu

nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu

nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu

nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu
nu er nu er nu er nu

2021
Sætning og Indskrivning

Sætning og Indskrivning

af Kongens Råd i København

med et forord af den høje Hertug Christian

af Holsten og Slesvig.

CV.

Bøndernes Nederlag. under Kristoffer Bayrer.

1. Iste Vers.

Hertugen udaf Baierland,
Han er en Herre saa rig
Der er Ingen udi al den Egn
Som hannem kan være lig.

2. Det var Kong Kristoffer hin bolde,

Han skrev de Breve omkring,

Byder han dermed alle sine Mænd,

At de møde ham til Ting'.

3. Og ind da kom det Sendebud,

Han sagde sin Herre saa:

"Eders Morbroder os ikke følge vilde,

Hans Husfrue raadede fra."

4. "Kan jeg ikke min Morbroder faae,

Alt for den böse Frue,

Da vil jeg prøve de danske Mænd,

Og see hvad de monne due."

5. Det var unge Kong Kristoffer,
Han kom der ridendes i Gaard,
Dg ude stod stolten Fru Sidsel lille,
Hun var vel svøbt i Maard.
6. "Hør I, stolte Fru Sidsel lille,
Hvad jeg spør' Eder ad:
Er min Morbroder hjemme?
I sige det overbradt."
7. "Var Eders Morbroder hos mig hjemme,
Teg vulgte det ikke med Visit!
Men kommer han ud af Landet iaaar,
Da bliver han slagen forvist."
8. Det var unge Kong Kristoffer,
Dg klagede han sin Vaande:
"Mig ere affaldne mine egne Bønder,
De ville mig gaae fra Haande."
9. Mine ædle Mænd! I stande mig bi,
I Borgre og ligesaa;
Det skal være saa ringe Umag,
De Bønder som Gjæs at staa."
10. De Bønder samledes sammen i Skare,
Saavel over Skov som Hede;
De kejste dennem en Høvedsmand,
Henrik Lagesøn var tilrede.

11. De rejste sig op, hver Mand af Hus,
Som boede i Vensyssel Land.

De meente sig have strax vundet Spil,
De havde ej bedre Forstand.

12. Og de rede frem for Aalborg Sund
Og frem for Huseby Bejle;
Fore da red' deres Hovedsmænd:
De maatte alt klæde en Stegle.

13. Og de rede frem ved Agersborg Grunde,
Og frem ad Agersborg By;
Der satte de Ild paa Kongens Gaard,
Den stod saa højt i Sky.

14. Det første Rid, de sammen rede,
De Hellede vare baade saa stærke.
Det var Marsk Stig Pallesøn
Han veg saa langt i Mark.

15. Det andet Rid, de sammen rede
Med Glavind og skarpen Sper,
Det var Henrik Tagesøn
Sit Liv maatte lade der.

16. Det var Henrik Tagesøn,
Han værged' sig jo saa vel;
Siden han kom paa Knæ at staae
Syy Mand slog han ihjel.

17. Det var Henrik Tageson
Han saae sig op i Sky:
Nu da rende de Morsinger bort,
Dg saa de Forrædere af Thy!
18. Og først da rømte de Morsinger,
Og saa de Forrædere af Thy;
Efter da stode de Vendelboer,
Dg de vilde ikke flye.
19. Efter stod' de ødle Vendelboer
Og de vilde ikke flye:
Saa bygged' de dem en Bognborg,
Derfor lode deres Liv.
20. Hertugen udaf Baierland
Dgsaa hans brune Fole,
De ligge begge i Vejen omkast
Saa dybt i Huseby Hule.
21. De Bønder de blevne der slaaet paa Sted,
Saa marge, som ej kund' undkomme.
Endnu er Herr Kristoffer en Konge,
De danske Mænd til Fromme.
-

CVI.

Kong Hanses Giftermaal.

Iste Vers.

Konning Hans han sidder paa Kjøbenhavn,
Han lader de Lønbreve skrive.
Og sender han dem til Nørre-Tyland
Herr Erik Otteson at give.
Der kom aldrig saa rig en Tomfro til Danmark.

2. Det var Herr Erik Otteson,

Der han de Lønbreve saae,
Han skjod Bartaffel og Terning fra sig,
Bad sadle Ganger graa,
Der kom aldrig o. s. v.

3. Og de ledte ud hin sjonne Ors,

Lagde paa forgylde Mile;
End red han til Kjøbenhavn
Førend han lysted' at hvile,
Der kom aldrig o. s. v.

4. Indkom Herr Erik Otteson
Dg stædes han for Bord:
"Hvad vil G mig, min naadige Herre?
Hvi have G sendt mig Ord?"
5. "Hør G, Herr Erik Otteson,
G er vor egen Mænd,
G skal fare til Misen iaar
Bede om den Lilieaand."
6. Og det var Herr Erik Otteson,
Han blev saa bradt at svare:
"Skal jeg ind til Misen Land,
Teg kan ikke ene fare."
7. "Herr Berner Parsberg af Holbekhus
Befaler jeg med Eder fare,
Og Herr Klaus Rønnow paa Dringborg,
Eder følger saa favr en Skare."
8. Der blev udlagt det Skib fra Strande
De Baadsmænd glædtes derved;
Den blide Bør saa herlig stod
Saa vel deres Skib fremstred.
9. Bunde de op deres Silkesegl
Saa højt i forgylde Raa;
De satte Dannebroge i Fremmerstavn,
De lode til Saxon staae,

10. Kuren stander paa højen Bærn,

Og seer han ud fra Lande:

"Hisset seer jeg de danske Skibe,

De føre forgylde Brande.

11. Jeg seer saa mange af de danske Skibe,

De føre forgylde Brande;

Krist signe hende, lidet Kristin!

De agte hende sig til Haande."

12. Og de lagde ind udi den Havn,

Kasted' Anker paa hviden Sand.

De ødle Herrer af Danmark

De tren der først paa Land.

13. Midt udi den Borgergaard

Der arlede de deres Skind,

Og saa gaae de i Højelost

Før Hertugen af Saren ind.

14. "Hil sidde I, Margreve af Misenland,

Baade I og Eders Kjære!

Den unge Konning af Danmark

Beder om Eders Datter med Ere."

15. Han tog til sig de lukte Breve

Og læste han der paa:

"Lov være Gud i Himmerig,

At jeg denne Datter aaer!"

16. Sædle Riddere, Taget Vand,

I gaae med os til Bord;

I töve hos os en lidet Tid,

Vi vide Eder Ansvar god."

17. Vare de dem der udi Maaned,

Og de vare der i tre,

Ikke kunde de Frøken Kirstine faae

Alt med deres Djen at see.

18. Den klare Dag dages for Østen

Og Bolgen den blæs blaa,

De ædle Riddere af Danmark

De gaae for Hertugen at staae.

19. Det var Hertug Ernst af Misenland,

Han kalder paa Drossten sin:

"I lede den unge Frøken Kirstine

Før os i Salen ind."

20. Og otte da vare de miseniske Fruer,

Hendes Haar baade borstet og fletted;

Fire da vare de ædle Hyrstinder,

Hendes Hovedguld paasætte.

21. De satte på hende det Hovedguld,

Det skinnede som en Rue,

Det var belagt med dyrebare Stene;

Det sommed' den skjonne Tomfrue.

22. Det var liden Kirstine saa bold,
Hun ind ad Dørren tren.
Hendes Fader og hendes Farbrødre tre
De stander hende op igjen.
23. Hendes Fader og hendes Farbrødre tre
De stande hende op igjen;
De ædle Riddere af Danmark,
De rakte hende Haand uden Meen.
24. Det var Hertug Ernst af Misen Land,
Han heder paa Smaasvend sin:
”J hente Terning og Bartaffel,
Bære det i Stuen ind.”
25. Hertugen fasted' den Terning fra sig,
Den var af rosden Guld:
”J faste, Herr Verner Parsberg,
Thi J er Kongen huld.”
26. Det var Herr Verner Parsberg,
Han skjod den Terning fra sig:
”Kast J for mig, Herr Claus Nønnov!
Thi J er ældre end jeg.”
27. Og det var Herr Klaus Nønnov
Han satte den Terning fra sig:
”Kast J, Danmarks Hofmester,
J er langt ypper end jeg.”

28. Det var Herr Erik Otteson
Tog Terning i sin Haand:
"Hjelp nu, Gud Fader i Himmerig,
Teg vinder den Lilievaand!"
29. Den første Guldetning paa Bordet ranbt,
Den løb som det skulde være,
Den danske Hofmester den Tomfru vandt,
Til Kongens Hjertenskjere.
30. Længe tænkte Frøken Kirstine ved sig,
Og hende randt Zaare paa Kind:
Skal jeg fare til Danmark ud,
Saa langt fra Moder min?
31. Det var Hertugen af Saxon Land,
Han tager sin Datter at lære;
Det vil jeg for Sanden sige,
Det var af Zugt og Ere.
32. "Var kjær ab Syder, kjær Datter min,
De ere baade trygge og troe.
Stund Du ej efter Sverrigs Krone,
Uden Du den med Lempe kan faae.
33. Du bede Godt for fattige Enker,
Som faderløse Børn skulle føde.
Du bede Godt for de fattige Fanger,
Lad dem i Zaarnet ej døe.

34. Og skat Du ej den fattige Bonde,
 Teg det ikke have vilz;
 Men fattes Du enten Guld eller Sølv,
 Du sige Din Fader til."
35. Saasnart da var den sorte Jord
 Med Silke saa vidt overbredt;
 Det var Frøken Kirstine lille
 Hun blev til Karm udledt.
36. De blæste saa sterkt i Trommeter
 I deres forgylde Lyd.
 Saa førte de den Frøken til Strande
 De kaldte hende Danmarks Brud.
37. Saa vunde de op deres Silkesegl
 Saa højt i forgylde Raa;
 Saa segled' de dem til Danmark
 Fast mindre end Uger to.
38. De strøge Segl, lob' Anker falde
 Alt paa den hvide Sand;
 De ødle Riddere af Danmark
 De løfted' den Tomfru paa Land.
39. Den grønne Jord blev vidt og bredt
 Med Silke og Sindal frøet,
 Den unge Konge med Ridderkare
 Drog sin kjære Brud imod.

40. De mødtes paa den grønne Vold,
 Krist give, det blive til Gavn!
 Den Herre fra Hest, den Tomfru fra Karm,
 De toge hinanden i Favn.
 Der kom aldrig saa rig en Tomfru til Danmark!

Det var en Morten Venstermand
Han var en Mand saa god,
Fæstet han sig en sjæn Jomfru
Og alle hendes Frender imod.
Saa glad rider han af Roskild med sin Jomfru.

CVII.

Morten Venstermand.

1ste Vers.

Det var Morten Venstermand
Han var en Mand saa god,
Fæstet han sig en sjæn Jomfru
Og alle hendes Frender imod.
Saa glad rider han af Roskild med sin Jomfru.

2. Det var Jomfruens Brødre syv,
At de funde dem adskille,
Gave de hende i Kloster ind
Det var mod hendes Willie.
Saa glad rider han o. s. v.

3. Det var Morten Venstermand
Gaaer sig for Kongen atære:
"De have min Jomfru Klostergives,
Og derfor kommer jeg her."

4. Det var Dannerkonning
Dg svared' han for sig:
"Du tag Din Tomfru af Kloster ud,
Dg det tilsteder jeg Dig."
5. Det var Morten Venstermand
Sit Hoved svøber i Skind,
Saa gaaer han i Højelost
For sin kjære Morbroder ind.
6. "Hil sidde I! Morbroder kjær!
I fjende mig gode Raad,
Hvor jeg kan udaf Klosteret
Min kjære Fæstems face."
7. Det svared' hans Morbroder
Han svared' dertil med Gre!"
"Lov Du Dig en anden Mo
Dg lad det nu saa være!"
8. Det svared' Morten Venstermand
Han stod i Skarlagen rød:
"Teg skal enten den Tomfru have
Eller vorde for hende død.
9. Hør I det, min Morbroder kjær!
Vil I med mig ride,
Da lægger Guldsadel paa Ganger graa,
Vi vil ikke længer bie."

10. De rede gjennem Roskild By,
 De vare alle saa glade,
 Man kunde ikke Torden see
 For Heste og Brynieplade.
11. Tøsfer rede de det Kloster om
 Og om den Klostermur,
 Det fornam den Priorinde
 Som hun var i sin Bur.
12. Saa gaaer Morten Venstermand
 For Priorisen ind:
 "Ma jeg med Tomfru Anna tale,
 Allerkjæreste Fæstemø min?"
13. "Tomfruen er i Kloster,
 Sjunger med de Andre i Kor;
 Hendes Frender have hende givet ind
 Med Guld og grønnen Jord.
14. Hendes Venner have hende Klostergivet,
 Herinde at leve sit Liv;
 Du rid bort, Morten Venstermand!
 Hun aldrig bliver Din Liv."
15. "Jeg talede med Kongen igaar,
 Han gav mig dette Raad,
 At jeg skulde tage min Fæstemø,
 Og spørge Eder Intet ad."

16. Bortgik Morten Venstermand
Med rige Frender og Maage,
Tog han saa den skjonne Tomfru
Ud af den Klosterhave..

17. Han red igjennem Roskild,
Og han var alt saa fro,
Ude staae hendes Brødre syv,
De saae ej Under før nu.

18. "Hisset rider Morten Venstermand
Paa Gangeren der er fort,
Han har været i Kloster
Og ført vor Søster bort."

19. Han red hjem, derefter
Mon han sit Bryllup gjøre,
Han bød did Kongen med alle sine Mænd,
At man det vidt skulde spørge.
Saa glad rider han af Roskild med sin Tomfru.

CVIII.

De Danskes Nederlag i Ditmarsken.

1ste Vers.

De Fugle have fundet saa underligt et Raad,
De ville saa gjerne have af den Brad,
Som var opædt og al fortært
For lang Tid af en anden Hær,
Og mangen Mand kom i Vaande.

2. Og der kom flyvende en Flok af Stær,
De vidste ej Vejen hvor de vilde fare.
De havde i Agt at flyve saa gjent,
Var det ikke blevet dem formeent.
De maatte der blive paa Heden.

3. De broede af Qviste og byggede Bolig,
De meente, de skulde der sidde roligt.
Saa Mangen bliver sveget med stor Utro
Af den man bedst undertiden monne troe.
Det maatte disse Stær undgjelde.
4. Og der kom flyvende en Flok af Svaner,
De firet under det første Banner,
De sloge ud deres Vinger brede,
Saa dybt udi Dynd saa maatte de træde;
De danske Hosmænd til Skade.
5. De Duer komme flyvende af et Zaarn,
Dem bleve saasnart deres Vinger affaaret.
Som Sne saa vare deres Vinger hvide,
De reves, som Ulven Faaret monne slide.
Der var ikke Fred at vente.
6. Thvo som Uglen tager til Høg,
Han er ej selv ret fuld vel tryg.
Om Dagen hviles han under Egeblade.
Om Natten sidder han i Bondens Lade.
Hvo derpaa über farer ilde.
7. Grif og Gam de sloges sammen tillige,
De vilde ikke for hinanden vige.
De andre smaa fugle sloj bort med Skamme,
De agted ikke som efter monne komme.
De rømte ad fremmede Lande.

8. Gert Falk sin Manddom lob han tee,
 Han vilde ikke længer' paa Stedet bie.
 Han saa saa højt over breden Hede,
 Han torde ikke værge sin egen Rede.
 De andre ligge ved Balger Side.
9. Og Ebbe Gjed, saa monne han hede.
 Krist give deres Sjæle Himmerigs Glæde!
 Den som er skilt ved Paradis,
 Han fanger hverken Ro eller Lise.
 Gud veed, hvo Danmark den Skade voldte.
10. Den gamle Orn, og hannem randt Zaarer,
 Han tog sin gode Hest med Sporer,
 Saa foer han til sin Nede hjem;
 Han gav denne Færd saa vel i Gjem.
 Han agter denne Spot at hævne.
11. Og de vare attentusinde stærke
 Da de droge over Dige og Mark;
 Men der de droge tilbage igjen,
 Som før rede fire, der red nu Een,
 Det siger den med monne være.
12. Den Vise hun er ikke lagt om fugle,
 Den er om Krigsmænd fine og ødle.
 Kong Hans han førte sin Hær med Magt,
 Udi Ditmersken blev den nederlagt.
 Det staerdssaa længe til Minde.

13. Han tænker at hævne den Bondehovmod,
Om han er fød af Kongeligt Blod.
Han mener, at Grisen betale skal,
Hvad som haver brødt den gamle Galt,
Det gaaer dem isd e for Sande.

CIX.

Adelens Overmagt over Kong Kristian II.

Alle smaae Fugle, i Skoven ere,
De give paa Høgen stor Klage.
Han river af dem baade Fjeder og Dun,
Og vil dem af Skoven jage.
Men Ornen bygger i Fjeldet ud.

2. Saa sloj de op i Egetop,
De lagde et Raad paa ny,
Hvorledes de skulde en Konning faae,
Dem kunde fra Høgen frie.
Men Ornen bygger o. s. v.
3. Frem da traad den usselige Krage
Hun var saa sorrigfuld:
"Kejse vi os den gamle Orn;
Leg haaber han vorder os hulde."
Men Ornen bygger o. s. v.

4. Det var alle de andre smaa fugle,
De svare saa dertil.

Nu er Ornen vorden fuglekonge,
Saa længe som Gud han vil.

5. Til da svared den stolte Høg:
"Vi stæde det ingenlunde;
Dg skal den Orn være fuglekonge,
Han lægger os øde i Grunde."

6. Det da spurgte den gamle Orn,
Han blev saa vred i Hu,
Dg slog han til den stolte Høg
Alt med sin skarpe Klo.

7. Derved da glædtes de andre smaa fugle
Dg sjunge hver med sin Stemme.
I Lund var Fryd og fuglesang
Alt der som Ornen var hjemme.

8. Sammen da sankes den Høgehær,
Den skjulte baade Skov og Åker;
Dg vi ville os til Lund fare
Dg gjøre den Orn et Blær.

9. Det da hørte den simple Due,
Hun fløj til Ornen og sagde:
"Dg nu da kommer den Høgehær,
Han agter at gjøre Dig Skade."

10. Til da svared' den gamle Ørn,
 Saa baade hans Øjen de runde:
 "Saa mange Mus de bide en Kat,
 Thi maa jeg romme af Lunde."
11. Bort da sloj den gamle Ørn
 Alt med sine Unger saa smaa;
 De andre smaa Fugle de blevne saa vilde,
 De vidste dem ingen Raad.
12. Nu sidder Høgen i Egetop
 Og breder han ud sin Vinge,
 De andre smaa Fugle i Skoven ere
 Han monne saa jammerlig trænge.
13. Nu sidder Krægen paa baren Kvist
 Og svelter hun over sin Klo.
 Uglen skjuler sig i Elletrunte,
 Teg venter, hun haver Uro.
14. Viben hun løber i Agerrene
 Alt med sin høje Top;
 Høgen han kommer der flyvende frem,
 Han tager og æder hende op.
15. Nu sidde alle de andre smaa Fugle
 Og tie saa quer som Stene.
 De have mistet deres dejlige Sang;
 Wil Gud de faae hannem igjen.

16. Nu er der Sorrig og Graad i Lund
Som før var Fuglesang.
De fattige smaa Fugle ynkes mig over,
Dem Tiden skal være saa lang.
17. Hundten ligger under Bordet og sover
Og Ræven i Gaafesti,
Naar Tiden kommer saa vaagner han op
Sine fattige Gjæs at frie.
18. Katten han ligger i Gaarden syg,
Og alle Mand vil hannem have;
Musen raader i fattig Kones Rose,
Hun gjør hende fuld stor Skade.
19. Herre Gud da hjelpe den fattige Ørn,
Som flyver i vilden Hede!
Han veed sig hverken Læ eller Ly
Som han tør bygge sin Nede.
Men Ønen bygger i Fjeldet ud!

CX.

Kong Frederik den anden i Dit-
marsten.

1ste Vers.

Kong Frederik han sidder paa Koldinghus,
Med Ridder' og Svende drifter han godt Rus.
De Ditmerske Herrer have deres Liv forloret.

2. Kong Fredrik lader sig Klæder skjære;
Han vilde synes en Kjøbmand at være.
De ditmerske Herrer o. s. v.

3. Kong Fredrik lader skjære sig en Kappe graa,
Han folgte de Dren baade store og smaa.
De ditmerske Herrer o. s. v.

4. Kong Fredrik han rider til Ditmersten ind
Med frisken Mod og Rosens Kind.

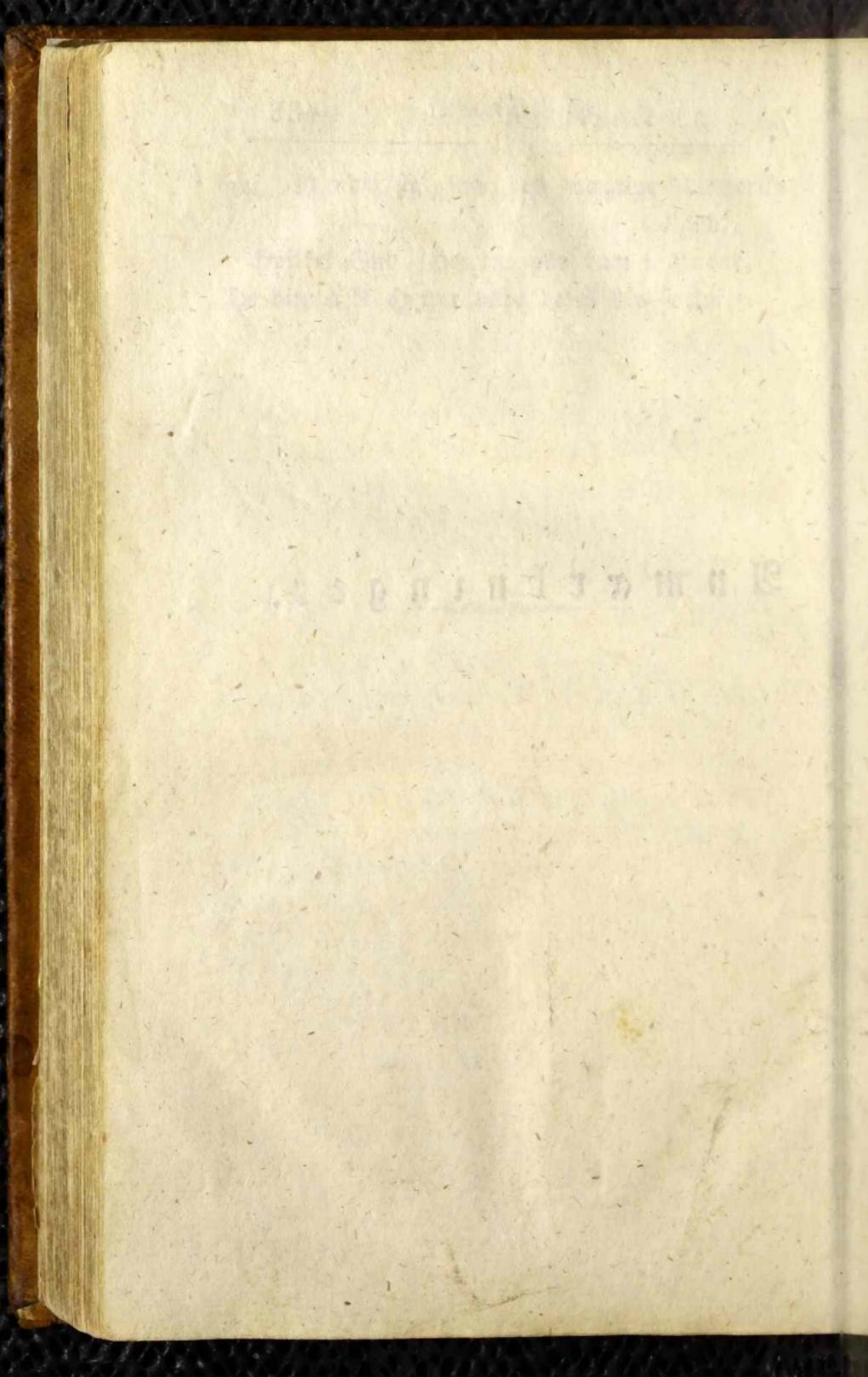
5. Og der var han i Dage ni,
Baade Stæder og Byer besaae han i de.
6. Bradt kom der Bud fra Borgemester og
Raad:
"I vogter Eder for den rige Kjøbmand!"
7. Det er ikke anden Hestekjøbmand;
Det er Kong Fredrik af Dannemarke's Land."
8. "Er det Konning Frederik af Dannemarke,
Da vil vi hannem forraade i Nat."
9. Sildig om Astenen, der Duggen falst paa,
Pige lille tager over sig Kaaben blaa.
10. Ind for Kong Fredrik saa monne hun
gaae:
"Eders Anslag giv vel Agt oppaa.
11. Og er I Kong Fredrik af Danmark,
Tag Eder vel vare i denne her Nat."
12. "Det har ingen Fare i denne her Nat;
Du skalt mig følge til Danmark bradt."
13. Kong Fredrik han sprang til Ganger ved,
Han red langt snarer en fuglen fsoj.

14. "Hør Du, Færgemand! kom hid snart,
Du føre mig over med en Tært!"
15. "Ikke jeg tør, og ikke jeg maa,
Hør jeg faaer Bud fra Borgemester og Raad."
16. "Jeg giver Dig det Guld saa rød
For Du skal sætte mig over den Sø"
17. Den Færgemand sik saa svagt et Mod,
Torde ikke føre over den Konge god.
18. Kong Fredrik han tvang den Færgemand
Hart:
"Du føre mig nu over alt med en Tært!"
19. Den Færgemand holdt sig saare stiv,
Han frygted' det vilde koste hans Liv.
20. Den Færgemand holdt sig atter saa strunk;
Kong Fredrik lagde ham over den Bunk.
21. Kong Fredrik gav ham de Dalere ti,
Saa foer han over baade frisk og fri.
22. Kong Fredrik han triner af Færgen på
Strand:
"Jeg ønsker Dig Lykke, Du ditmeriske Land!"

23. De Ditmersker frygted' saa saare bradt;
Kong Fredrik visted' ad dem med Hat.
24. "Teg siger de ditmerske Herrier Godnat.
Teg agter at komme til dennem saa bradt."
25. "Dg førend Du skulde have Ditmersten
inde,
Kunde Du vel lære en Ko at spinde."
26. "Eders trodsige Hjerte, Sind og Mod
Er kommet af Eders onde Rod.
27. Hvorefter nu opvore vil
Et sælsomt og et underligt Spil.
28. Eders trodsige Sind, foruden Skjemt,
Skal Eder ikke vorde forglemst.
29. Thi tænker til og tager vel vare,
Vi ville vel see, vi fange den Hare."
30. De tænkte sig saa at stikke bort:
"Vi ville lukke for ham den Port."
31. Saa voved' Kong Fredrik sit fyrligste Liv.
Dg holdt sig mandelig og dertil siv.

32. Vandt sig saa det mægtige ditmørste
Land,
Hvilket Gud, Herren, gav ham i Haand.
De ditmørste Herrar have deres Liv forloret.

Amærfninger.

med formen skal virke og varetægtes daed ennu i folket
vælde, hvilket mindes om jætten. Men det er ikke med visthed at
sige, at der ikke opført nogen tilknyttet med denne gud
eller spillet nogen rolle, end sånogen skildes i historiske bøger
i oldtiden med udledning af de særskilte religiøse bannere, som
var hængende over de forskellige kultussteder.

Om

denne Afdelings Overskrift

historiske Viser.

De have faaet Vennerneisen historiske, ikke som om de
indeholdt factiske Sandhed og kunde af Historikere bruges
som Diplomer til dermed at dokumentere forealdne Hændelser; men fordi de handle om historiske Personer og om
Begivenheder, der kan henføres til bestemt Tid og Sted.
De beskrive tildels de vigtigste Oprindeligheder i Fædernelandets
Historie i Middelalderen, ikke som Munkenes torre Annaler
men Alt i poetisk Anskuelse og Udvyntning. Den poetiske
Fremstilling af et Faktum er, som Grimm i sin Fortale
anmærker, ikke en Usandhed, da den er grundet i Natur
en; saasom til Sandhed hører ikke blot Begivenheden men
ogsaa det Indtryk som denne gjorde paa de da Levendes
Gemytter. Ewy har i sin Fortale en lignende bemærkning
naar det heder: "Endog de bedste Historieskrivere have iblandt
anden visse Handel ogsaa Det som foregives og troes ige
men; dette fremføres, ikke at de ville lyve, men vise Es
sen Del.

terkommerne hvad Folks Menning og Tale har været paa de Tider om Et og Andet. Slight er hverken Løgn eller Digt men det almindelige Ny og Nygte."

Bed Æstrykket af disse Sange har man villet følge Be-givenhedernes chronologiske Orden, og er derfor den 1ste i denne Tome, eller

No. LVI. Pag. 3.

Om Thyre Dannebod.

Som er Syvs IV No. 38.

Indholdet, Dannevirkes Anlæggelse, er, som sagt, gammelt, men Bisen berimod desto nyere, ja en af de al-lernyeste i Samlingen. Den er, efter Syvs Beretning i Udgaven 1764 pag. 545, forfattet af Laurits Olsen Røt, Provst og Præst i Arø Herred i Sjælland, en, som Syv forsikter, "i danske gamle Gager fittig og vel forfaren Mand." Han havde forhen været Rector ved den latinske Skole i Ningsted, om hvilken By han har efterladt sig en Beskrivelse paa Vers, hvoraf der i den danske Digtekonsts Historie's 3die Del er indrykket en Probe. Han var fra 1673 til sin Døds Dag 1691 Præst til Refsnæs i bemeldte Arø Herred.

Mærkværdige Bise, hvori Autor synes at have versificeret den Beretning om dette priselige Werks Anlæg, som forefindes i det i Menckenii *Scriptores Rerum Germanicarum.* Tom. III. indrykkede *Chronicon Slesvicense* af Bojsen, er her trykt paa ny, især af tvende Grunde. For det første er Emnet interessant, og dernæst mangler Udførelsen heller ikke fra Poefens Side al Fortjeneste. Ogsaa har Jacobi overdiget den at oversætte den Græske, hvilken Oversættelse

blev indrykket i La Bordes *Essai sur la Musique* (Paris 1780) Tom. II. pag. 407.

Den udførligste Esterretning om Dannevirket er den som er indrykket i Suhms *Danmarks Historie*. VII. 672—95.

V. 2. Under Belt fortæsses nok her Østersøen, maa-re balticum.

V. 7. Kong Harald, som her berettes at bifalde sin Moders Raad om denne Wolds Opferelse, er Harald Blaa-tand.

V. 9. Den i Vers 9 og 11 berorte Omstændighed, at Skoninger Siellandsfarere og Tynboer alene arbejdede paa Volden, og at Tyderne forte dem Mad til, har Bis-sens Forfatter taget af Boissens Kronike. "Hvorfra Bois-sen har det" — siger Suhm i *Dann. Hist.* II. pag. 592 — "veed jeg ikke, og maa han selv forsvarer det."

V. 12. Med den Bure, som Dronningen lod opføre, for vorsa at have "Kure" eller Opsyn med Verkets Frem-me, figter Forfatteren til den trekantede Skandse Thyres-horg, der endnu fører Dronningens Navn.

No. LVII. Pag 8.

Oluf den Hellige.

Iste Visse.

Sav. II. No. 14. Grimm pag. 69.

Bedel viser i Indledningen til Visen, at den her beskrevne Kvist om Norge imellem Oluf den Hellige og hans Halvbroder Harald Haardraade ikke har haft Sted.

V. 35-41. I Olafs Saga udgivet af Hadorf (Stockholm 1675 i Octav) forekommer pag. 32 den Omstændighed, at

Han forvandlede en Trold til en Sten, og i Fernovs *Beskrifning* over Wärmeland (Götheborg 1773. 8vo.) berettes pag. 223, at Sancte Oluf i Dalby Kirke i Elfsdals Herred oprejste et Kors, efterat han, da han rejste derigennem til Nerike, havde forvandlet en Trold til Sten. Trolden skal have tiltalet ham:

Kong Olof med dit pipuga Skågg!

Du seglar fôr når min Badstuguwågg.

og Kongen skal have svaret:

Du Troll med din Råck och Ten

Skal bli i Sten,

Och aldrig mer göra Skeppare Men.

V. 47. Istedenfor at Harald "fæber sig til en Drom haæ led", bryder han i den marsvinse Codex blot ud i de Ord:

Skam faae Norge og Norges Stjar!

Men jeg maatte ikke længer i Norge være.

No. LVIII. Pag. 15.

Kong Oluf den Hellige.
2den Vise.

Syvs II. No. 15.

Den findes, med nogle Forandringer, i de haandskrevne færøiske Quad paa det kongl. Bibliothek, i 1ste Heste pag. 155.

V. 2. Det her forekommende Hornelummer er uden tvivl det af de friemannske Prisstrifter berømte Fjeld Hornelen. I Bings Norges Beskrivelse siges, at Hornelen (Horneløen) er en øude i Havet ved Nordsjords Sørenskriveri nordre Bergenshusamt. Paa øen er en meget spids og høj Klippe, kaldet Horntinde.

V. 13. Saaledes som denne Zette, bliver ogsaa Noe-
mer Havmand, i 1ste Del pag. 223. B. 29. pag. 228. B.
24. forvandlet til Sten.

No. LIX. Pag. 19.

Kong Haagen Haagensens Død.

Syv II. No. 40.

Kong Haagen Haagensens her bestrevne Dødsmaade
er omstændelig bestreven af vore Historiestrivere. See
Suhms Danm. Histor. X. pag. 495 o. fl.

V. 4. Lin. 2. Ordet Lid, saavel som fregder i 29
Vers, Brysst mit i 17de, og Bedels Læsmaade i Vers 13
"Her er seger Madur i vorum Ferd" maan ansees som Lev-
ninger af det norske Tungemaal, hvori Bisen maaesse forst
er forfattet.

No. LX. Pag. 25.

Erik Emun og Sorte Plog

Syvs II. No. 18. Grimm pag. 520.

Den tragiske Daad, som her fortelles, indtraf Aar.
1127. Om det stete paa Urnehovedsting, nær ved Ka-
benraa, eller paa Hvidingherreds Ring, nær ved Ribe,
derom ere Historiestrivene ikke enige.

Begivenheden er ogsaa, saavel med hensyn til hvad der
skal have givet Plog Anledning til dette Drab, som til
Maaden det blev udført paa, omhyllet af Dunkelhed. Det
had, som Plog var til Kongen, skal, efter Suhms Dan-
marks Historie V. pag. 513 og 515, have rejst sig af, at
Kongen havde ladt hans Fader dræbe imod givet Lejde.

Det har Bisens Forfatter forandret til hans Broder. Suhm gjor det ogsaa sandsynligt, at Plog rimeligvis maa have haft Nogle i Ledtog med sig, da han, efterat han havde nedlagt Kongen, raabte, at man skulde gjore det samme ved Kongens Høfssinder.

Naar Bedel i sin 1575 udgivne Oversættelse af Saxo pag. 303 beretter: "om denne Histerie er lagt en dansk Bise, som endnu hunes almindilzen i Jylland", kan man vel, uden at feste, antage, at det er nærværende Bise som der sigtes til. Da den altsaa den 2d, 1575, omtales som en almen bekjendt Sang, ligger deri ogsaa uden Divil et Bevis for temmelig Elde.

V. 1. Omquædet "Kongen af Danmark lader det hævne" skal formodentlig sigte til det Sagn Bisens Forfatter har fulgt, at Kongen, ved at lade Plogs Broder Herr Carl afdive, har hævnet de Forurettelser, denne skal have begaaet imod Almuen. Deri ere nemlig Historiestriverne temmelig enige, at Erik Emun tog sig af Almuens Sag imod de Mægtige.

V. 22. Plog paastaaer, at hvad hans Broders Brøde end maatte have været, saa kunde der jo været blevet bødet derfor med Penge. Dette stemmer med de i de gamle Love antagne Grundsætninger.

V. 27. I de Tider var det almen Brug at komme hevænnet til Tinget, det opvakte derfor ingen Opmarkshed, at Plog havde sit Spyd hos sig.

V. 31. Plog slap ikke alene, efter Drabet, bort fra Tinget, uden at blive fængslet, men det som mere er, levede endogsaa lang Tid i Unselse, indtil Eriks Søn Kong Svend løb ham afdive.

No. LXI. Pag. 29.

Tidemand's Drab.

Sv. II. No. 19.

Uagtet Vedel er af anden Mening, er det dog nok rimeligt, at denne Visse er en forblommet Fortælling om Erik Emuns Endeligt. Idet mindste tales her hos Suhm (Danm. Hist. 5te Tome 522) om en Plogstaf, han agtede at paalægge Bonderne, hvorover de, ligesom her i Visen, blev ham ganske aftenstige.

No. LXII. Pag. 31.

Kong Baldemar og hans Søster.

Det er Sv. IV. No. 41 hos Grimm pag. 322. I den Beretning, som denne Visse indeholder, er der, siger Suhm i sin Danmarks Historie VII pag. 225, Noget rigtigt og Meget urigtigt. Det er vist, at Dronning Sophia havde en Halvbroder som hed Burislav eller Buris; det er ogsaa vist, at Baldemar havde en Søster ved Navn Christine. Ester adskillige Historiekriveres Beretning lod ogsaa Kongen Buris som en Landsfægtader og Majestatsforbryder blinde, gilde, og drukne. Men megen Dunkelhed hviler der over den hele Sag. Nogle af Mansynlighederne i Visen har langevel villet have ved at antage, at Christine ikke var Kongens Søster men hans nægte Datter ved hans Frille Tove, da man saa bedre begreb, hvorfor hun var saa forhadt af Dronningen. Suhm har l. cit. pag. 226 en anden Gisning, hvorefter hun blev Baldemars Søsterdatter og Evigerinde til Buris, en Hypothes der ogsaa sigter til at gjøre den barbariske Medfart mere begri-

elig. Noget maa der være føreslædt; thi ved Tabler ligge der dog gjerne nogen Sandhed til Grund, og vi har desuden Svend Aggesens Bidnesbyrd for, at Valdemar var grum mod sine Egne. Rygte og Sagn komme ogsaa, som Suhm anmærker, Bisen til Hjelp; thi paa Vestervig Kirkegaard paa Thy vises endnu deres fællede Grav, (Daniske Atlas V. 476) og Gram, som ellers ikke gjerne troer paa Eventyr, havde fra sin Barndom hørt det Sagn, hvorfør han ikke er utilbøjelig til at skænke det sit Bisfalb.

Ned Omqvædet ¹ sea herlig kunde hun raade de Nuner,² har Bisen's Forfatter ventelig villet lægge Læseren eller Tilhereren paa Hjerte, at han ikke moatte glemme, at det Fejltrin som lidet Kirsten begik, paa en Maade var at undskylde, saasom denne Elskov, i folge det 27de Vers, blev hende ved de saakaldte "ramme" Nuner heret paa.

Da Bisen giver saa rig Anledning til Hypotheser, bør Heller ikke forties, at den i Fædrenelandets Historie vel bevandrede Anne Krabbe, Jacob Bjørnsens til Stenalt, siger, at Kong Valdemar havde to Dronninger efter hinanden af Navnet Sophia. Saaledes lyde Ordene i hendes haandfrevne Bisebog. "Formenes, at Kong Valdemar den første var tvende gange gift, og begge hans Forstnør hede Sophia, som Arild Hvidtfeldt noget om formelber i hans Kronike fra Kong Dan til Kong Knud den hjette, og er disse eksterfrevne tvende Biser lagte om den første Dronning Sophia."

I bemeldte Anne Krabbes Bisebog haves (under No. 5) til denne Bise adskillige Varianter.

Imellem det 7de og 8de Vers haves følgende:

"Forraader Du lidet Kirsten kør Gøster min,
Leg bliver Dig aldrig of Hjertet blid,

I stedet for det 15de Vers staer her:

Vokker jeg hende den venne Mo,
Da blive vi begge derover død.

Dronningen svaret:

Enten skal Du løkke den Bir,
Eller jeg skal Dig af Danmark drif.

Det 24de og 25de Vers mangle, men savnes ikke, da forbindelsen saa er bedre imellem det 23de og 26de Vers.

Versene 26 og 27 ere optagne i Texten, som langt bedre end Syvs Læsemaade, hvorefter Buris fastede Ru-
nerne paa lidens Kirstens Seng.

I det 53de Vers har man ogsaa fulgt Haandskriften, da Syvs Læsemaade

"Bed og Dronning Sophia følge dem"
har lidens Rimelighed for sig.

I stedet for det 109 Vers har Haandskriften:

"Herr Buris giver jeg min Borg saa rød,
Thi han haver volbet, at jeg skal døe."

No. LXIII. Pag. 47.

E b b e G a l t.

Det er egentlig Syvs III. No. 17, men hel igjennem forøget med Tillæg, som ere tagne af Anne Krabbes skrevne Bisebog, hvor den staer under No. 40. Bedel siger i Indledningen: "Vi finde tvende Biser af een Mening, som begge have været gjængse her ubi Niget, dog de lægges tvende adskillige Personer til; ubi den ene nævnes Herr Sidemand, som vi her sætte, ubi den anden Ebbe Galt; hvilke begge siger at have tjent i Kongens Gaard." Anna Krabbe har følgende Indledning: "Denne esterstrevne Bise

er digtet om Ebbe Galt, som var Kongens Søsterson, og laae hans Slot mellem Høvbro og Aalborg, og hed Jegholms (Egholms?) Slot, som laae ved en liden Skov, der enbnn kaldes Ebbe Galts Skov; og formenes at samme Ebbe Galt skulle have været Kong Valdemar den 1stes Søsterson, endog han lob hannem rette, eg var det Dronning Sophia, som vel maa kades den onde Øvinde, som Bisen formelder."

Til denne Vise haves, foruden det her janførte, følgende 4 forskjellige Omqvæd:

- 1) For den der mig torde bie om Aftenen.
- 2) Jeg rider til Lundten med hende.
- 3) Jeg holder af den der mig torde gjøre vel god
en Aften.
- 4) I ride nu til Linden med.

No. LXIV. Pag. 54.

B a a g e n a t t e n .

Sys IV. 27. Grimm pag. 193.

Med den i de to foregaaende Viser bestrevne Afsærb havde Valdemar den 1stes Dronning Sophia saaledes svært sit Nygte, og hun havde nu engang faaet saadant et Ord paa sig for Grumhed og Hevngjerrighed, at endog den ringeste Anledning siden var nok til at sætte paa hens des Regning Ting og Lildragelser, hvori hun dog kunde være albeles uskyldig. Saaledes med denne Vise. Her forekommer en Konge, som er Elske af Kjønnet og en Fesabel af en Dronning som hedder Sophie. Strax er Conjecturen færdig. "Dronning Sophia — siger Peder Sys — haver maaskee været Valdemar den 1stes Dronning."

Suhm i sin Danmarks Historie VII. 701 er af en anden Mening; han erklaerer det for pur Fabel.

Slig en ubarmhjertig Dronning, som usder sin Mandes Elskede til at drikke Gift, er den engelske Dronning Leonore i Fortællingen om den skjonne Rosemunde, paa Engelsk i Percys Reliquie og paa Tybse i Herders Werke zur schön. Literatur VIII. 330.

No. LXV. Pag. 59.

Kong Valdemar og hans Søsterdatter.

Syvs IV No. 42. Grimm pag. 333.

I denne Vise, som er et passende Sidestykke til den foregaaende LXII og staer i Forbindelse dermed, er formodentlig Alt Fabel. Suhm antager (Danmarks Historie VII. 227) at har Valdemar afslivet en Dronning Sophia, saa kan det have været den, som var en Datter af den svenske Kong Sverker, Søster af Kong Carl, og Enke efter den danske Kong Knud den 5te. Hans egen Dronning Sophie var det ikke, thi hun overlevede ham i mange Aar og døde først Aar 1197.

Den krabbeste Haandskrift er i enkelte Vers forskellig fra Syvs Udgave. I Vers 32 f. Ex. heder den anden Linie:

"Dg folge liden Knud baade ud og ind"
isfolge hvilket hun vilde at Ingerlille skulde være Barne-pige hos den unge Prinds Knud (siden Kong Knud VI)

V. 37. Erkebispen er efter Haandskriftet og i Medhold af Syvs 44de Vers sat ind her, istedetsfor den gamle Læsemåade Erk Bisp.

V. 42. Som Bidrag til Fortolkningen af den anden Linie i dette Vers, hvilket maa lægges i Dronningens Mund, tjener følgende Tillæg ud af Manuscriptet:

"Saa højer Du Moderens Kynde din,
Saa lover Du Prioren under Skind."

"At love Prioren", skal nemlig betegne, at have forbudten Omgang med ham.

No. LXVI. Pag. 66.

Aðbjørn Snare's Frieri til Kongens Datter.

Syvs IV No. 40. Grimm pag. 139.

Denne Sang har vel ingen historisk Grundvold at støtte sig paa, men da her nævnes et i Baldemarcernes Historie saa bekjendt Navn, som Esbern Snare, der var Bisop Absalons Twillingbroder, har Guhm dog i sin Daumars Historie VII. pag. 713 anført Bisens Indhold. Han finder det rimeligt, at denne Kirstine kan have været Kong Baldemar den 1stes Datter, og beraaber sig tillige paa en skrevet Anmærkning af Langebek, ifølge hvilken denne Larde har troet, at hun var den nysomtalte liden Kirsten, som Buris frænkebede, en Datter af Tove og Moder til Inger.

No. LXVII. Pag. 70.

Kong Baldemar den 2dens Frieri til Dronning Dagmar.

Er Syvs II No. 22, hos Grimm pag. 337.

Denne Begivenhed, at Kong Baldemar den 2den ved sin Gesandt Kar 1205 anholdt om den bøhmiske Kong Pre-

mislai Datter Margrete, der for sin Skønhed flyld sit bet
Tilnavn Dagmar, sem siden fortrængte hendas egentlige
Navn, omtales i Suhms Danmarks Historie 9de Tome
pag. 67 o. folg.

V. 7. De gik til skib; ventelig, siger Suhm, fra
Sjælland over til Lybet eller Mecklenborg. Men da Kon-
gen holdt Hof i Ribe, seglede de snarere derfra ind til Elbe
og op ad den til Bohmen. Dette bliver saa meget rime-
ligere da de, kommende tilbage, lande ved Mandøe. Den
følgende Visse siger det ogsaa udtrykkeligt. Har Hvidtfeldt
ikke taget Fejl, saa er her en poetisk Licens, som Ingen
kan tage til Mistykke.

V. 19:20. Det har endnu i langt senere Tid været
Skik, at Gesandten viedes (per procriptionem) til den
fyrstelige Brud; denne da lagdes (rimeligtvis paaklaedt) i
Sengen, og Gesandten saa, sidende paa en Stol, lagde
sit ene Ben, med Stovle paa, i Sengen hos heno, hvort-
paa de begge strax rejste sig igjen.

V. 27. Den her omtalte P Manns ligger vesten
for Sønderjylland; men efter Suhms Hypothese er den her
i Visen ansørte Omstændighed uriktig, da Bryluppet,
ifolge Hvidtfeldt, stod i Lybet, og ikke, som det hedder i
neste Visse, i Ribe.

V. 29. Ved de trende Kongeriger, som Valdemar
her siges at eje, forstaaes ventelig Danmark, Nordalbin-
gien eller Bagrien, og Venden.

V. 31. At Visen her gjor Kongen til Enejet, er en
Anticipation; thi han blev det først længe efter.

No. LXVIII. Pag. 78.

Dronning Dagmars Hjemfærd til
Danmark.

Bedels saa saare hjertelige og sejonne Indledning til denne Vise, som er Gybs II No. 23, lyder saaledes:

"Det er vist og sandt som man siger, at man tyer gjerne det som man er kommen af. Det er ikke Hjertens Verk, at Datter drager i Moderens Sæk. Eigervis som denne fine og dydige Dronning Dagmar havør været opzugtet og paamindt af sine kjære Forældre, saa havør hun ladet det samme paakjende udi sit ganske Lebnet udi al Dydelighed og Fromhed. Hvorfore der ere lagte saa mange smukke Digte om hende til evig Amindelse, saalænge som Verden staaer. Hvilket ørlige Rygte er hende bedre end hun havde været en Kejserinde over al Jorderigs Kreds og Bølde, som Svraach vidner: et godt Navn varer evinbelig, og er vissere end tusinde store Liggendefæ af Guld."

Og Havamaal siger det samme "Dvæget deer, Frænder dse, han dør selv; berømmeligt Rygte, hvo det forhvervet, dør aldrig."

V. 3. Den her omtalte Bisshop Valdemar, Sonnes sons Son af Kong Niels, og Son af den Kong Knud som omkom i Roestilbe, var Bisshop i Slesvig, havde trægt ester Riget, var i den Antledning blevsen fængslet, og havde, som en farlig Uroestifter, siddet fangen i 14 Aar. Hvitfeldt beretter pag. 174, ligesom ogsaa Visen her, at Dagmar, rørt af Medynk, forenede sine Bonner med Pasvens indstændige Forestillinger om hans Losladelse, hvore paa han virkelig karet derefter, 1206, kom ud af Fængs-

let. Aldrig saa snart var han paa fri God, for han iagen begyndte at lægge ørgjerrige vidt udførende Planer, saa Dagmar, som det siges i det 19de Vers, nok kunde være fortrydlig over hans Uskjenomhed.

No. LXIX. Pag. 83.

En Havfrue spaaer Dronning Dagmar.

Syv II. 24. Grimm pag. 344.

Mærverende Bise har slet intet med sand Historie at gjøre, men er lutter Fabelverck. Vedel anmærker det ogsaa i sin Forerindring, naar det heder: Det som ellers almindelig siges, at alle Eventyr er Logn, men alle Bisser sande, findes sig ikke saa at være udi Forsahrenhed. Thi vare danske Poeter have saavel brugt deres Frihed, som enten de latiniske eller græske Poeter i deres Materie og Digt. Det lader sig her, saavelsom andensieds, see, hen synnerlig med denne Havstues Spaadom. Dog! hvad ville vi sige om det gamle Kremfæne, esterdi vi og udi vor Lid have hørt om saadan Fantasie ikke meget uligt, fra Samso faa Aar forleden?"

Det lignende Fantastiske fra Samso, Vedel her sigter til, er den Begivenhed som Neles i Frederik den 2dnes Krønike fortæller pag. 302 og 308:10 under Aar 1677; da en Bonde paa Samso, hvis Hjorne ikke har været ret vel forvaret, giver sig paa en Resse til Kjøbenhavn, og indstiller sig ved Hofset, foregivende at være sendt af en Havfrue i det dobbelte Wrende: a) at bebudde Dronningens Svangerskab; b) at advare Kongen om at standse den megen overhaandtagende Synd og Ugudelighed. Denne samsejse Havfrue gav sig ud for at være en Dotterdatter af den en

havde spaet Dronning Dagmar. Naturhistoriske Betragtninger om disse Havfrue-sagn ere at læse i Schleges udgave af Slanges Christian IVdes Historie i Theil i Abtheil. pag. 59-60.

V. 1. Grunden hvorfor Kongen var denne Havfrue saa gram, seer man af det 14de Vers, hvor man sinder, at Kongen troede, hun var Karsag i at φ hans Snekkes vare gangne tilgrunde. Ligesom her en Havfrue er Karsag til Skibes Fortlis, saaledes læses i 3die Bise om Rosmer Havmand: "Alle de Skibe velted han til Grund." See 1ste Del pag. 229.

V. 5. At Havfruen ytrer sin Modbydelighed for idet tilbukte Gæde, var ventelig ikke saa lige fordi hun kom tilstade ved at sjære sig paa den hvasse Kniv. Snarere sigtes her til den Overtrø, at Staal er Preservativ imod alskens Spogeri.

V. 8-10. Her har ventelig Bisemazeren sammenblantet Dronning Dagmar med Valdemars efterfølgende Dronning. Eti denne sidste var det, der blev Moder til tre Sonnet, Crit, Abel, Christopher, som alle, den ene efter den anden, bleve Konger i Danmark.

V. 17. Istedet for Skjont (>: uagtet) i 3die Linie, har de forrige Udgaver for! Meningen er dog vel: Uagtet hun havde spaet Dronningens Død, bar Dronningen dog intet Nag til hende.

No. LXX. Pag. 87.

Dronning Dagmars Død.

Det er Syvs II. No. 25. hos Grimm pag. 347: "Som tilforn er omtalt," — siger Vedel i sin Forskrift — "at de, som danske Viser have gjort, have

brugt stor poetisk Frihed med selsomme og fast utrolige Ting fore at give, saa sees det samme ogsaa af denne nærværende Digt; besynderlig om denne sine Dronning, som skulde være beden til Live igjen, siden huit var død, og tælet paany med sin Herre Kong Valdemar. Hvilket maa lignes ved det, som man alminneligen hører om de Born der skulde grædes op igjen af Forældrene. Er intet bevendt at tale om saadanne Mirakel, som nu ikke stee mere udi vor Tid. Uden saa var, at Dronning Dagmar havet ligget udi Helstraa eller Daanetraa, som vi kalde det paa vort danske Maal, og er kommen til sig igjen, og talede paany, efter at hun havet ligget maallos en føje Tid."

V. 2. Denne Gaard Rise, hvoraaf liden Kirstens Broder Carl skrev sig, skal siden efter ham være blevet kaldet Carlsrude Gaard, som siden er blevet forvandlet til Bondebyen Karise-i Faroherred, Praests Amt, i Gielland. (See Danstke Atlas Tom. III. 90. VI. 387.) Disse to Søde forekomme igjen hos Gyv IV. 56.

V. 36. At Dagmar skulde have advaret Kongen om ikke at formæle sig med Bengjerd, sinder Suhm, i Danmarks Historie IX. pag. 206, ikke rimeligt, som det da ikke heller er. Han lægger til: "er noget Saadant stædt, da maa hun snarere have advaret ham mod Helena, Esbern Snares Esterleveriske."

Af disse to sidstanførte Viser, LXIX og LXX, er der forskilte Udgaver, da de samlede ere trukke 1704, 1714 og østere. No. LXX er ogsaa udkommen paa Svensk, og Hr. Doctor Betterstrom i Upsala ejer en Udgave deraf af Aar 1753.

No. LXXI. Pag. 95.

Dronning Berengerd.

Svvs II. No. 26. Grimm pag. 351.

Bryllupet med Berengaria, en Datter af den portugisiske Konge Sanctius den 1ste, som i Danmark fik Navn af Berengerd eller Bengerd, viser Suhm (IX. pag. 239) gift for sig Aar 1212. Han ansører ogsaa Skribenteres Vibnesbyrd om at hun har været smuk, hvilket hun, siger han, maa have været, siden Valdemar var meget intaget af hende. Imidlertid afmaler Visen her hendes Ondskab og Gjerrighed med de sorteste Farver. Da Valdemar, for sine mange Krigs Skyld, rimeligvis maatte forsøge Skat og Told, saa mener Suhm, at det muligen især har haft Sted sic den Bengerds Ankomst, og at hun, eller Nogle hun kan have haft med sig herind, har styrket Kongen i disse Landet trykkende Finantsplaner. Nogen Grund maa der have været til saa almen et Had og saa ondt et Nygte, at man indtil denne Dag i Danmark kalder enhver ond og arrig Kvinde en Bengerd. Mistanken imod hende faaer Styrke af den aarhusiske Biskep Peders Forestillinger til Kongen hos Hvitfeldt I. S. 184. Vedel, som gjerne i sine Foreindringer til Viserne plejer indklæde sine Betragtninger i Ordsprog, siger ogsaa i denne Anledning: Nygtet folger Manden til Huset. Han tilføjer, at Visen er ikke fuldstændig kommen ham tilhende, da Begyndelsen mangler; men, siger han, det het er, kan sagtens være nok, "uden der par mere Fig og Øyd paasærde at tale om."

Naar Hvitfeldt pag. 185 under Aar 1220 beretter hennes Død, lægger han til. "Om hende sjunges endnu en Visse på denne Dag, med dette Omqvæd:

"Skam saae hun Bengerd! Hertæ Gud være med
Kongen!"

Dette Omqvæd ligner saa meget det som Bedel har
anbragt ved sin Udgave, at man nok med Sikkerhed kan
antage, at det er denne samme Visse, Hvitseldt paa ansorte
Sted sigter til.

No. LXXII. Pag. 99.

Kong Baldemars Fængsel.

Gvvs II. 27*

En Visse af ingen poetisk Værd, og er denne rimede
Prosa vist ikke ældre end fra det XVIde Aarhundrede. Be-
givenheden, som denne Klagesang angaaer, er af Historien
bekjendt nok, og dens Anledning er at læse hos Hvitseldt
pag. 187 ved Aar 1223. I Minerva 1795. IV. 321 haves
af Hospræst Liebenberg en Heroide fra den fangne Kong
Baldemar til den med ham tillige fængslede Son Baldemar.
Til Visens Omqvæde haves i den Codex, der har Form af
et Hjerte, følgende forskellige Læsemaader: "i hvem den
lyster at høre," og den sidste Del: "Dg vi Kongens Villie
gjøre."

V. 3-5. Af de fem saa kaldte Kongeriger, som hev-
siges at have staet under Baldemars Septer, da er det
hvad Danmark, Meklenborg, og Nordalbingien angaaer,
klart nok. Spørgsmælet bliver, hvad det menes med
Gotland og Vendel under P. Isteben for Gotland læser
den nyscitere Vissebog, der er skrevet ved Midten af det
XVI Aarhundrede, Sverrig. Det retteste var maaske at
antage at der burde staae Curland. Vendel, hvis Beliggen-
hed angives ved Vesterhavet, kan vel være Vendsyssel, el-

ler Jylland, det Forsetteren da ikke har regnet at høre til det egentlige Danmark. Idet mindste finder man, at Lars Koch, naar han i Visen No. LVI her foran i det 2de Vers S. 3. udtrykker sig saaledes: Hvad man under Danmark regner,

Nådher Bærn af Vand,
maa have anseet de danske Dør for at udgjøre det egentlige Danmark.

No. LXXIII. Pag. 103.

Kong Valdemars ældste Sons Død.

Ghos IV. No. 43. Grimm pag. 354.

Forsetteren til denne Viser er den nynevnte og S. 338 omtalte Lars Koch, der som Præst til Kessnæs, havde des større Anledning til at estersørge de Omstændigheder, her berores. Kortelig mæltes først, hvorledes den unge Dronning Leonora, en portugisiske Printsesse, der Aar Aar 1229 var blevet formælet med den udvalgte Konge Valdemar III., døde i Barnsnød 1231, og derefter handles om hvorledes hendes efterladte Mand, som der ifolge Hvitfeldt pag. 198. var de nærmeste Forhaabninger om i Riget, endnu i samme Aar satte Livet til paa Tagten i Kessnæs Skov

V. 3. At Kroppen hviler i St. Bendts Jord vil sige, at hun ligger med andre af det kongelige Hus begravet i St. Bendts Kirke i Ringsted.

V. 24. Det var den her nævnte Lys - Tagt, der fastede Kong Valdemar sin Frihed og gav Anledning til det Fængsel, som foregaaende Viser omhandler. Stedet vises endnu paa Lys, hvor Grev Henrich gjorde Valdemar til Fange.

V. 28-31. Det er ikke uden poetisk Opfindelseskraft, at Forfatteren her lader de golde bare Sandbunker, som, efter danske Atlas II. 405, nu sees der hvor der før groede tyk Slov, være en Folge af den Formaledidelse som det saa dybt saarede Faderhjerte i sin Kummer udtalte om denne Egn.

No. LXXIV. Pag. 107.

Kong Sverker

eller

Slaget ved Lena.

Syv. II. 20.

Det ved Lena i Bartofte Herred i Westergøthland Aar 1208 holdte Slag, som her besynges, er et af de meget beromte i Nordens Annaler. Her blev baade fra dansk og fra svensk Side fægtet med udmærket Tapperhed. Det største Nederlag led de Danske. Den danske Armee var Hjel-petropper, hvormed den af sine Unversaetter fordrepne svenske Kong Sverker, eller Sverker, Carlsen havde haabet igjen at erobre sit Rige. At man i Danmark var saa vil-lig til at yde ham al Bistand, maa vel for en Del tilskri- ves hans Slægtstab med det danske Kongehus, samt det Svogerstab han som Sviger-søn af Ebbe Suneson til Knar-drup stod i med de mægtigste danske Herrer; men Lager-bring i sin svenske Historie i Avart (Tom. II. pag. 304) holder for, at denne Beredvillighed dog vel neppe i den Grad vilde have fundet Sted, hvis han ikke tillige ved sit lange Ophold i Danmark hvor han var opdraget, havde anbefalet sig ved en god og forstandig Øpførsel. Den Hær,

Sverker sik med sig fra Danmark, bestod ifølge gamle Efterskriftninger enten af 16000 eller 18000 Mand, og ansættes af de 4 Brodre Peder, Jacob, Lars, og Ebbe Sunesonner, hvorfra den førstnævnte var Bisshop i Noeskilde, og Ebbe var Faberen til Sverkers første da af døde Gemalinde Bengte. Engelbert, Carl Graa, og Ove Dyre, som Wisen nævner blandt Ansætterne, siger Suhm om i sin Danmarks Historie 9. pag. 140, at de ere ubekjendte. Ved Engelbert tanket han dog kan forståes den Grev Engelbert som var gift med en af Ebbe Sunesons Døtre, og som formodentlig ingen anden var end Grev Albert af Gleichen.

Bed den svenske Høfding, som, ifølge Wisen, faldt i Slaget, mene Suhm og Langebæk, kan forståes den Magnus Månestjöld af Folkungeætten.

V. 12-15. og 16. Parallelsteder til de i disse Vers forekommende Udtale og Talemaader forekomme i den Wise om Ulf van Jern i 1ste Del pag. 75-76. Vers 12-14 og 18.

V. 20-22. og 23. Sverker havde Svenske med sig i sin Hær, saa Nærbeslagte berved kom til at stride med hinanden.

V. 27. Det i Linie 2 forekommende hødre er en Exsemplar som Wedel har i Originaludgaven, istedetfor at Syv læser hødte.

V. 30. "Otte Tusinde" som alle Udgaver har, kan være en Trykfejl istedenfor acten.

V. 35. Her har man uden Betenkning indsat det passende Ord Fiender istedenfor der i de forrige Udgaver staer Fiender. De Mage eller Svogre, hvis Død Sverker her beklager, var de tvende Sunesonner, Ebbe og Laurids. De to andre Brodre, Peder og Jacob, slap derfra med Livet.

No. LXXV.-LXXXIII. Pag. 115-162.

Biserne om Marst Stig

besynde den i Fædrenelands Historie saa mærkelige Begivenhed, Kong Erik Glippings Drab, en Begivenhed, som i Anledning af den Beskyttelse, Kongemorderne, der fast alle vare af den berømmelige Absaloniske Et, nøde hos de norske Konger, var Signalet til en Række af tragiske Oprin. Mord og Ran, Forstyrrelse og Ødelæggelse, udøvedes verelvis af Norske paa Danmark og af Danse paa Norges Kyster, og det uden Ophør i mange Aar. Hvorvidt Kong Erik selv for en Del kan siges at have fortjent saadant et Endeligt, og hvad der lader sig ansøre til Undskyldning for dem der begik denne grusomme Handling, kan læses i Suhms Danm. Histor. Xde Tome. Der fortelles Begivenheden med alle sine Omstændigheder og de i Morbet deltagende Personer blive der noisiagten opregnede og skildrede. I sin Fremstillelse af Factum har Suhm taget særdeles Hensyn til disse Biser, dem han pag. 937 l. cit. siger om, at "endføndt de ere satte i en nyere Stil, ere de dog vist meget gamle, og ansører den gamle svenske Ericus Olai dem allerede." Vedel i sin Indledning til dem siger ogsaa, at de have altid været meget gjængse her i Riget; hvilket Udsagn ligeledes synes at give en temmelig Wilde tilkjende. — Grimm i Fortalen til sine altdånske Seldenlieder udtrykker sig pag. 28 saaledes om disse Biser: "I den Cyclus om Marst Stig viser Skjæbnens Magt sig saa godt som i nogen græs Mythe. Han maa henvne sin Hustrues Ere, og siden henvner Kongeværdighedens Krænede Hellighed sig igjen paa Venner og Barn, saa at den

ne mægtige Mands Døttre maa tye til Andres Naade og Medlidenhed."

No. LXXV. Pag. 115.

Iste Vise om Marst Stig.

Syv II No. 29. Grimm pag. 382.

V. 36. Den forskellige Exsemade i de to sidste Linier ifstedenfor de ældre Udgavers

Førend jeg faaer vejet Konning Erik
Og stift os ved denne Harme
grunder sig paa Sophie Sandbergs haandskrevne Visebog.
Den her nævnte Peder Hiddingsøn, som Dronningen i
V. 44. beskyldes for, forekommer ellers ikke under dette
Navn i Historien. Formodentlig er det den samme som i
Visen LXXVIII. pag. 141, V. 8. og 9. kaldes Drost Hr.
Lovmand, og ham holder Suhm (Danmarks Historie
XI pag. 62.) for at være den ellers bekendte Drost Peder
Nielsen Høsel etc. Høsel ell. Hessel, der, ifølge l. cit.
pag. 287, døde 1298. — En anden Drost Hr. Lovmand nævnes i Visen hos Syv IV Part No. 63.

No. LXXVI. Pag. 124.

2den Vise om Marst Stig.

Syv II. 30. Grimm pag. 387.

Det som Visen indeholder og hvorom Bedel siger i sin Indledning: "Nu folger den 2den Digt, huruledes at han haver redeligen ogaablenbarligen paa almindelig Landsting undsagt Kong Erik" har intet Medhold i Historien. See f. Gr. Hvitfeldt i denne Konges Historie pag. 373 i Kvart-udgaven, og Suhm X. pag. 934.

V. 6. Lin. 3. Ifstedenfor Somænd læse Vedel og
Sv "gode Mænd"; men da ved dette udtryk gjerne for-
staes Adelsfolk, syntes hint Ord, som Dorothea Thots
Manuscript ogsaa har, at være antageligt.

V. 30. Lin. 1. Pardedyr. Dette Dyr beskrives af
nogle ældre Naturhistorikere at være meget for Vin, og at
Tægerne kunde komme til dræbe det naar det laae og for-
husen ud.

No. LXXVII. Pag. 31.

3de Bise om Marst Stig.

Syb II. No. 31. Grimm pag. 391.

V. 13. o. følg. Den her forekommende Beretning om
Kongens Syn i Skoven og Samtale med en siden forsvin-
dende Tomspu, mener Suhm, S. 958, kan tjene til at
bestyrke den Mening, at Erik ogsaa i denne Nat var ude
paa et Elskovsventyr.

V. 18. Lin. 3-4. er en Gaade, Maafsee vil hun paa
en forblommet Maade give tilkjende, at naar han har
hængt sit Sverd paa Krog, saa er han værgeles, og da
strax i Livsfare.

V. 19. Lin. 1-2. Ligesaa forblommet om Antallet af de
Sammenvorne, der muligen vare saa mange som Knapper
eller Pukler paa Beltet.

No. LXXVIII. Pag. 140.

4de Bise om Marst Stig.

Syb II. 32. Grimm pag. 396.

V. 15. Lin. 3. Møllerup — er en Herregård i
Selballe Sogn i Sønder Herred Kalls Amt i Härhus Stift,

som i Danske Atlas IV. 336. siges at være bygt af Marst Stig.

V. 27. Bondens Udraab i 4de Linie: "Haver nu Hjelm faaet Horn?" skal maa ske saaledes forstaes, at Benævnelsen Hjelm giver ham Anledning til at tænke paa den hjelme (Ro); og saa blev da Murtinbingerne dens Horn.

V. 29-30. ere som en Paraphrase over den horatsiske Sentents: Qvicqvid delirant reges, plectuntur Achivi. Forklarer man, med Wedel, Eriks Tilmavn Glepping ved rasende, affindig, saa bliver Sætningen saa meget desmere passende i nærværende Tilsætelse.

No. LXXIX. Pag. 146.

5te Vise om Marst Stig.

Gys II. No. 33. Grimm pag. 400.

V. 34. Dette Slutningsvers's Egthed har Grimm erklaaret sig imod i Heidelberg. Jahrbücher 1811 pag. 577, og han har ogsaa udeladt samme i sin Oversættelse.

No. LXXX. Pag. 151.

6te Vise om Marst Stig.

eller

Iste om Ranild.

Gys II. No. 34. Grimm pag. 405.

Denne Vises Optagelse i Samlingen kunde der muligen erindres Noget imod. De her forekommende Navne synes alle, paa Ranilds nær, at være opdigtede. Pseudo-

nymen Riber Ulf nævnes ogsaa i Tragica No. 1. Ridder Ranke forekommer i et Almlestueqvad. En heder ligesaa sært Hanke Rand, og En "haver ingen Navn." Det mærkligste Navn er Limbeferne, "som vare Kongen for stærke." Men de havde endnu ikke begyndt at vise sig under Erik Glipping; de høre til senere Tider. Wisen er ogsaa af den Karsag at ansee for et senere Product, og kunde da vel falde bort som aldeles uhistorisk.

Herimod argumenterer Capitain Abrahamsen saaledes: ✓
Det skulde gjøre mig ondt, om denne Wise skulde forkastes. Jeg har altid fundet Behag i den, ved det Romantiske, som er i den. Den har vist sin Grund i en historisk Anekdot, eller i det mindste Tradition, og et foredraget i en lyrist Tone, som ikke juft findes i alle vores historiske Viser. At endel Navne synes at være opdigtede, dertil kan være Karsag, at dengang Wisen digtedes, Nogle som toge Deel i Begivenheben, eller deres Nærpaarørende, levede endnu, og man i hin Adelsvældens Tid ikke kunde vide hvorledes det optoges, om En eller Anden fandt sit høiadelige Navn i en Wise.

Jeg skulde ellers holde for, at hvad her steer ikke er for Marst Stigs Parti, men (isalb det overalt hænger sammen med hans Historie) for Erik Menveds, hvilket jeg slutter først af Omqvædet: "For Erik Konge hin unge, med dem (med Kongens Tilhængere) "saa vare de" (som udførte denne Overrumpling). Det var vel ikke tænkligt, hvor sjødeles man var i Omqvædenes Valg, at man vilde sjunget i Omqvædet: For Erik Konge, medens det gjaldt om Noget mod ham.— Dernæst af at i Str. 3 siges om Formanden, at han var Kongen tro og huld — fremdeles af at i Str. 4 det hebber om Tage Muus, at han

var Søvidsmand paa Riberhus — og endelig af at ifolge Str. 11, Iver Helt var med i dette Foretagende, og om ham siges: at han fulgte Kongen over Sjælt. Alt dette lader sig ikke forklare om Modpartiet.

Den eneste Indvending, jeg seer mod disse Konjekturet (thi Ranilds Navn kan Intet afgjøre, det kunde saa Mange have, og denne Ranild Lange er vist en anden Person, end Ranild Jonson Lange, der sved Erik Glepping) er at i Str. 6 næernes ødle Limbekke, og siges strax derpaa, de vare Kongen ale for stærke. Antages her ikke Trykkejl (og grove maatte de være) saa kunde man sige, at det sidste Vers, da det taler om flere, medens første Vers kun nævner En (See Anmærkningen til den Strophe) gaaer paa det hele Modparti, og indeholder et Slags Undskyldning for, at saa mange Riddermand indløbe sig i denne, ved Dands udførte Grobring, da de nemlig vare for svage mod dem, der vare mod Kongen, og at dette undskyldende Vinde da just var sat ved en anseet Mand af Limbekke Slægten, der, om den end eadnu ikke spilte Role i Historien, dog kunde alt være i stor Anseelse i Provinjen.

Forresten kan No. 2 i Tragika have spævet dennes Forfatter for Djælne eller omvendt. Den i Tragika, fjært den omtaler Dandsen ikke nær saa omstændelig, som P. Gyvs, har dog det Omqvæd: "Saa herlig og saa net der be traade" hvilket vidner om herlende Forestilling om Dandsen. Tages nu tillige, at begge Viser nævne en Riber Ulf, og at V. 3, Str. 24 i Tragika, og i Str. 19 hos P. Gyv ere ordrette eens, saa er ingen Twivl om, at jo disse to Viser ere paa een eller anden Maade beslægtede, og saa meget mindre kunde jeg ønske den hos P. Gyv udeladt. Disse Viser have endog antiquarisk Værd, da de omtale en

Skik, man i de Tider har haft, at dandse gadelangs (rimelig ved Falster.) Havde det ikke været bekjendt, vedtagen Skik, saa kunde intet frigerst Foretagende skjules derunder end mindre besæstede Slottes Porte oplades for de Dandsende, høfist i Fejdetider. —

V. 6. Lin. 1. Jeg kvivler, om Limbeke het staer i Fleertal da det maatte hedde Limbeker. Det var ogsaa sært om her nævndes Flere uden at sige hvormange eller hvo det var. Jeg holder dandsede for et Imperfekt, som det ogsaa er i Texten. At denne Strophe allene har Verbum i Imperfekt og alle de andre have det i Præsens, det berettiger nok ikke at skille dandsede af, i dandse de. Vi ere jo nu vel vante nok til saadanne smae Eisenser (om det skal være Eisens) med Verbernes Tider og meget andet.

V. 10. Lin. 2. Saadan tilstaarelse, at Traditionen har glemt denne Trues virkelige eller opdigtede Navn, er meget naiv; men jeg vilde deraf ikke tage Anledning at fælste Bispen.

V. 13 og 14. Det lader til, som denne unge Adelsmand har været een af den Tids gode Herrer, der, af Frygt for at tage Skade paa sin Smukhed, hidtil havde unddraget sig Krigsførretninger: han bliver nu

V. 15 og 16. paa engang entusiasmeret, saa han endog opmuntrer de Andre.

V. 17 og 18. Det kunne være en rimelig Formodning at dette, het ved Navnet Spindelø betegnede Fruentimer har været friet til af Nanild Lange, som ikke har funnet saae hendes Ja, da de varer af modsatte Partier, maaske ogsaa fordi hun holdt hani for et forsagt Mennekle. Nu giver hun, uopfordret, sit Samtykke, da Ra-

nild saa formeligen gaaer over til Kongens Parti, og indgaaer saa ræt med i dette farlige Foretagende.

No. LXXXI. Pag. 154.

Anden Bise om Ranild.

Syv II. No. 35. Grimm pag. 406.

No. LXXXII. Pag. 156.

Ranilds 3die Bise.

Syv II. No. 36. Grimm pag. 407.

Det er vistnok denne Bise, som Ericus Olai sigter til, naar han (lib. III. pag. 144. edit. Meslenii) siger: Rano dicebatur unus eorum kuissle, de quo canticum est solenne. Dette beviser da denne Bises Elbe. Den citeres ogsaa i det Stridskrift om den papistiske Messe af Kar 1533, som er indrykket i Danske Magazin I Tome, pag. 88. og en Parodie over den af det 16de Seculo staer som Appendix bagved tredie Part i Bedels og Syvs Udgaver.

Om Stedet hvor Ranild opholdt sig og hvor han blev taget tilfange, har man to modstridige Esterretninger. Bedels i hans Indledning foran Bisen lyber saaledes: Der Hjelm var opgiven, siges der, at Ranild fulde givet sig ind i Graabrodre Kloster ubi Roeskilde, og havt der Besjermelse af de mægtige Mænd ubi den gejstlige Stat, som vare hans Slægt og Blodsforvante. Men Kong Erik (Menved) blev forlovet af Paven, at han maatte bryde Klosteret og søge og fange der Ranild, hvilket og skete, at han blev forraadt af sin egen Hund" o. s. v. — Efter den anden Beretning (Danske Atlas VI. pag. 744) skal

han have havt sin Bolig paa Rønnisholm i Nørrebroby Sogn Galling Herred Nyborg Amt i Fyen, og der var bleven fangen i den Hule hvori han skjulte sig.

No. LXXXIII. Pag. 159.

Erik Menveds Giftermaal
eller

Den niende Vise om Marst Stig.

Sv. II. No. 37.

Den haves paa Islandsk iblandt de Urnæmagn-Manuscripter No. 147 i Octav. Den hører kun for saavidt til denne Visefamilie, at Marst Stigs Østtre nævnes heri. Grimm har pag. 542 anmærket, at den har stor Lighed med den om Dronning Dagmar, her foran No. LXVIII. S. 78., som den ogsaa uden al Tvil er en Efterlignelse af.

V. 18. Dette mærkelige Vers siger vel saa meget som: Nonnernes Glædcessange vare Latin, og det kunde Faa eller Ingen tage sig synderlig af; men ved Hoffet sang man danske Viser, som Enhver forstod.

No. LXXXIV. Pag. 163.

Det er Sv. II. No. 21. med Øverskrift en unger Frøken føres af Danmark til Sverrig. Grimm S. 240.

"Hvis Datter" — siger Vedel i Indledningen til Visen. — "denne unge danske Frøken har været, eller paa hvad Tid hun er udført, benævnes ikke i Visen. Gaa han det og ikke heller letteligen siges forbist, om det harer væ-

ret Kong Valdemar Sejers Søster, Dronning Nichisa, som Kong Erik af Sverrig havd om og sit paa det ny Forbund som stede imellem Nogerne efter Kong Sverkers Afgang."

Da ingensteds i Wisen forekomme mindste Spor til beslægt Tid, Sted, Personer eller individuelle Omstændigheder, kan den af Vedel saa løselig henkastede Hypothes være saa god som nogen anden. (conf. Lagerbrings *Swea Rikes Historie II.* 311.) Forresten kunde man ogsaa gætte paa Christiana, Datter af Stig Hvitaleder og Valdemar den 1stes Søster Margrethe, der 1162 af den svenske Earl Guthorm blev afhentet som Brud for den svenske Kong Carl Sverkeren. Men den Vedelstte Hypothese faaer Vedehold hos Hvitfeldt pag. 178, og i Suhms *Danmarks Historie IX.* 177.

Wisens Forfatter synes at have været en for Nordens gamle Sæder og Skikke indtaget Patriot som ved dette Digt har villet advare de af det tydße Naboskab saa let smittede Danske fra ikke at forfalde til Blodhed og Magelighed, men heller tage Exempel af svensk Haardforhed.

Gamtalen, i Versene 17-24, imellom den danske Printesse og de svenske Fruer indfører Nudbek i sin *Atlantica* i Tom. I, pag. 648, tilligemed en latinst Oversættelse. Han finder nemlig heri en Bestyrkning for sin Paastand, at der fordum var Amazoner i Sverrig; og som Parallelstød til Wisens Udsagn om Nidens Almindelighed ansæter han, at Morgengave efter Gistermaalsbækken bestod i en Gang med Gaddel og Bidsel. I Anledning af Omvædet: det hjælper saa lidet at vide, siger han: "Orsaken hvilfare Frøden hon vidde, war dat at hon skulle ester de

svenske Amazoners Sed sittia til Håst og rida, når hon kom til Sverige."

V. 19. Efter Etatsraad A. Kalls muntlig yttrede Formening er antaget, at de ældre Udgavers "ydſke" Sæder er en Trykfejl, som i Henthald til det 25de Vers er forandret til tydſke.

V. 23. Efter Rudbecks Oversættelse bliver det 23de Vers en Replik i Printessens Mund, hvorpaa Fruerne etter gjemmæle i det 24de, hvilket nok ogsaa er rigtigt.

V. 25. Denne berømte Strophe oversætter Rudbeck saaledes : Cumque suos mores Sveonesque Daniique tueri Desierint, claro regnum cum nomine perdent.

No. LXXXV. Pag 167.

Kong Byrge og hans Brødre.

Syv II. No. 39. Grimm pag. 410. og paa Islandſe i det Ætnemagnæanske Haandſkrift No. 147 i Octav.

Historisk Berättelse urt en ganſe om Wisa om Kong Birger o. s. v. af Erik Fahlberg, afledad Gardas Soldat, trykt i Gefle 1801, er i Grunden samme Wise som denne, forsøgt med Prolog og Epilog af bemeldte Fahlberg.

V. 1. At alle tre Brødre her siges at have sat Lisvet til for Sverrigs Krone, er dog saaledes at forstaae, at Kong Byrge døde i Landsflygtighed.

V. 11. "Min Herres Naade" er efter vor Talebrug Hans Majestæt Kongen.

V. 15. "Bor Naade" have vi intet Udtryk for. Det vilde findes underligt, om en Konge nu sagde: "Bor Maaden Del.

festet". I Dronning Margrethes Bise 7de Vers bruger hun samme Udtryk om sig selv.

V. 29-31. Skal her udredes en rigtig Mening, maa man antage, at Printsernes Govekammer var i Daarnet ovenover Fængslet. Kongen gik bort og slog Dørrene i, laaende dem blive tilbage med en Del Folk, som efter hans Bortgang fulde nedsaue dem i Fængslet. Mod dette uventede Angreb forsvarte de sig da.

No. LXXXVI. Pag. 177.

Klosterranet No. 1.

Syvs IV. No. 12. Grimm pag. 287.

Om denne Bises Indhold findes Intet hos Historie-
skrifterne.

No. LXXXVII. Pag. 182.

Klosterranet No. 2.

Syvs IV. No. 13. Grimm pag. 290.

At denne Bise ogsaa er til paa Svensk, sees deraf, at Halman i Anmærkningerne til Elisif Eriks Dotters Les-
sverne (Stockholm 1732) figer pag. 16. "Jag hört samt
affrisne äger åtskillige på gamla artiga dock ensföldiga Lö-
ner sammensatte Wisor, såsom Wisan om Sune och Knut
Folkungarne, om Torkel Troneson, om Axel Torsön, o.
s. v. Desuden citeres den af Lagerbring. II. 306, og af
Messenius i hans Scondia II. pag. 22. Bisens Omqæb
lyder i Anne Krabbes Haandskrift ganste anderledes,
nemlig:

"Nu ligge de Helte vejede."

V: 1. Hos Anne Krabbe siges Magnus at være Konge i Danmark, og Wreta Kloster er der gjort til Breløf Kloster i Vendhsyssel.

De fem Vers, fra 4 til 8 inclusive, som Peder Syb ikke har i sin Udgave, ere tagne af Anne Krabbes og Valentijn Kenzils haandskrevne Visesamlinger.

No. LXXXVIII. Pag. 191.

Hertugen af Skage eller

Klosterranet No. 3.

Denne, tilforn utrykte, Vise leveres efter Karen Christensdatters Visebog, som er af Aar 1645. Der er en anden Copie efter et Manuscript fra 1656. Den synes at kunne finde Plads bagefter de to nysansorte, da her ogsaa Klosterran finder Sted, og noget Historisk ligger til Grund, uagtet det vistnok er meget forvandlet og flere Begivenheder trukne sammen under eet. Ifolge den sande Historie var det Kong Valdemar Birgersøn der fik den danske Kong Erik Datter. Det var Hertug Valdemar Magnussen der havde to Brødre, der kunde blive Konger i Sverrig. Det var Kong Erik Magnussen der efter Sagnet blev forgiven af sin Moder Blanca. — At Suno Folkesen ræde Kong Sverkers Datter Helena af Wreta Kloster, saae vi i foregaaende Vise No. LXXXVII. At Folke Algotsen, med Bistand af sin Broder Carl Algotsen, Aar 1288 med Bold bortførte den svenske Hertug Swantepolk Knudsens Frøken-Datter Ingrid, fortelles hos Lagerbring II. pag. 601-2.

No. LXXXIX. Pag. 208.

Thule Bognsen og Svend Graa.

Gyb III. No. 9. Grimm pag. 294.

Denne her beslungne Begivenhed forlægges af een Tradition til Sjælland af en anden til Skaane, hvorom Suhm i sin X Tome pag. 955-57 giver udførlig Underretning (Conf. Danse Atlas V. 699. VI. 181. Hofsmaus Fundats III. 21. Samlinger til den danske Histor. I. B. I. Heste S. 137. Bring Monumenta Scan. pag. 307 og 39) Suhm l. cit. holder det for rimeligt, at Thule Bognsen kan have været Broder til Esbern Bognsen, hvis Datter Cecilia var gift med Grev Albert af Gleichen, saa at deres Slægt hørte til de ypperste i Niget.

No. XC. Pag. 212.

Hr. Alf, Greve af Tønsberg, Fribrytter.

Gyb III. No. 14.

Hr. Alf Erlingsøn eller Ellingsøn, som Viserne XC. og XCI. handle om, er bekjendt nok af Historien. Han kaldtes Mindre Alf, fordi han var lidet af Vext, og Milde Hr. Alf for sin Rundhed og Gavmildhed (Suhm X. 884.) Som Jarl af Tønsberg maa han, det Viserne ogsaa tilholde, have besiddet Ejendomme nok i Norge, saa Trang drev ham ikke til Søroverhaandværket. Men dels skabede han ved sit Kaperi sit Fæderneslands Fiender, tildels synes han ogsaa at have være besjælet af den gamle nordiske Visingsaand. Foruden de tvende her anførte Viser, har der

endnu været en tredie, hvorfra ikke mere er kommen Bedel tilhænde end Begyndelsen, der lød saaledes:

Og sonden segle de tydste Kjøbmænd
Alt baade med Mel og Malt,
Men Alf han ligger i Øresund,
Han tager det fra dem Alt.

No. XCI. Pag. 215.

anden Bise om Hr. Alf.

Syv III. 15.

V. 2. Lin. 2. At det ikke var af Guds frygtighed Alf gik og læste i Tidebogen, det sees af det følgende. Men han havde forklædt sig og vilde skjule sig under en Messedrengs Dragt.

V. 12. Lin. 4. Den her forekommende Læsemaade har Blusfærdighed ventelig indført. Oprindeligvis har det vel hedt:

Og faae med Eder min Villie.

No. XCII. Pag. 220.

Syv III. No. 2. Man har og førstilte Aftryk af Narene 1683 og 1723.

Denne Bise handler om Jon Rimaardson; i No. XCI nævnes en Bendix Rimaardson, og i No. XCIII en Lave, som alle tre ere samtidige, og muligen have været Brødre, som Suhm holder for i Danm. Historie XI. pag. 287. Idetmindste har der i Henseende til Tænke- og Handlemaade været Slægtstab imellem dem. Drabelig og djeiv var deres Færd, men Navnet af Nøvere og Voldsmænd har de

nok alle tre lige Rettighed til. Af høj Byrd maa de have været, hvis det er Noget om hvad Lave Rimaardson i XCIII. V. 27 paaftaaer, at Dronningen var hans Frenke og hans Fader af Kejserens Et.

No. XCIII. Pag. 227.

Røverne for Norden skov.

Syv III. No. 16.

Hvor Scenen for dette her besevrynde Optrin har været beliggende, derom har man forskellige Sagn. Efter Danse Atlas III. 586 og VI. 573 skal det være gaaet for sig i Stubberup Sogn paa Hindsholm i Fyen, og Bisens Norden skov være Landsbyen Nordskov. Røverne bleve stejslede paa Martofte Mark, hvor Stedet endnu hedder Stejslehoj, og paa Overdrevet vises Tegn til deres Røvertule. I Tome V. pag 338 siges derimod, at Ove Drost slog de 12 Røvere, der havde deres Etue i Sandisbjerg hos Tostegaard i Brovst Sogn Østerhanherred Hjørring Amt Aalborg Stift, og da laae for det der værende Norden skov. Hermannus Chytraeus i Brings Monumenta Scanensia pag. 323 har attir andre Efterretninger. Han kalber Droststen hverken Hr. Peder eller Hr. Ove men Hr. Haagen, og siger, at han boede paa Hunehals Slot i Halland. Maaske Norden skov ikke er et nomen proprium. Det kan blot have hedt: "De Røvere ligge for norden Skov" som er en Islandisme: norden for Skoven.

V. 2. Lin. 4. Ifstedenfor "stylde Frende" læser den munkiske Codex næste Frender.

No. XCIV. Pag. 233.

Niels Ebbesen.

Syb II. No. 41.

Sanders Gørgespil Niels Ebbesen gav Anledning til, at denne Bise blev meget læst. Øft lod den optrykke paas- ny tilligemed de nyere Digteres Bearbejdelse af samme Emne. Niels Ebbesen var af den adelige Familie Galt. Man har Aar 1811 faaet en kobberstukken Prospect af Ruinerne af de Vilde som have omgivet den Borg, hvor- paa han skal have boet i Solby Sogn Vesterlisberg Herred Randers Amt i Aarhuus Stift.

V. 5. Dette Vers er et senere Tillæg af Peder Sybs det findes ikke i Bedels Udgave. Det her anførte Antal, 40,000 Mand, har Suhm besuden i sin Danmarks Historie ved Aar 1340 (i Manuscript) vist at være urigtigt og alt- for overbrevent, da andre Efterretninger kun tale om 10,000.

V. 82. Denne Strophe er ved sin store Simplicitet usigelig sjøn. Den kunde med Enge kaldes sublim. Pa- triotished kunde ikke bedre udtrykkes og gjøres bestuelig end ved at lade den fattige Kone give det Halve af sin knappe Forraad til ham der havde befriet Landet fra Voldes- manden.

V. 82. Lin. 4. Grev Gerts Tilnavn den Kullede er Oversættelse af det latinse "calvus." Han kaldtes saa, siger Bedel, fordi han var noget flenskaldet.

No. XCIV. Pag. 248.

T o v e L i l l e .

Syv IV. No. 44.

I Suhms Baldemar Utterdags Historie (i Manuscript) tales strax efter Beretningen om Margretes Fødsel om den lidet Kjærlighed mellem hendes Moder og Kongen, som holdt til med Tove. Hun skal efter Nogles Mening have været af samme slægt som Putbus eller Podebusk fra Rügen.

Et Dvad af lignende Indhold med denne Visse haves paa Islandsk blandt Magnæana No. 147. 8vo.

V. 12. At her ikke skal læses "varmer" som de trykte Udgaver har, men vænner, er en Conjectur som faaer Styrke af Parallelstedet hos Syv IV. No. 72. B. 5 og 6.

No. XCVI. Pag. 253.

F o l k e r L o v m a n d s ø n .

Tragica No. 5.

Bed det ny Astryk af denne Visse er taget Hensyn til en særligt Udgave hvorfra haves et Exemplar, som vel er uden Titelblad, men hvis hele typographiske Udseende visser hen til det 17de Jahrhundrede. Denne særligte Tryk, som ogsaa haves udgivet 1738 og oftere, stemmer ordlydende overens med Afskriften i Anne Krabbes Bisehog. Hvad denne Begivenhed angaaer, da har Anne Krabbe derom følgende med Hvitfeldt overensstemmende Beretning: "Denne efterstrevne Visse er lagt op om Dronning Helvig, som var Konning Waldemar den fjerdes Dronning, og han beskyldte hende for Falqvor Lovmandsøn, saa Falqvor derfore maatte lade sit Liv, og Dronning Helvig siden levede

mangen ond Dag med Kongen; dog hun døde nogen Aar førend Kongen, og blev begravet paa Søborg Kirkegaard, hvor paa hendes Grav i lang Tid laae et Bro saa stort som en Egesten og derudi udhuggen en Dronning med en Krone og en lang Hale."

Hvad dette af Vedel beskrevne Gravminde angaaer, da maa dermed sammenligne danske Atlas II. 254, hvor den "lange Hale" figes at have været et kruset Slæb ved En-
den af Kjolen.

Det historisk Urigtige og Uestterrettelige i disse tvende Viser No. XCV. og XCVI. har Gram skarp drøftet og dadlet i sine Forbedringer til Valdemar Christophersens Hi-
storie i Vid. Selst. Skrifst. IV. Tome 5. 186:87.

No. XCVII. Pag. 260.

Den engelske Printses Skibbrud.

Syv II. No. 43. Grimm pag. 157.

Suhm i sin Historie omtaler denne Visé ved Aar 1359 (Mst.) og holder for, at Den som strandede kan have været en fornem Engellaner. Visen skulde, efter den chronolo-
giske Orden, snarere havt sin Plads næstester No. XCIV.
da tvende af de Personer omtales hver med sit Lov, som vi allerede kjende af Sangen om Niels Ebbesen, nemlig
Ekte Frost og Hr. Bugge paa Hald. Hvorledes Sagnet
vil, at nogle udmærket prægtige Altertavler, som pryde
nogle Kirker i Børling Amt i Riber Stift, skal være en
Gave af denne formentlige engelske Prints, kan læses i
Atlas 5te Tom. 817. 819. 834. 842.

No. XC VIII. Pag. 266.

H r. B u g g e s D r a b.

Syv II. 42.

Suhm i sin Danmarks Historie (Mst.) ved Aar 1359 omtaler dette Drab, det han, imod Hamsfort og Bisen, benægter at være skeet efter Kongens (Valdemars Atterdage) Befaling. Flere Omstændigheder, dette Mord anaaende, beretter Danse Atlas VI. 665-66.

No. XCIX. Pag. 273.

Første Bise om Hr. Ebbes Døttre.

Syv IV. No. 92. Grimm pag. 190.

Den findes ogsaa aftrykt i de suhmske Ny Saml. til den danske Historie 3die Bindes 2det Heste.

Begivenheden skal have tildraget sig i Højby Sogn i Oldsherred i Sielland, hvor man, efter Danse Atlas II. 401. VI. 208., endnu ser Kjendetegn af det i Bisens 26 Vers omtalte Kapel paa Helenebjerg østen for Højby, der blev bygt da Kirken var i Vand eller Interdict saasom besmittet ved det deri bezangne Drab. Efter Stedets Præst Ahfveri Bartholins Beretning til Syv skal paa en gammel Altertavle være forestillet, hvorledes Ebbe ligger paa Knæ for Paven med sine Døttre hos, holdende Afladsbrevene i Hænderne — I Indberetning til den for Oldsagers Opbevarelse nedsatte Commission nævnes i Højby Sogn Tomsruborg, en Høj som en Skandse, men uden nogen Spor til Bygning. Der skulle Tomfruerne have boet i Inderdictens Tib. Desuden paa en Landtunge Storeborg, en rundagtig Høj, hvor i Jorden sandtes Spor til en for-

bums Bygning, Nu omstunder — lægger en anden Inde-
beretning til — ved Ingen mere af det Materi, som havde
Hensyn til Begivenheden ligesaa lidt som af Kapellet.

Suhm i sin Historie ved Aar 1366 (i Mst) anfører
denne Begivenhed, den han, ligesom Syv, henfører til Odss-
herred, og ikke med Hofsmands Fundatser IV. 761 til Dem
Sogn Brads Herred Silkeborg Amt i Narhuus Stift.

No. C. Pag. 278.

Anden Bise om Hr. Ebbes Østtre.

Tragica No. 23.

I denne Sang, som ogsaa haves i Sophie Sandbergs
Coder, ere Voldsmændene anderledes benævnte. Grimm
paastaaer pag. 526, at denne Bearbejdelse af Emnet har
mindre poetisk Værd end den Syvskøle Recension; hvori han
dog neppe har Ret.

V. 20. Lin. 2. Det her forekommende "Ørsels Færd"
ell. Torsalsfærd kunde give Anledning til den Gisning, at
der i XCIX. V. 2. Lin. 1. istedenfor "Island" muligen
har staet Torsal.

No. CI. Pag. 284.

Ellen Dves Datter.

Syv IV. No. 96. Grimm pag. 144.

Syv anmærker, at dette skal være skeet ved Aar 1386,
og at Ellen var en Datter af Hr. Dve Lunge til Klaus-
holm. (conf. Atlas IV. 440.)

V. 3. Lin. 3. "Bejerslevgaard" var en Herregård
i Bejerslev Sogn i Sønder Herred paa Mors (Atlas 5te
Tome 557.)

V. 12. læses saaledes i Barnewitz's Codex;
 Den Tid hun kom' i Kirken ind,
 Da havde hun Fløjel blaa;
 Den Tid hun gik af Kirken ud,
 Da havde hun Badmel graa.

No. CII. Pag. 288.

D l u f . P a n t .

Syv IV. No. 86.

Denne Vise har Lighed med No. XCIII. her foran
pag. 227.

J. Guhms Hist. under Aar 1397 (Mst.) heder det:
 "Den 13 Nov. døde i Noeskilde Olav Pant, Decanus der,
 Jeg kan ikke troe, at han forstaaes ved den Oluf Pant,
 som emtales i Kjempesiferne, endskjont Peder Syv si-
 ger, at denne Oluf døde 1597, hvilket var samme Aar De-
 canus døde; thi derimod strider at denne siges at have sids-
 det paa Korsør Hus.

V. 4 og 5. Gjerlev og Lundforlund ere Kirkebyer i
 Glagelse Herred. — Mads's Tilnavn "Burmand" er ven-
 telig det bekjendte Spottenavn Bur (Baur) som i forrige
 Tider brugdes om Bonder.

No. CIII. Pag. 293.

Dronning Margrete og Kong Albret.

Syv II. No. 44.

V. 1. Begyndelsen i Marsvins Codex lyder saales-
bed:

Der ӯppes en Strid ubi Sverrig.

V. 47. "Strud" kaldes her spotvis det som ellers var en Pirat, siddende paa eller hængende ved en Stadschue. Den hellandske Jarl Harald havde ved sin Hette saadan Strud, hvori var 9 Mark Guld. Den fandtes faa prægtig, at Jarlen sik tilnavn deraf og kaldtes Strut-Haraldur. (Olaf Trygv. Saga, isl. udg. i Part 5. 154)

No. CIV. Pag. 302.

Eriks Mutesøn.

Syv III. No. 18.

Den her beslungne Begivenhed er bekjendt not af den svense Historie.

No. CV. Pag. 306.

Bøndernes Nederlag under Kristoffer Bayrer.

Syv II. 45.

V. 3:4. Denne her omtalte "Morbroder" er Eriks Pommer.

V. 12:13. See om de her nævnte Steder Danske Aelas V. S. 312. og 321.

Begivenheden fortæller hvitselst pag. 827 i Folio.

No. CVI. Pag. 310.

Kong Hanses Giftermaal.

Syv II. No. 47.

V. 32. L. 1. Renhils Bisebog læser: "Vær kær ad Lyder og Skønninger!" og i Lin. 4: "Det er ikke let at faae."

No. CVII. Pag. 318.

Morten Venstermand.

Syv IV. 98.

Syv forsikrer, at det, som her fortælles, tildrog sig i Kong Hans's Tid. — Det samme Emne er meget udførligere og mere poetisk behandlet i Sandvigs Levninger af Middelald. Digtek. Iste Hæfte pag. 23. Da vi her foran S. 177-207 har tre Viser om Klosterran, saa kunde denne have haft til Overskrift: Klosterranet No. 4.

No. CVIII. Pag. 322.

De Danskes Nederlag i Ditmarshen.

Syv II. No. 48. I Indledningen til Visen ublader Vedel sig saaledes: "Denne Digt er lagt om den Krig som Kong Hans med sin Broder Hertug Frederik af Holsten førte imod de Ditmarsker Anno Domini 1500. Hvilket gik dennem ulykkeligt, af den Aarsag, at de paa den ubevquemmeste Tid om Aaret greb dem an, og fordristede for meget paa deres egen Styrke og store Krigsmagt, og derved over foragtede deres Fiender, som havde indtaget Fordelen for dem og dersore beklemte dem paa nogle trange Diger, at de for Vand og Uvejr ikke kunde komme til at slaae deres Slagtoftning og komme til ret Dræbning med dem."

No. CIX. Pag. 326.

Adelens Overmagt over Kong Christian den 2den.

Syv II. No. 50.

Det som her siges om Høgen kan ikke passe paa Kong Frederik I., men vel paa Adelen, som trykkede Bonder og

Borgere, der fandt Beskyttelse under Christian II. Bedel gjør i sin Indledning paa en Slags Maade Undskuldning for en Wise, hvis Tendents er at sætte den forrevne Christian i et fordelagtigt Lys. ”De — siger han — som have holdt paa hans Haand have digtet denne Wise, hvilken vil lade blive ved sit Værd, som den i mange Lar er sjungen her i Riget. Thi med Viser vinder eller taber man hvænken Land eller Riget. Der hører alt mere til, og den som det Spil regjerer, sidder her ovenfore.”

No. CX. Pag. 330.

Kong Frederik den 2den i Ditmarsken.

Syv IV. No. 46.

Naar vor store Critiker Gram i Videnskab. Selskabs Skrifter IV. Tome 5. 116 gjør den Bemærkning, at denne Wise er ”et Bondeeventyr” som Peder Syv har gjort vel i ikke at optage i sin Samling, har han vel Ret deri at Indholdet er Fabel, men hans Paastand, at Wisen ikke findes hos Syv, er en Hukommelsesfejl.

V. 1. I Syvs Udgave saavelsom i det Astryk i Resens Friderik den 2dens Krønike, heber det i anden Linie: ”Han holder med Svende et godt Rus.” Det som her er sat isteden deraf, er taget af Anne Krabbes Wisebog, hvori denne Wise havdes under No. 64.

V. 6-8. Disse tre Vers, som Syv ikke har, ere tilføjede efter den Krabbeske Codex. Sammenhængen synes at forde dem.

V. 13. I dette Vers har Syv en
”Ganger spag,
Der var ham dersra i fuld god Mag.”

hvilket er vel nok med Hensyn paa den ditmarske Pige han havde med sig; men i andre henseender passer dog den valgte Læsemaade nok saa godt, som har sin Hjemmel i Anne Krabbes Bog. Den samme forekommer ogsaa i Kong Sverkers Bise her foran S. 110. B. 17.

V. 20. Lin. 2. Muligen her kan have staet:

"Kong Friderik lagde Penge paa den Bunk."
saa fulgte det 21de Vers saa naturlig.

V. 25. Dette maa antages for Ditmersernes trodsende Svar paa Kongens Trudsels i 24 B. Ligesom Det, Kongen rimeligvis kun tænkte, her er udtrykt, som em han havde sagt det, ligesaaledes kan Dette, saa godt som B. 30. L. 2 og andre St. der, være Tanke udtrykt som Tale.

V. 26. Lin. 2. Uagtet i det følgende Vers 27. Lin. 1. bruges Ordet opvore, kunde man dog falde paa den Tanke, at her har staet Raad og ikke Rød, der giver her saa lidt Mening. Ved Raad derimod kan forstaaes de Weddingsherren, som i Ditmersens republikanske Forfatning udgjorde Landets Regjering, og i denne Bises Omqvæd saavel som i Vers 24 rimeligen ere dem der kaldes de ditmarske Herrer.

V. 25-32. Disse sidste Vers har Anne Krabbes Haandskrift ikke. Derimod endes Bisen med følgende Strophe:

"Kong Friderik var den Pige saa god,
Han gav hende baade Hus og Jord."
en Tradition, der kommer overeens med Sagnet hos Syv, hvor det heder: "Denne Pige siges at have folget Kongen til Danmark, og der af hannem med Bøndergods rundeligen være begavet, hvilket hendes Børn efter hende skal have nydt, til de Sidste af Sværdssiden bortdøde udi Roestilde for nogle Aar siden."

Forklaring over gamle og sjeldent forekommende Ord; med Udelukkelse af dem, hvis Betydning er anført bag i den 1ste Del.

B.

Bansmand (En som er sat i Kirkens Band) S.
223. V. 17.

Bestoldet (belejret) S. 243. V. 61.

Blær, som forekommer S. 327. V. 8. forklares i Vid.
Selst. Ordbog om Skraal, Tumult, Al-
larm; en Betydning der her ikke er ganske
passende. Her er det Overfald, Anfald, An-
greb. See ogsaa Snvs 1ste Part No. 1. det
Vers om Kong Gottrik.

Bonedet (Skibs-Dækket. See Ihres Glossarium
under Ordene Bonde og Bottn.) S. 20. V.
6. (Syv i sit Glossarium forklarer det ved et
Slags Segl, og Vidensk., Selst. Ordbog
ved et Væggebetræk.)

2den Del.

Bb

Budse (et Slags Stibe) S. 222. V. 14. S. 226.
V. 34. (See Buž hos Íhre.)

D.

Dræber (treffer) S. 235. V. 13. (See drabba i
Íhres Glossarium.)

Dus van Hus — forekommer S. 122. V. 43. Hvort-
fra Bencevnelsen er taget, er uvist. (Maasse
kunde man tænke paa det under Ordet Dus
hos Íhre forekommende angelsaxiske dysi ell.
dysig (stultus, satius) van Hus kunde da
være det samme som vom Haus aus. I saa
Hald blev Udtrykket synonym med en stor
Taabe eller Fjante.)

E.

Sejningsbod (Bod, Godtgjorelse, Udsøning) S. 127.
V. 21.

Fellig ell. Fællig (Sikkerhed, Stilstand) S. 234 V. 6.

Flærd (Halsthed, Bedrageri) S. 221. V. 4. (Paa
Islandske Flærd.)

Føre (Adfærd) S. 41. V. 102. S. 63 V. 65.

Forunde — S. 110. V. 16., staer rimeligen iste-
denfor forundre, saa at Bogstavet r er ble-
ven udeladt fordi Ordet skulle rime paa det i
Linie 4 forekommende Udtryk Mundet.

Fregder (modig, tapper, ell. hersomt) S. 24. V. 9.
(See Vid. Selsk. Ordbog.)

Fro (fik at vide, spurgde, fornam) S. 184. V. 13.
(Ordet er Imperf. svarer til det islandske frá,
som ligeledes er et ufuldstændigt Gjerningsord
hos Ógarterne)

Føg ell. Seg (bestemt til at døe snart) S. 21. V. 13.
og S. 129. V. 28. (island. feigur conf.

Ihre under Ordet seg og Vid. Selst. Ordb.
under sej.)

G.

Gammelt Ord — forekommer S. 59. V. 1, og er
uden til en fordervet Udtale af Gammens Ord.
Gjørlig (tydelig) S. 137. V. 38.

H.

Gaad og Gad (Skam, Spot) S. 279. V. 5. S. 273.
V. 3. (See Gaad i Vid. Selst. Ordbog.)

Hadingsnavn (Spottenavn) S. 143. V. 17.

Hadingsviv (et voldtaget og altsaa beskjæmmet Fru-
entimmer) S. 202. V. 66.

Horn S. 106. V. 25. — er det hebraiske Emblem paa
Styrke.

Hvivede (kjulte) S. 197. V. 38. (See Vid. Selst.
Ordbog.)

J.

Igjem S. 269. V. 29. — betyder det samme som gjem.
See Glossariet til 1ste Del.

Jomfrufore (Saadan Opforsel og Adfaerd som egner
et fornem ugift Fruentimmer) S. 163. V. 36.
(See Vid. Selst. Ordb. under Ordene Fore,
Ford, Færd. isl. før og ferd.)

K.

Kejser (kaarer, udvælger) S. 326. V. 3.

Kerte (Lys) S. 51. 26. (isl. Kerti.)

Knør — forekommer S. 43. V. 116. om Dronning
Sophie, som her kaldes "den onde Knør."
Ordets Etymologi er ikke at udfinde, med-

mindre det kunde være et Foemininum svarende til Masculinum Knøs. See Ihre under det Ord

Kogger (et Slags Skibe hos de Gamle.) S. 212. B. 5.

*Holm
Kroning*

Kynd S. 62. B. 35. og Kynde S. 63. B. 42. er rimeligtvis eet og samme Ord, og ventelig det som hos Ihre heder Kynne, (Art, indoles. ingenium) i Syvs Glossarium natura, mos. Naar det Pag. 63. B. 42. heder; "Saa ypper Du Moders Kynde Din" er maaske Meningen: saa rober snart Din Afsærd, at Du slægter Din Moder paa (conf. yppa hos Ihre) Taleinaaden detimod i Vers 35.: "Ilde havde jeg fæst min favre Kynd" er ventelig omtrent synonym med den paafølgende første Linie i Vers 36. "Ilde havde jeg stædt min Jomfrufere" (ɔ: ilde havde jeg opført mig i min Pi- gestand.)

L.

Lader (tager galt afsted, larmer) S. 48. B. 5.

Leve (Brød) S. 246. B. 82. isl. blejfr.

Lyd — S. 316. B. 36. er det samme som Lur, isl. Ludr.

Læst som forekommer S. 205. B. 87. og S. 286. B. 11. og 15. er af det islandiske lestr ɔ: al Slags Læsning, men især Undagtslæsning i Kirken.

Læster (formaaer, har Evne til) S. 96. B. 4.

M.

Maag ell. Mag (Svoger, Besvogret,) S. 55. B. 4. S. 234. B. 10. S. 321. B. 16. og oftere (isl. mágr.)

Mor, S. 52. B. 28., forklarer Ihre ved terra pa- lustris.

Munkedeje (en Munks Bolstab) S. 300. B. 41-42.

N.

Nøgleqvind (Terne, Ejenestepige) S. 62. B. 35.

Overskrift

P.

Pelt (et Slags kostbar Klæde) S. 209. B. 11.

Prusted — Saaledes skulde det vistnok hede S. 16.
B. 5., hvor Vedel og Syv har pusted. Dette
sidste Ord indbefatter i sig Begreb om, at det
faldt Øren (ell. Skibet) tungt at trænge sig
igjennem imod Bolgerne; men det er ikke Me-
ningen. Den prustede som den der var rase
og hurtig.

R.

Rede (Ladning) S. 213. B. 13.

Rønne — forekommer S. 23. B. 23. "Saa vel skal
det hømmem rønne": han skal erfare, at det
geraader til hans Gavn. Dette norske Ord
røjne (isl. reyna, sved. röna) stod maaeste
bedre i Passiv røjnnes ell. rønnes : erfa-
res, befindes.

S.

Sadden (Silke) S. 303. B. 5. (heder paa Svenske
Siden, paa Lydse Seide.)

Sat — forekommer S. 104. B. 12. Syv har i sit
Glossarium anført Ordet som en Jagt-termi-
nus, den han forklarer ved *sorxoi*.

Sindal (et Slags kostbart Tøj) S. 67. B. 6. S. 160.
B. 7. S. 316. B. 39.

Skadegab som forekommer S. 291. B. 20., er,
ifolge Junges Siellandske Ordsamling, under
Taget ovenfor Hanebjelken.

Skager (ryster) S. 192. B. 8. (Paa Islandsk og
Svensk skaka.)

Skingre med Munden S. 16. B. 7. er ventelig at spørre Munden op.

Skjøt (snart, hastig) S. 192. B. 5. og. S. 268. B. 19. (Paa Islandsk er skjøtt citus og i Neutrumskjøtt, der ofte bruges adverbialiter.)

Skrepper (brouter, praler) S. 270. B. 37.

Skylde (beslagtet) S. 227. B. 2. (conf. Hallagers norske Glossarium og Ihre under Ordet **Skuld.**)

Spange (Bro) S. 34 B. 27. (See Spång hvs Ihre.)

Spangemile — forekommer S. 165. B. 21. og betyder det samme som forgylde Mile i det foregaaende 2ode Vers, nemlig en Tomme besat med Guldpukler. Spange som ogsaa forekommer S. 193 B. 11. er nemlig det samme Ord som alle Slags Guldsmykker betegnes med.

Stalker — forekommer S. 16. B. 6. om Jetten, og er et Udtryk som i daglig Tale bruges om den der gaaer og slunter af, trækende Lænden efter sig.

Striger — siges Pag. 93. B. 37. at være bleven set paa Ermer, og maa da have været en Nard eller Bremmer eller Sligt. See hos Ihre Ord **Strik.**

Strud — kaldes S. 301. B. 47. spotvis den langt nedhængende Ende af en Vadmels Hætte. Et formodentlig samme Ord som Ihres **Strut.**

Stunke — "de Guldringe stunke mod den Skammel" S. 271. B. 50. : Guldringene sloj hen mod Skammelen; og S. 299. B. 34. "De Vile stunke saa højt i Sky. Af det gamle stinkell. stinka, som Ihre har, og forklarer ved cum impetu ferri.

Svenke (Svig, lummse Anslag) S. 171. B. 24. (See swinka hos Ihre: Paa Lydsk Schwänke.)

Gvindt S. 4. B. 3. er licentia poetica istedenfor
gesvindt.

Syvnte (en Uge, en Tid af syv Dage) S. 71. B. 7.

E.

Taktes S. 5. B. 7. er Imperfectum af tækkes ∵ bes-
hager, og hed maaſke rigtigere tæktes.

Tide (Breviarium ell. Catholikernes saakaldt Horæ,
Messebog) S. 215. B. 2.

Træde — bruges S. 271. B. 46. i en Formaledidel-
festalemaade "Gud give dem Træde" og fo-
rekommer ellers ingensteds. Rimeligvis er det
enten en Trykfejl hos Wedel, eller en Skje-
deslosshedsfejl hos den, som opstrev det efter
mundtlig Udtale, istedenfor Træge, isl. Tregi
∴ Sorg, Græmelse.

U.

Udlagt — som forekommer i Dingvædet til Visen 81.
p. 154. skal maaſke snarere være utsleger ∵
fredlos, landforvist. istedenfor "af Venner"
maatte da læses fra.

B.

Vartaffel (Tavlbord) S. 310. B. 2. (Formodentlig
er Ordet sammensat af Tavl, og det isl. og
svenske warpa, som betyder at kaste.)

Verne — S. 93. B. 36. er rimeligvis en Trykfejl iste-
den for Kjerne (nucleus) og svarer da til det
i 31 Vers forekommende Ød Blomme.

Vild (Fordel, Gavn) S. 276. B. 17. (conf. Ihre.)

Vorde (værgede) S. 138. B. 41.

Vurder (agter, bryder mig om, sætter pris paa) S.
52. B. 32. (Ordet er Rodformen til det nu
brugelige vurdere.)

Vændredør — S. 97. B. 10. er formodentlig en af
Vænder (Plur. af Vaand) sammenflættet Dor.
I Vendsyssel bruges vendre om at flætte med
Ris eller Vidiet.

Y.

Ypper (rober, ytrer, tilkjendegiver) S. 63. B. 42.

Ydste — "Der græder saa mangen yſke Enke." S.
112 B. 31. Efter Sammenhængen betyder
det en ung Enke, og er det samme Ord som
man i Glossariet til 1ste Tome har holdt for
skulde være kommen af yr. Men rimeligt
bliver det vel tillige, baade her og der at antage
en Trykfejl istedensfor yſter, hvilket Ord er i
Svensken, hvorimod yſt er ingen Ding.

D.

Olsvøbe (en Ydste sammensnoet af Huderemmer) S.
42. B. 97.

Ore (en Slags Mynt) S. 97. B. 11.

Orselsfærd (Rejse til det Hellige Land. Orel er Jes-
rusalem; paa Islandst Jórsalir.) S. 281. B. 20.

Alfabetisk Register,

indrettet efter de Ord, Sangene begynde med.

A.

	Side
Varle om Morgenens Lerken hun sang, No. LX.	25.
Varle om Morgenens det var Dag, No. LXI.	29.
Varle om Morgenens langt før Dag, No. LXXI.	95.
Alf han er i Norges Land født, No. XCI.	215.
Alle smaa Fugle i Skoven er, No. CIX. ,	326.

D.

Dan Konning og Hr. Asbjørn Snare, LXVI.	66.
Dan Konning lader en Havfru grieve, No. LXIX.	83.
Danmark, dejligst Bang og Vænge, No. LVI.	3.
De Bønder Elage dem, No. CIV. .	302.
De Fugle have fundet et underligt Raab, No. CVIII.	322.
De Kongens Mænd sidde i Kolding, No. LXIII.	47.
De Røvere ligge for norden Skov, No. XCII.	227.
De vare syv og syvsindstyve, No. LXXVIII.	140.
Der ere saa mange i Danmark, No. LXXVII.	131.
Der gaaer Dands i Borgegaard, No. XCV.	248.
Det er i Nat Baagenat, No. LXIV. .	45.
Det er nu skeet ubi vor Bib, No. LIX. .	19.
Det springer nu saa vide om Land, No. LXXXII.	156.
Det var Bohmer Lands Dronning, No. LXVIII.	78.

Det var Ellen Døbes Datter, No. CL.	284.
Det var Hr. Konning Erik, No. LXXXIII.	159.
Det var Morten Venstermand, No. CVII.	318.
Det var Sanct Oluf, No. LVIII.	15.
Det var ungen Sverker, No. LXXIV.	107.
Dronning Dagmar ligger i Ribe syg, No. LXX.	87.

L.

En stanbende Strid udi Sverrig, No. CIII.	293.
---	------

S.

Folker han tjener i Kongens Gaarb, No. XCVI.	253.
Fru Ingeborg havde de Brodre tre, No. LXXXV.	167.

G.

Greven han samler alle sine Mænd, No. XCIV.	233.
---	------

H.

Hr. Alf han er Wedeling, No. XC.	212.
Hr. Brømmel og Herr Skammel, No. C.	278.
Hr. Bugge bygger op Hald, No. XCVIII.	266.
Hr. Ebbe lob bygge en Bure, No. XCIX.	273.
Hertugen udaf Bayerland, No. CV.	306.
Hertugen udaf Skage, LXXXVIII.	191.

J.

Junde Kirke der hypes en Stegne, No. LXXXIX.	208.
Jeg vil Eder en Bise quæde, No. LXXII.	99.
Jeg vil ej om lysen Dag, No. LXXXVI.	177.

K.

Kong Valdemar og Dronning Sophie, No. LXII.	31.
Kongen og Dronning Sophie, No. LXV.	59.
Kong Valdemar og Hr. Strange, No. LXVII.	70.
Kongens Son af Engelland, No. XCVII.	260.

- Konning Hans han sidder paa Kjøbenhavn, No. CVI. 310.
Kong Frederik sidder på Koldinghus, No. CX. 330.

L.

- Leonore Dronning i Barsebüd, No. LXXIII. 103.

M.

- Magnus var Konge i Sverrig, No. LXXXVII. 182.
Marst Stig han udaf Landet for, LXXV. . 115.
Marst Stig han vaagner om Midienat, No. LXXVI. 124.
Marst Stig han haver de Døtre to, No. LXXIX. 146.
Min Herre haver fest, No. LXXXIV. . 163.

N.

- Dg der gaaer Dands paa Niber Gade, No. LXXX. 151.
Oluf Konning og hans Broder, No. LVII. . 8.
Oluf Pant han sidder paa Korsør Hus, No. CII. 288.

R.

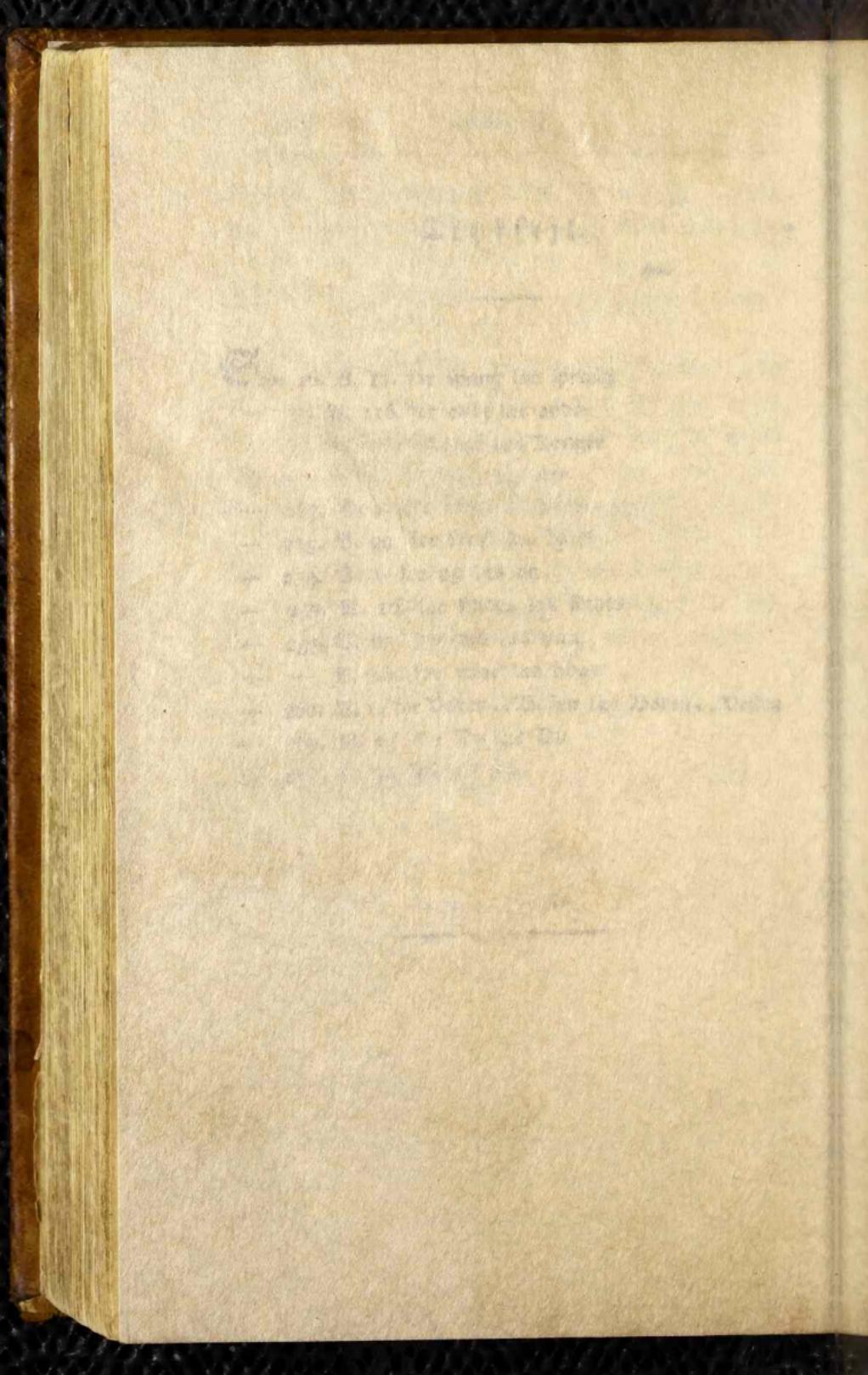
- Ranild beder lægge Saddel paa Hest, No. LXXXI. 154.

S.

- Snekken hun ligger paa Lande, No. XCII. 220.

Side 26. V. 11. for spang læs sprang
 — 43. V. 116. for onbe læs onde
 — 96. V. 9. for Konge læs Konger
 — 97. V. 10. for Øren læs Øre
 — 167. V. 2. for Hønder læs Hædre
 — 225. V. 29 for kraft læs kærst
 — 253. V. 1 for øg læs øg
 — 255. V. 10. for findes læs findes
 — 257. V. 25. for gaa læs paa
 — — V. 26. for yvor læs hvor
 — 260. V. 1. for Øren. . . Vesten læs Øren. . . Vesten
 — 269. V. 27. for Ds læs Du
 — 272. V. for sige læs sige.

82
84
85
86
87
88
89
90

Marki

151
154
156
157
146

161
151
177
212
316
288

263
343
253
201
211

260
1814

308
306
318
326
330

